

UKDE

UKDE KİTAPLIĞI: 63
MARAŞ KÜLTÜRÜ EDEBİYAT SERİSİ: 7

Editör:

Yaşar ALPARSLAN
Serdar YAKAR

Görsel Yönetmen:

Alaaddin ORÇAN

Baskı – Cilt:

FA AJANS
Tel: 0344. 235 02 74

Kapak Tasarım:

Halil İbrahim TOKLU

Baskı Tarihi :

Mayıs 2009

Yazışma Adresi:

Vefa Kitap Kirtasiye
İsmetpaşa Mah. Borsa Cad.
Buket Sitesi Altı No 17/C
Tel: 0.344.225 13 00
KAHRAMANMARAŞ

TÜRK EDEBİYATINDA MARAŞLILAR

Hazırlayanlar:

Yaşar ALPARSLAN
Yard. Doç. Dr. Lütfi ALICI
Serdar YAKAR

Kahramanmaraş
2009

Evlad, evvel Allah, dilini kora,
Muhâfaza eyle konuş dosdoğru.
Dilini, dinini, koramaz isen,
Konusursun bozuk hiçi, uçkuru.

Oku benim yavrum ilini belle,
Târih, coğrafiyasın dilini belle.
Dinin, diyanetin, milletin, ırkın,
Kökün kömecin ne, meylini belle.

Yaşar ALPARSLAN

İÇİNDEKİLER

TAKDİM.....	15
MARAŞLI HALK ŞAİRLERİ.....	19
Abdülmuttalib Dere.....	20
Adem Kılıç.....	20
Âdem Konan.....	20
Adil Soydan.....	21
Âdile Neclâ Kandeğer.....	21
Ahmet Bertizlioğlu.....	21
Ahmet Cansız Güllü.....	22
Ahmet Çıtak.....	23
Ahmet Ekici.....	24
Ahmet Kartalkanat.....	25
Ahmet Kurnaz.....	25
Ahmet Süreyyâ Durna.....	25
Ahmet Tevfik Paksu.....	25
Ahmet Tut.....	27
Alaaddin Küçükkürtül.....	27
Ali Başpınar (Çöteli).....	27
Ali Fuat Cuma.....	27
Ali Gözükara.....	27
Ali İhsan Başpınar (Âşık Pınârî).....	28

Ali İhsan Kuyumcu.....	28
Ali Karaosmanoğlu.....	28
Ali Kemal Gözükara.....	28
Ali Yalçın.....	29
Ali Zengin.....	29
A.Necib Olgun.....	29
Arif.....	29
Âşık Ali Ataş.....	29
Âşık Bağlarî.....	31
Âşık Devâî.....	31
Âşık Hüdâî.....	32
Âşık Glfâni.....	33
Âşık Mahrûmî.....	33
Âşık Mechulî.....	34
Âşık Melli.....	35
Âşık Mehmet omruk.....	36
Âşık Meşđlî.....	36
Âşık Molla Hasan.....	36
Âşık Mustafa.....	36
Aşık Rızan Ceviz.....	36
Âşık Soner.....	37
Âşık Yener.....	37
Atâî.....	38
Beyazıt Yurtsever.....	38
Bnyâmin evirici.....	39
Bnyâmin Köker.....	39
Cafer Karaçay.....	39
Celal açan.....	39
Cemal Uka.....	39
Coşkun Çokyiğit.....	39
Cuma Şahin.....	40

Çatan Yürek Halil Ağa.....	40
Derdiçok.....	40
Doğan Soydan.....	41
Durdu Kısakol.....	41
Durdu Mehmet Yoksul.....	41
Durdu Türkkahraman.....	42
Elbendi.....	42
Elif Çomruk.....	42
Ergün Küçük.....	42
Fehmî.....	42
Ferâhî.....	43
Fermânî.....	44
Fermânî Yusuf.....	44
Fikri Avşar.....	44
Filarim.....	44
Gül kız Bacı (Güven).....	44
Gülşenî.....	44
Gündeşlioğlu.....	44
Hacı Ay.....	45
Hacı Hasan Uğur.....	45
Hacı Özer Doğuç.....	46
Hacı Zülkadiroğlu.....	46
Hafız Ataç (Hozaloğlu).....	46
Hafız Kız.....	47
Hakîrî.....	47
Hamid Özcan.....	47
Hamit Çiçek.....	47
Hanifi Göçer.....	47
Hanifi Kara.....	47
Hanifi Sarıyıldız.....	48
Harun Sevinçler.....	48

Hasan Kısa.....	49
Hasan Tat.....	49
Hasan Yurtsever.....	49
Hatice Binboğa (Kaderikara).....	49
Hayati Vasfî Taşyürek.....	49
Hayreddin Önder.....	51
Hezârî.....	51
Hilmi Şahballı.....	52
Hüseyin Beştepe (Hüseyînî).....	52
Izgınnoğlu.....	52
İmirze.....	52
İrfânî.....	52
İsmail Baltacı.....	52
İsmâil İpek.....	52
İsmail Kıraç.....	53
İsmâilî.....	53
Kalender Eren.....	53
Kâmil Bozkurt.....	53
Karacaoğlan.....	53
Kandemir Koç.....	55
Karaozan.....	55
Kara Yusuf.....	55
Kör Gebenli.....	55
Kul Hâmit.....	55
(Kul) Hasan Gören.....	57
Latif Arslan.....	57
Mâhir.....	57
Mahmut Seydihanoğlu.....	57
Mahsûse Hanım.....	57
Mahzûnî Şerif.....	57
Mechûlî.....	58

Mehmet Adil Alcioğlu.....	59
Mehmet Aksu.....	59
Mehmet Altun.....	59
Mehmet Ayar (Bazo).....	59
Mehmet Budak (Ozan).....	59
Mehmet Deligönül.....	60
Mehmet Doğan.....	60
Mehmet Göçer.....	60
Mehmet Gözükara.....	61
Mehmet Günal (Kul Mehmet).....	62
Mehmet Güneş.....	62
Mehmet Konak (Hafız Rahmi).....	62
Mehmet Kiper.....	63
Mehmet Sait Kırmacı.....	63
M. Tevfik Kanadıkırık.....	63
Mehmet Yüce.....	64
Melik Gazi.....	64
Mercî Baba.....	64
Mesut Türkkahraman.....	64
Mevci Baba.....	64
Mevlüt Soydan.....	64
Molla Hasan.....	65
Muhammet Kâmil Ağdaş (Bahçeci Hoca).....	65
Mûsâ Doğanay.....	66
Mustafa Açıkğöz.....	66
Mustafa Bozkurt.....	66
Muhsin Özalp.....	66
Mustafa Türk.....	66
Mustafa Uğur.....	67
Mustafa Zülkadiroğlu.....	67
Nakşî.....	68

Nazmi Tatar.....	68
Niyazi.....	68
Nûrettin Ertekin.....	68
Nûri Ceviz.....	68
Nûri Orçan.....	69
Nûri Siyâmi Demir.....	68
Osman Adil Uylukçu.....	69
Osman Dağlı.....	71
Osman Konak.....	71
Öksüz Ozan.....	71
Ömer Bayazıt.....	71
Ömer Arslan.....	71
Pehlül Ali.....	71
Pervane.....	72
Rahime Çiçekli.....	72
Recep Terzi.....	72
Sabri Aytemiz.....	72
Sait.....	73
Sait Çolakoğlu.....	73
Selâmî Mengillioğlu.....	73
Seyit Ahmet Kutuzman.....	74
Seyyid Osman.....	75
Sırrî.....	75
Süleyman Bulut (Garip).....	75
Süreyya.....	75
Şazî.....	75
Şevki.....	75
Şih Atâî.....	75
Şîrazî.....	75
Şirvanlı.....	76
Tanırlı Şerefoğlu Osman Ağa.....	76

Turâbî.....	76
Ulvi Eren.....	76
Vecdî.....	76
Vicdânî.....	76
Virânî.....	77
Yaşar Alparslan.....	77
Yaşar Ünal.....	78
Yazıcıoğlu.....	79
Yeksânî.....	79
Yunus Yılmaz.....	79
Yusuf Telci.....	79
Yusuf Ziya Elgin.....	79
Zarif.....	79

MARAŞLI DİVAN ŞAİRLERİ.....81

Abdulbâkî Efendi.....	82
Abdulhay Efendi.....	82
Ahdî-i Mar'aşî.....	83
Ali Hâkî.....	83
Ârif.....	84
Fevzî.....	85
Gaffar Baba.....	87
Hâdî.....	89
Halilî.....	90
Hamamcızâde Hâfız-ı Mar'aşî.....	91
Hâşim.....	94
Hayâtî.....	95
Hayrullah Hayrî Efendi.....	96
Hayrî.....	97
Hüsam Efendi.....	97
İlmî.....	98

Kâmil.....	98
Kemalettin Özalp.....	99
Kenân.....	99
Kuddûsî.....	100
Lâmiî.....	103
Mes'ûd.....	104
Muîdî.....	106
Nâdirî.....	108
Râif Baba.....	113
Râşid Efendi.....	114
Rif'at.....	114
Sebkî.....	115
Şem'î.....	116
Şeref.....	118
Şevket.....	119
Vehbî.....	120

MARAŞLI GÜNÜMÜZ ŞAİR VE YAZARLARI.....127

Abdurrahim Karakoç.....	128
Adil Erdem Bayazıt.....	130
Ahmet Doğan İlbey.....	133
Ahmet Özer.....	133
Alaeddin Özdenören.....	134
Ali Akbaş.....	136
Ali Büyükçapar.....	138
Ali Karaçalı.....	139
Ali Kemal Nacaroğlu.....	139
Arif Bilgin.....	139
Arif Eren.....	141
Âtîf Bedir.....	142
Avni Doğan.....	143

Bahaettin Karakoç.....	145
Bahtiyar Aslan.....	147
Bejan Matur.....	148
Bünyamin Küçükürtül.....	149
Cahit Zarifoğlu.....	150
Celalettin Kurt.....	152
Cemal Nar.....	154
Cevdet Alperen.....	155
Cuma Tahiroğlu.....	157
Duran Boz.....	158
Ejder Okumuş.....	160
Ertuğrul Karakoç.....	160
Fatih Okumuş.....	161
Hacı Ali Özturan.....	162
Hasan Ejderha.....	163
Hüseyin Burak Us.....	164
İbrahim Sarı.....	165
İbrahim Zarifoğlu.....	165
İnci Okumuş.....	166
İsmail Kılıoğlu.....	168
Kadir Tanır.....	169
Kâmil Aydoğan.....	170
Mehmet Akif Baltutan.....	171
Mehmet Alperen.....	173
Mehmet Gemci.....	173
Mehmet Narlı.....	175
Mehmet Reşit Ayhan.....	176
Mehmet Taş.....	177
Mevlâna İdris Zengin.....	177
Mevlüt Ozan.....	178
M.Nafiz Karakoç.....	179

Murat Aykaç Erginöz.....	180
Mustafa Aydoğan.....	181
Mustafa Okumuş.....	182
Mustafa Pınarbaşı.....	183
Necdet Ekici.....	184
Necip Evlice.....	184
Necip Fazıl Kısakürek.....	186
Nihat Yücel.....	187
Nuh Ömer Çetinay.....	188
Nuri Pakdil.....	189
Oğuz Paköz.....	190
Osman Sarı.....	192
Ömer Arslan.....	193
Ömer Faruk Aytemiz.....	194
Ömer Kaya.....	195
Rasim Özdenören.....	196
Recep Şükrü Güngör.....	197
Remzi Çayır.....	197
Rıdvan Bağrıaçık.....	198
Serdar Yakar.....	199
Sıddık Elbistanlı.....	201
Sıddık Özer.....	201
Şeref Turhan.....	203
Şevket Bulut.....	204
Şevket Yücel.....	205
Tahsin Yücel.....	206
Tayyip Atmaca.....	207
Yasin Mortaş.....	208
Yüksel Kanar.....	209

TAKDİM

Biz Şimdiye kadar Maraş tarih ve edebiyatını tesbit için Őunları yaptık:

Çok sayıda tarih kitabı çıkardık. Bir de bir Maraş-
lının yazdığı tarih kitabını tıpkı basım yaptık. Tarihle ala-
kalı çalıŐmalarımız devam ediyor. Destek buldukca, a-
lıŐmalar bittikce inşallah yayınlayacağız.

Bir de Maraş ağzıyla ilgili bir eser çıkardık. Dille
alakalı en önemli ikinci bir çalıŐmamız devam ediyor. İle-
riye ma'tuf projelerimizin ise alt yapıları yavaş yavaş olu-
Őuyor.

Divan olarak halk edebiyatından  örnek çıkardık.
Bir de divan edebiyatından örnek yayınladık. Divan ede-
biyatından yeni çalıŐmaların temelini attık. İnşallah destek
olursa çalışmalar bittikce yayınlayacağız.

Halk Şiirinden fazlasıyla basılabilecek Şiir kitabı,
divan envanteri oluŐturduk.

Ama bir Şey yaptık. Kişi bazında halk Şiiri ile divan
Şiiri envanterini tamama yakın çıkardık. GeliŐtirdik. Bir ilk
adım olarak halk Şiirine tekabül eden divanı parçalanmıŐ
halk Şairlerini ıkardık. Bunları unutulmaktan kurtardık.

Şimdi de bu kitapla Őunları yapıyoruz.

Ne kadar halk şâiri bulduk. Bunları bir bölüm yapıyoruz. Alfabetik isimlerini koyuyoruz. Varsa hayat hikâyelerini ilave ediyoruz. Bazılarına örnek şiirler koyuyoruz.

Bulabildiğimiz bunlar. Denilmesin ki şu isimler eksik olmuş.

Biz bunları yazarak bir ilke imza atıyoruz. Gelecek nesle de şunu diyoruz. Ben bunu buldum. Senin de bildiğin, bulduğun olursa üstüne koy, geliştir. Beni de suçlama. Daha iyisini, mükemmelini yap, yaz. Bana da ilk olmam hasebiyle rahmet oku. Teşekkür et.

Yine halk şâirlerinden ne isim bulduysak yazdık. Zayıf güçlü demedik. Bununla isimler, emeği geçenler ortaya çıksın istedik. Bu da ilk olur. Sonra çalışan bunu basamak yapar dedik.

Zayıfa biz hükmetmeyelim. Kimsenin haysiyet şerefıyla oynamayalım dedik. Bulduğumuzu yazdık. Zamana, halk şiirimizle alâkalı şâhidler bıraktık. Fazlasını yapabiliydik. Ama kurum desteği olmayınca şahıs olarak ancak bu kadar yaptık. Olsaydı köy köy gezerdik. Bildiklerimiz vardı. Sorardık. Defterlerin temin ederdik. Dosyalardık. Ama dediğimiz gibi ancak bu kadar.

Yine Divan edebiyatından yirmi civarında olan isimleri otuza çıkardık. Hatta geçirdik. Bunda da olanların hayatını koyduk. Şiirlerinden örnekler yerleştirdik. Olmayanları isim olarak ve bildiğimizle bıraktık.

İlerde inşallah daha da çoğaltırız. Biz veya başkaları. Bunları da ilk adım yaparız.

Günümüzde ise sade eser verenleri, kitabı yayınlananları yazdık. Örneklerini koyduk.

Çünkü baktık, ucu açık. Sahiplenen çok. Başla-manla şair olman bir oluyor. Ölçü yok. Aşırı isim bolluğu var. Pek halka göre değil. Daha çok birbirine açık. Ama iltifat buna, meyil buna.

Biz bu çalışma ile bir şehir için ilki gerçekleştirdik. Üçlü bir tasnifle bir şehir edebiyatını veriyoruz. Derli toplu hale getiriyoruz. Kullanışlı bir çalışma ortaya çıkarıyoruz. Bilhassa gençler için, okuyanlar için bunun kolaylık sağlayacağını düşünüyoruz.

Şairi yazarı kolektif veren vardı. Bir de tasnifli olsun dedik. İyi olur hesap ettik. Bunları iyi niyetle yaptık.

Mutlaka tasnifte zorlandık. Ama çaresiz her yazanı bir yere yerleştirdik. Yerleştirmemiz de gerekiyordu. Bizce bir makul sebep bulduk. Ona istinaden üç yerden bir yere yazdık, yerleştirdik.

Yine söylüyoruz, edebiyat tarihlerindeki tasnife uygun bir tarz uyguladık.

Biz kurum değil şahıslarız. Yavaş yavaşta bu işin gönüllüleri olarak çoğalıyoruz. Şükür daha geniş farklı çalışmalara imza atıyoruz.

Serdar YAKAR Bey derken Lütfi ALICI Bey'imiz de oldu. Daha başkaları var. Olacak da inşallah. Bunlar hep memleket sevdalıları. Bu işe katkı için can atıyorlar. Cana can katıyorlar. Eli el üstüne koyuyorlar. Memleketlerine olan borçlarını eserler ortaya koyarak ödüyorlar. Allah bunları benim yanımdan eksik etmesin.

Bize şimdiye kadar çok kişi yardımcı oldu. Ama en çok, Muhterem Mehmet KAMBUR, Atilla KAMBUR, Mustafa CİĞER, Kadir KURTUL, Mahmut ARIKAN Beyefendiler aşkla şevkle yardımcı oldular. Gelmeyen yerlerimizi getirdiler yetmeyen yerimizi yetirdiler. Ayakta kalmamıza vesile oldular.

Onlara memleket namına sonsuz teşekkürlerimizi arz ediyoruz.

Yine bizimle alakalarını kesmeyen muhterem Milletvekilimiz Fatih ARIKAN Beye de teşekkürlerimizi arz ediyoruz.

Bu arada Muhterem Valimiz M. Niyazi TANILIR Bey de “Maraş Meşhurları” adlı kitabımızı bastırıyor. Bu vesile ile ona da sonsuz teşekkürlerimizi arz ediyoruz.

Halikımız bize yardımcı oldu, oluyor. O’na sonsuz şükürler ediyoruz. O’na sığınıyoruz.

Yeni çalışmalarla yola devam ediyoruz.

Yaşar ALPARSLAN

MARAŞLI HALK ŞAİRLERİ

Yaşar ALPARSLAN*

Maraş Anadolu Türk tarihinde Türkmenlerin en fazla rağbet ettiği yerdir. Maraş'ın ağırlık halkı Türkmen'dir. Coğrafya olarak da Maraş tam Türkmen'e göredir.

Maraş'ta ağırlık Türkmen olunca azınlık unsurlar buradaki konuşulan Türkçenin yapısını pek etkilememiştir. Buralarda hançere bozulması yoktur. Türkçe burada kendi şartları içinde kalmıştır. Gelişmiştir. Zenginleşmiştir.

Böyle olunca da Maraş'ta Türk halk şiirinin çok güçlü olması kadar tabii bir şey yoktur. Zira Türk halk şiiri Türk'ün edebiyatta en vazgeçilmez edebî türüdür. Türk düşüncesinin temel değerlerini, tarihî mâcerâsını taşımaktadır.

Türk tarihinin içinde yaygın eğitimi daha çok halk şiiri yolu ile yapmaktadır. Bunu hafızasına almakta, tekrar etmekte, kimlik oluşturmakta, kimliğini korumaktadır. Hele bir de şiir okunurken yanına saz katılınca tadına doyum olmamaktadır. İnsanın içine daha bir işlemektedir.

Maraş'ta Türk halk şiirinin çok güçlü olduğunu Karacaoğlan'ın bu bölgeden çıkmış bir halk şairi olmasından anlayabiliriz. Karacaoğlan Cumhuriyetle beraber ayrılrsa bile tarihi boyunca Maraşa bağlı olarak kalmış olan Bahçelidir.

* Eğitimci Şair, Yazar. Kahramanmaraş. Cep: o.537.4080478.

Yetiştirme alanı da Maraş'tır. Şazibey'e giden yol da âşıklar çarşısıdır, kahveleridir. Ağırılık dolaştığı yerler Dulkadir eyâletidir. Kabul gördüğü yerlerse bütün bir Türk-İslâm âleimidir. Karacaoğlan gibi bir şairi bu bölgenin çıkarması bu bölgedeki Türk halk şiiri alt yapısının çok güçlü olmasını gerektirir. Ancak böyle olmakla beraber Maraş'ta 19. yüzyıl ortalarına kadar Türk halk şiirine ait elimizde pek malzeme yoktur. Bu da artık ya malzemelerin korunamamasından veya malzeme biriktirme, saklama alışkanlığının bizde pek bulunmamasından kaynaklanmaktadır.

Bu dairede bulunabilen malzeme dahilinde yazılabilen, ortaya çıkarılabilen ancak şunlardır.

ABDÜLMUTTALİB DERE (D.1946)

Kahramanmaraş'ın Elbistan kazasının Izzın köyünde doğdu. İlkokulu köyünde, ortaokulu ve liseyi Elbistan'da bitirdi. Adana İktisâdî ve Ticârî İlimler Akademisinden mezûn oldu. Devletin birçok kurumlarında görev yaptı.

Küçük yaşta şiire heveslendi. Halk şiirinin büyüklerini okudu. Kendi de yazdı. Makâleler kaleme aldı. Birçok yerde yayınladı.

ADEM KILIÇ (D.1949)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Emirli köyünde doğdu. Muhtelif işlerde çalıştıktan sonra PTT'ye girdi. İyi bir halk şairidir.

ÂDEM KONAN (D.1964)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde doğdu. İlkokulu Afşin'de, ortaokulu Elbistan'da, Endüstri Meslek Lisesini Kahramanmaraş'ta okudu. G.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi

Makine Eğitimi bölümünden mezun oldu. Öğretmenlik yapmaya başladı.

Şiirlerini muhtelif yerlerde yayınladı. Şiir yarışmalarında dereceler elde etti.

Eserleri; İrmağın Yakarışı (1995), Türk Şiir Göldestesi (Doç Dr Hüseyin Özbay ile birlikte)'dir.

ADİL SOYDAN (D.1918-Ö.1965)

Kahramanmaraş'ın Zeytun bucağında doğdu. Aslen Elbistanlı Nakıboğulları ailesindedir. İlk ve orta okulu Elbistanda okudu. Elbistan Milli Emlak memurluğunda çalışmakta iken 1965'de öldü.

İki şiir kitabı bastırıldı; Gönül Sazı (1964), Yayla Çiçekleri.

ÂDİLE NECLÂ KANDEĞER (D.1910-Ö.1965)

Selânik'te doğdu. İlkokulu İstanbul'da okudu. İzmir Kız Muallim Mektebini bitirdi. İlk ta'yini Maraş'a yapıldı. Maraş'ta Bekir Kandeğer'le evlendi. 33 yıl Maraş'ta öğretmenlik yaptı. Maraş'ta emekli oldu. Maraşlı oldu. Maraş'ta 1965'de öldü.

Mahalli gazete ve dergilerde şiirleri yayımlandı. Güçlü bir halk şâiridir.

AHMET BERTİZLİOĞLU (D.1915-Ö.1984)

Kahramanmaraş'ta doğdu. Kahramanmaraş'ın çok eski bir ailesinin çocuğudur. Babası müderristir. Müderris Nûri Efendi diye anılır.

Tahsil hayatı ilk okuldan ibârettir. Hayatını baştan sona marangozlukla götürmüştür. 3 Aralık 1984'de vefat etmiştir.

İyi bir halk şâiridir. Şiirleri kitaplarıyla berâber verildiği yerde kaybolmuştur. Elimizde çok az şiiri bulunmaktadır.

Şiirde ustası Âşık Mıstık'tır.

AHMET CANSIZ GÜLLÜ (D.1929-Ö.1993)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. Erzurum'dan Elbistana göç etmiş bir âilenin çocuğudur.

Şiire erken başladı. Ancak rüştiye (ortaokul) bitirdi. Hem aruz hem hece vezniyle şiirler yazdı. Muhitinde kendini kabûl ettirdi. Sevildi. Okundu.

Serbest meslek icrâ etti. Memûriyette bulundu. 1993 yılında Elbistan'da vefât etti.

Üzerine bir inceleme yapıldı: "Ahmet Cansız Güllü" Hazırlayan; Nâfiz Yıldırım, Celâlettin Kurt (1998).

Şiirlerinden oluşan bir kitabı Milli Eğitim Bakanlığının "Şar Dağından Esen Rüzgar" adıyla bastırdı.

ŞARKI

Gülmek mi ne mümkün onu sâyende unuttum;
Sevdim sevilen her şeyi ben sende unuttum;
Gülşende açan gülleri gülşende unuttum;
Sevdim sevilen her şeyi ben sende unuttum.

Küsmüşse umut yağmuru solmuşsa hayaller;
Aşkın avutan şarkısı alnımdaki eller;
Arzın kanayan kalbine baş koydu emeller
Sevdim sevilen her şeyi ben sende unuttum

AHMET ÇITAK (D.1896-Ö.1963)

Aslen Elbistan'lıdır. Başlangıçta bir tahsil hayatına girse de sonuna kadar ulaşan bir tahsil hayâtı olmamıştır. Ömrünü beldesinde geçirmiştir. Bir trafik kazası sonucu 1963'de vefât etmiştir.

Bir çok atışmalara katılmıştır. Türk halk edebiyatının çok güçlü bir temsilcisidir. Divan tarzı şiirleri de vardır. Doğmaca şiirler de söylemiştir. Basılmış şiir kitabı yoktur. Bir kitap oluşturacak kadar şiiri arşivimizde mevcuttur.

HAK KUŞU

Ne tükenmez hergün feryadın senin
Âlemi başıma yıktı Hak Kuşu.
Ervah-ı ezelde o dostum benim,
Aşkını bağrıma tıktı Hak Kuşu.

Hak dedikçe ciğerinden tutuşun,
Sen de bir gün muradına yetişin.
Her bir gece dertli dertli ötüşün,
Yüreğim başımı yaktı Hak Kuşu.

Aşka düşen işte böyle çabalar,
Hakkı arar dağ taş koyak obalar.
İbrahim Şah gibi nice Babalar,
Bıraktılar tacı tahtı Hak Kuşu.

Rahat duran aşk deryamı çağlattın,
Uyardın uykudan canım dağlattın.
Elde kalem gözlerim kan ağlattın,
Ne bu derdin, gece vakti Hak Kuşu.

Kelâmullah gelir nazik dilinden,
Ölmeyince bülbül geçmez gülünden.
Azdı zaman insanların elinden,
Hak diyenler candan bıktı Hak Kuşu.

Çoğaldı yolsuzlar Hakk'a gelmezler,
Yumruk kadar kuştan ibret almazlar.
Kalıbı kurusun kendin bilmezler,
Keyfinin emrine baktı Hak Kuşu.

Bir yanlış fikir var yoksulda, bayda,
Cevher mi bulunur, bulanık çay'da.
Senin ile iş bitmiyor ne fayda,
Bütün âlem yoldan çıktı Hak Kuşu.

Yakup musun Yusuf'u mu arıyon?
Pervane mi oldun şem'a giriyon?
Müftü müsün bana fetva veriyon,
Ahmet Çıtak çoktan kalktı Hak Kuşu.

AHMET EKİCİ (D.1954)

Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesine bağlı Yenyapan köyünde doğdu. Şiire erken başladı. Aşk, sevgi, memleket vs konulu şiirler yazdı. Anadolu hececileri 1.2.4 içinde yer aldı. Anadolu ilim ve edebiyât eseri sâhipleri meslek birliği (ANASAM) yönetim kurulunda görev aldı. Radyo ve televizyon programlarına katıldı. Türkiye'nin muhtelif yerlerinde gazete ve dergilerde şiirleri yayınlandı.

Kuru Aaçtaki Yaprak (1999), Yorgun Yolcu (1999) adlı iki Őir kitabı vardır.

AHMET KARTALKANAT (D.1932-Ö.1997)

Çağlayancerit ilçesi Bozlar kasabasında doğdu. E-ğitim hayâtı olmadı. 12 yaşında bir âile geleneği olan saza söze başladı. Kul Ahmet mahlasını kullandı. Yerinde yurdunda çok durmadı. Gezginci aşıklarla yurt içi yurt dışı gezdi dolaştı. Hayâlî sevgilisi için yollara düştü. Toplumculuğa yöneldi. Bu yolda başını ağrıttı. 1997’de vefat etti.

Çok sayıda kitabı vardır. Bir kaç; Zâlimin Zulmüne Dayan Hâ Dayan, Gelin Dostlar Bir Olalım, Güzel Anadolu vs’dir.

AHMET KURNAZ (D.1959)

Kahramanmaraş’ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk, orta ve liseyi Elbistan’da bitirdi. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini yarıda bıraktı. Elbistan’da devlet memuru olarak çalıştı.

Şiirlerini “Can Diktim Toprağa” adlı eserde topladı.

AHMET SÜREYYÂ DURNA (D.1954)

Kahramanmaraş’ın Afşin ilçesi Nadir köyünde doğdu. Muhtelif gazete ve dergilerde yazdı. İskenderun demirçelik fabrikasında çalıştı.

AHMET TEVFİK PAKSU (D.1926)

Kahramanmaraş’ta doğdu. Yüksek İktisat Ticâret okulunu okudu. Ticâret, ziraat ve sanayicilikle uğraştı. Muhtelif yerlerde ikâmet etti. Siyâsete atıldı. Meclise girdi. Çalışma Bakanı oldu. Muhafazakâr zeminde her alanda mücâdele etti. Sıkıntılar çekti.

Şiirlerini “Şiirlerim” (1973) adını verdiği kitabında topladı.

İLÂHÎ

Mevlâm bir kez nasîb etse,
Aşk ile düşsem yoluna
Ruhumu anda kabzetse,
Varsam kavuşsam eline.

Huzurunda el bağlasam,
Günahlarıma ağlasam
Tevbeyle bâğrım dağlasam
Batsam şefaât seline...

Selâm eylesem Habibe
Günahım döksem tabibe
İmdat istesem garibe
Bülbül olsam dost gülüne...

Çok günahkâr tevbekârım
İsyan oldu bütün kârım
Kapından kovma hünkârım
Düşsem muhabbet yeline...

Bilirim sana uymadım
Emrine lebbeyk demedim
Yoluna nânım vermedim
Sinem açsam Hak diline...

Hüda göstermesin nârı,
Lûtf ile görsem dîdarı
Tevfike refik ol bari
Tutsam, yapışsam eline...

AHMET TUT

Kahramanmaraş'ın Türkoğlu ilçesinin Beyoğlu beldesinde doğdu. Hayatını zor şartlarda geçirdi.

ALAADDİN KÜÇÜKKÜRTÜL (D.1927-Ö.1990)

Kahramanmaraş'ta doğdu. Hayâtı zorluklarla geçirdi. Şiire çektiği acılar sebebiyle başladı. Münzevî yaşadı. 1990 yılında vefat etti.

ALİ BAŞPINAR (ÇÖTELİ) (D.1953)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Alımpınar Çöte mevrâsında doğdu. İlkokulu doğduğu yerde bitirdi. Küçüklüğünde şiire ilgi duydu. Büyüdü, kendi de yazdı.

ALİ FUAT CUMA (D.1924)

Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Karagöl köyünde doğdu. İrticâlen söyleyecek kadar iyi bir şâirdir. Saz çalmaz.

ALİ GÖZÜKARA (D.1928)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesi Eldelek köyünde doğdu. İlkokulu Elbistan'da okudu. Şiire erken başladı. Halk şiirinde iyi bir isim oldu.

Elbistanlı Âşık Ali Gözükara'nın Seçme Şiirleri (1956), Kalbimin Feryadı (1958), Deriler Konuşuyor

(1958), Her Yayladan Bir Çiçek (1959) Vatan Aşkı gibi eserleri vardır.

ALİ İHSAN BAŞPINAR (ÂŞIK PINÂRÎ) (D.1955)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde doğdu. Şiire erken başladı. Kendi yazar kendi çalar. İşçilik yapar.

ALİ İHSAN KUYUMCU (D.1950)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini Elbistan'da yaptı. Adalet Bakanlığı'nda memuriyete başladı. Cezaevi Müdürlüklerinde bulundu. Şiir yazar, resim yapar.

Çalışmalarını mahalli yayın organlarında yayımlar. Kitapları vardır.

Eserleri; Yudum Yudum (Şiir, 1970), Bildiğin Gibi (Şiir, 1980), Gurbet Akşamları (Şiir, 1990), Çizemediğim Resim, Elbistan Sokakları (Derleme, 1995) ve Yıldıralem (Masal, 1994).

ALİ KARAOSMANOĞLU (D.1972)

Kahramanmaraş'ın Andırın ilçesinin Rifâtiye köyünde doğdu. İlkokulu köyünde, ortaokulu Kadirli'de okudu. Yüksek öğrenimini Selçuk Üniversitesinde tamamladı. Edebiyât öğretmeni oldu.

“Çaykeş” adlı bir şiir kitabı vardır.

ALİ KEMAL GÖZÜKARA (D.1931)

Kahramanmaraş'ın Elbistan kazasının Eldelek köyünde doğdu. İlk ve orta öğrenimden sonra Düziçi Köy Enstitüsünü bitirdi. Şiirlerinde Adsız mahlasını kullandı. Bir çok şiiri bestelendi. Yazının her çeşidinde varlık gösterdi.

Eserleri; Yırtık Papuçlar, İbiliye Mektuplar, 1 Mayıs Türküsü, Paslı Kelepçeler, Masaldaki Masallar, Döneye Mektuplar'dır.

ALİ YALÇIN (D.1956)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Bakraç köyünde doğdu. İlkokulu köyünde, ortaokulu Afşin'de, liseyi Gaziantep'te bitirdi. Ülker Bisküvi fabrikasında çalıştı. Bilâhere Bursa İktisâdî Ticârî İlimler Akademisini bitirdi. Afşin belediyesinde işe başladı.

ALİ ZENGİN (D.1945)

Kahramanmaraş'a bağlı Fatmalı köyünde doğdu. İlkokulu doğduğu köyde bitirdi. Maraş İmam Hatip Lisesini bitirdi. Kayseri Yüksek İslam Enstitüsünü okudu. Hizmet süresin bitirdi emekli oldu.

A. NECİB OLGUN (D.1949)

Babasının memuriyeti sebebiyle tahsilini muhtelif yerlerde yaptı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesini bitirdi. Felsefe öğretmeni oldu. Çeşitli yerlerde görev yaptı. 1983'de Elbistan'a döndü.

Şiirlerinde ağdağalı bir lisan kullanır.

ARİF (Ö.1788)

Dulkadirililerden. Bir koşması var.

ÂŞIK ALİ ATAŞ (D.1948)

Kahramanmaraş'ın Çağlayanerit ilçesinde doğdu. Sâde ilkokul okudu. Yoksulluk onu gurbet illere düşürdü. Tutmadığı iş bırakmadı.

Şiire çok küçük yaşta başladı. Şiirine çevresini, yaşadığı, karşılaştığı olayları koydu. Atışmalara katıldı. Başarılar sağladı.

Şiirlerini kendine mahsus sitede yayınlamaktadır. Sitesinde yayınladığı şiirler iki cilt civârındadır.

ZEYNEBİM

Azrail canımı almağa gelmiş
Sen yok diye ölemedim Zeynebim
Karlı kışlı dağlar kesti yolumu
Engel oldu geledim Zeynebim.

Aşkım etrafıma çekti surları
Çok dolandım bayırları kırları
O kalbinde sakladığın sırları
Aklım yetip çözemedim Zeynebim

Duruşun bir başka bakışın yaman
Gün gelip diyesin bana elaman
Eller gibi murat alıp bir zaman
Şu âlemdede gezemedim Zeynebim

Gözlerin eladır saçın sırmadan
Vazgeç nolur artık gönül kırmadan
Gece gündüz ah ederim durmadan
Hayalimden silemedim Zeynebim

Gel Âşık Ali me son sözü söyle
Her zaman neşeli ol böyle böyle
Gizli sırlarımı gel bana söyle
Derdin nedir bilemedim Zeynebim

ÂŞIK BAĞLARÎ (D.1940)

Asıl adı Kemal Karabulut. Göksun'un Karaömer köyünde doğdu.

ÂŞIK DEVÂÎ (D.1957)

Kahramanmaraş'ın Elbistan kazasının Sarıçiçek köyünde doğdu. Asıl adı Mustafa Çıplak'tır. İlk okulu köyünde bitirdi. Çocuklukta saz şairlerini dinleye dinleye çalmaya, söylemeye heveslendi. Azmetti. Çalmayı, söylemeyi, yazmayı belledi. Yoksulluktan başını kaldıramadı. Dışarıları gezdi. Yurt dışına gitti. Libya televizyonunda program yaptı. Kayseri âşıklar Bayramında ödül kazandı. Bir çok şölene katıldı, başarılar elde etti. Madalyalar kazandı.

Şiirde çok güçlüdür. Edebiyat tarihinde yerini açmıştır.

Kendine has bir saz çalışı ve söyleyişi vardır.

Şiir kitabı; Gönül Penceresi (1992) adını taşır.

BAŞKA

Oturup dünyayı düşündüm durdum,
Hiç kârım olmadı yâr, dünden başka.
İsterlerse bütün ömrüm alsınlar,
Feda olsun hepsi o günden başka.

İnsan bu âlemde imtihan olur,
Yaptığı işlerin hakkını alır.
Ne kadar ömrün var, yaradan bilir,
Kim garanti verir, şu andan başka?

Âşık Devâî'yim seyrana çıktım,
Bir kötü nefis ile kendimi yaktım.
Güzel var mı diye seyrettim, baktım,
Çirkin göremedim şu candan başka...

ÂŞIK HÜDÂÎ (D.1940-Ö.2002)

Göksun Ağoluk köyünde doğdu. Asıl adı Sabri Orak'tır. 9 yaşında babasını yitirdi. 10 yaşından itibaren irticâlen şiir söylemeye başladı. Usta şairler yanında kendini yetiştirdi. 20 yaşına kadar hayatını Adana ve çevresinde geçirdi. Askerlik sonrası bir kültür şehri kabul ettiği İstanbul'a yerleşti. Kendi dalında bir çok yarışmalara katıldı. Dereceler elde etti. Birincilikleri oldu. Çok güçlü bir halk şâiridir.

Edebiyat tarihinde yerini açtı.

Bekar yaşadı, bekar öldü. Bekarlığı şairliği şart kabûl etti. Hürriyet sağlar dedi.

Üç şiir kitabı vardır: Gönül Diyarından Deyişler, Bütün Evren Semah Döner, Yaralar Beni.

Üzerine yapılmış inceleme; Zeyneb Başaran, Âşık Hüdâî.

BANA BİR DERMAN SÖYLE

Dedim tabip bana bir derman söyle.

Bana senin derdin çaresiz dedi.

Dedim çeke çeke ölem mi böyle,

Hiç âşık gördün mü yarasız dedi.

Bu dünyaya cefa için gelmedim,

Eller gibi sefa sürüp gülmedim.

Ben bu derdi para ile almadım,

Haktan gelen çile parasız, dedi.

Hüdâî'yim bu mu benim yazarım,
Gücüm yetse bu takdiri bozarım.
Gam yükünü yüklenmişim gezerim,
Ne kadar gezdirsem kirasız, dedi.

ÂŞIK GÜLFÂNİ (D.1962)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Ördök köyünde doğdu. Erken yaşta şiir yazmaya başladı. Geçim sıkıntısı çekti. Sazıyla sözüyle çalarak gurbetlerde rızık aradı. Şenliklere vs katıldı.

ÂŞIK MAHRÛMÎ (D.1932-Ö.2006)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesi Berçenek'te doğdu. Asıl adı Rahmi Kaya'dır. Dersim tarafından bu bölgeye gelmiş bir âilenin çocuğudur. Ancak ilkokul üçe kadar okur. Ana baba erken ölür. Sığır çobanı olur.

Baba dede saz çalar söyler. O da arzûludur. Gördüğü bir rüyaya bağlı o da söylemeye başlar. Saz çalmayı beller. Başkalarının şiirini bırakır. Kendi şiirlerini çalar söyler. Ustalaşır. Âşık Mahzûni Şerif'in köylüsüdür. Her açıdan ustasıdır. Konserler verir programlar yapar.

Toplumcu bir şâirdir. Dili sivridir. Çarpmaması lâzım gelen yerlere çarpar. Tevkif olur. İşinden edilir. Sıkıntı çeker. Zar zor emekli olur.

2006 yılında vefât eder. Şâir şiirlerinin büyük çoğunluğunu kaybetmesine rağmen bir kısmı bugüne ulaşır.

Arif Bilgin Mahrûmî üzerine şiirlerini de içine alan bir inceleme yayınlamıştır.

“Âşık Mahrûmî”, Arif Bilgin, 2000.

GÖRDÜN MÜ

Aşkın bahçesine bir fidan diktim
Kuruttu da hazan aldı gördün mü
Günlerce çalıştım çok emek çektim
Bağı bahçem viran kaldı gördün mü

Aramıza nice şeytanlar doldu
Sevgilim sözümüz yalan mı oldu
Hazan yeli esti bir tufan geldi
Fidanlar perişan oldu gördün mü

Güvercin doğanla çıkar mı başa
Ben dert çektim sen eyledin tamaşa
Çamur balçık suvattırdın güneşe
Ak günümüz zıندان oldu gördün mü

Hasret Mahrûmi' yin belini büktü
Aşkınla emelim zemine çöktü
Şaki yedi yerden hançerin çaktı
Vücutun kızıl kan oldu gördün mü

ÂŞIK MECHULÎ (D.1946)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Kaşanlı köyünde doğdu. Asıl adı Hasan Öztürk'tür. Edebiyat tarihinde yerini açmıştır.

BENİ

Gittim dostumu görmeye,
İster ise kovsun beni.
Azgın yaramı sarmaya,
Demir ile dövsün beni.

Ağlayanın zarı isem,
Sevgilimin yarı isem.
Ben yaramaz biri isem,
Kurtlar, kuşlar yesin beni.

Şu güzeller hepisine,
Kurban olam yapısına.
Güzel dostun kapısına
Alıp gidin asın beni.

Mechulî neden gülmüyor,
Ne yaptı da ne bilmiyor.
Duydum dost bize gelmiyor,
Ayağına kesin beni.

ÂŞIK MELÛLİ (D.1892-Ö.1989)

Ozan. Afşin ilçesinin Kötüre köyünde doğdu. Asıl adı Karaca Erbil'dir. Varlıklı bir ailenin çocuğudur. 7-8 yaşlarında okuma yazma öğrendi. 10 yaşında Afşin'de aile dostu olan bir Ermeni'nin yanına gönderildi. Ermeni okulunda okudu. Arapça, Ermenice, matematik ve edebiyat dersleri aldı.

Halk edebiyatına ilgi duydu. Yöresindeki birçok âşığın yanı sıra kaynaklara geçmiş âşıkların da şiirlerini okuyarak kendini geliştirdi. Babası ile anlaşmazlığa düşünce eşi ile birlikte gurbete çıktı. Çeşitli yerleri dolaşıp değişik insanlarla tanıştı.

Şiirlerinde insan sevgisinin yanı sıra politik taşlamalardan tasavvufa dek bir çok konuyu ele aldı.

Melûli mahlasının yanı sıra Latife mahlasını da kullandı. Şiirleri çeşitli dergi ve gazetelerde yayınlandı,

birçok sanatçı tarafından bestelendi. 14 Kasım 1989'da vefat etti.

Hayatı ve şiirleri torunu olan Latife Özpolat ve Hamdullah Erbil tarafından derlenerek "Melûli Divanı ve Aleviliğin, Tasavvufun, Bektaşiliğin Tarihçesi" adıyla 1992'de yayınlandı.

ÂŞIK MEHMET ÇOMRUK (D.1943)

Kahramanmaraş'ın Yeşilyöre kasabasında doğar. Saz çalmaz. İrticâlen şiir söyler. Yazdıklarını saklar. Çalışarak hayâtını kazanır.

ÂŞIK MEŞĞÛLÎ (D.1948)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Höyükü köyünde doğdu. İlkokulu Tanır'da okudu. Şiire erken başladı. Söyledi, çaldı. Yoksul kaldı, işçilik yaptı.

ÂŞIK MOLLA HASAN (D.1870-Ö.1930)

Kahramanmaraş'ın Orçan Araplar köyü Musalar obasında yaşadı. Şair ve hoca olarak tanındı. İmamlık ve malcılık yaptı. Hayâtı yoksulluk içinde geçti. 1930'da vefat etti.

ÂŞIK MUSTAFA

Antep'te doğdu. Bir ayaklanmada vefat etti.

AŞIK RIZAN CEVİZ (D.1938)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Bakraç köyünde doğdu. İlkokulu doğduğu yerde bitirdi. PTT'de telefon tesisatçısı olarak çalıştı.

ÂŞIK SONER (D.1947)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinin Sevdilli köyünde doğdu. Genç yaşta saz çalmayı belledi. 18 yaşında aşık oldu. Sevdiğini alamadı. O gün bu gün çalar söyler.

ÂŞIK YENER (D.1928)

Afşin ilçesinin Tanır kasabasında doğdu. İlk okulu Tanır'da bitirdi. Tahsilinin gerisini Adana-Hârûniye, Ankara-Hasanoğlan köy enstitüsünde bitirdi. Sağlık memurluğu yaptı. Bir ara siyâsî sebeplerle tutuklandı. Berat etti. Görevine döndü. 1978'de emekli oldu. Şiire küçük yaşta başladı. Büyük yaşta da devam etti. Bir çok şiiri bestelendi. Meşhur oldu.

Şiirlerine sosyal konularla berâber sevgi, ayrılık, yalnızlık gibi konuları girdirdi. Kendince aykırı bulduğu çarpıklıklarla mücadele etti.

Kitapları; Deyişler Demeti (1982), Şiirler Demeti (1992), Yol Ver Dağlar Yol Ver Bana (1998), Binboğadan Marmaraya (2008).

KIZ SEN İSTANBUL'UN NERESİNDENSİN?

Ne gezip durursun hep garip garip,

Kız sen İstanbulun neresindensin.

Gel söyle, derdine olayım tabib,

Kız sen İstanbulun neresindensin.

Esirge sen seni, yabandan kurttan,

Başın ağrımın beladan dertten,

Çekmece, Florya, ya Yeşilyurt'tan,

Kız sen İstanbulun neresindensin.

Güzellik sana has, yoksa soydan mı,
Merih'ten mi geldin, bilmem Ay'dan mı?
Zeytinburnu'ndan mı? Bakırköy'den mi?
Kız sen İstanbulun neresindensin.

Kurtar güzelliğin dile düşmeden,
Bana dök derdini, eledeşmeden.
Yenimahalle'den Kazlıçeşme'den,
Kız sen İstanbulun neresindensin.

İhanet mi gördün yârdan, ağyardan?
Döndür yönünü de kurtar zarardan.
Bahçeli, Topkapı, Sağmalcılar'dan,
Kız sen İstanbulun neresindensin.

Soyun buralı mı, başka yerden mi?
Huyun âşığına küsenlerden mi?
Ayvalıdere'den, Esenler'den mi?
Kız sen İstanbulun neresindensin.

ATÂÎ

Elbistanlıdır. Şiiri var.

BEYAZIT YURTSEVER (D.1910-Ö.1992)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Erçene köyünde doğdu.

Babası küçük yaşta vefat etti. Amcasının yanında büyüdü. Şiire erken başladı. 1992'de vefat etti.

BÜNYÂMİN ÇEVİRİCİ (D.1959)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk, orta, lise tahsilini Maraş'ta yaptı. Mesleği kuyumcudur. Şiir yazar, sporu sever.

BÜNYÂMİN KÖKER (D.1964)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk okulu Afşin, orta okulu Elbistan'da okudu. buradan öte mobilyacılığa başladı.

CAFER KARAÇAY (D.1948)

Kahramanmaraş'ın Türkoğlu ilçesi Karalar köyünde doğdu. İlkokulu köyünde, orta ve liseyi Maraş'ta okudu. İlköğretmen okulu mezunudur.

Öğretmenlik yaptı. Emekli oldu. Köyüne yerleşti. Şiir yazarak vakit geçirir.

CELAL ÇAÇAN (D.1955)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Yazı köyünde doğdu. Küçük yaşta çalmaya söylemeye ilgi duydu. Söyledi çaldı. Gün geldi çalmada söylemede olgunlaştı.

CEMAL UÇKAÇ (D.1942)

Göksun'da doğdu. Beş şiiri var.

COŞKUN ÇOKYİĞİT (D.1959)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesini bitirdi. Muhtelif gazete ve dergilerde şiir ve yazılar yazdı.

“Gitmesen Olmaz mı?” 1996) adlı bir şiir kitabı vardır.

CUMA ŞAHİN (D.1934)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Alemdar köyünde doğdu. Hayatı yoksulluk içinde geçti. Yoksulluk ve hastalık onu şiire yöneltti.

ÇATAN YÜREK HALİL AĞA

Elbistanlı. XVIII. Yüzyıl şairi.

DERDİÇOK (D.1874-Ö.1937)

Aslen Elbistan'lıdır. Fakat ömrünün çoğunu Afşin'de geçirmiş. Afşin'de ölmüştür. Babası imamdır. Kendi de imamlık yapmıştır. Çok sayıda evlilik yapmıştır.

Çok güçlü bir halk şâiridir. Edebiyat târihine adını yazdırmıştır. Şiirleri fevkalâde mükemmeldir. Bölgesel ağız hâkimdir. Şiirleri derlenerek kitap halinde birkaç defa basılmıştır.

Kaşı kara nazlı yardan
Ayrı düştü yolum benim
Vallahi usandım zârdan
Bülbül oldu dilim benim.

Yorgun gönlüm yola getmez
Dermansızım dizim tutmaz
Uzatsam da yare yetmez
Kırılması elim benim.

Gönlüm evi oldu viran
Ağ yârdır, gönlümü yoran
Kaşı karam yoktur soran
Gurbet elde halim benim.

Derdiçoğ'um okur hece
Altun idim döndüm tuca
Oldum yüz yaşında koca
Doğrulmuyor belim benim.

DOĞAN SOYDAN (D.1946)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk ve orta okulu Afşin'de okudu. Kahramanmaraş Öğretmen Okulunu bitirdi. Öğretmenlik yaptı. Bilâhere İzmir Buca Eğitim Enstitüsü'nün Türkçe bölümünden mezun oldu. Sınıf öğretmenliğinden edebiyat öğretmenliğine geçti.

Eserleri; Delikli Kuruş (1988), Dünyam İğne Ucu (1993), Paşa Geliyor Paşa'dır.

DURDU KISAKOL

Afşinli. Bir şiiri var.

DURDU MEHMET YOKSUL (D.1923)

Maraş'ta dünyaya geldi. Baba adı Mustafa'dır. Gördüğü bir rüyâya bağlı olarak şiire başlar. Hocasının vasiyetini tutarak şiire bir mücâdele yolu olarak devam eder. Toplumda gördüğü yanlışlarla uğraşır. Tahsil yapamaz. Orman idaresinde ve Maraş belediyesinde çalışır. Şairliği sebebiyle sıkıntılar yaşar, emekli olur.

Halk şiirinin Maraş'ta çok iyi bir temsilcisidir. Velûd bir şâirdir. Bir şâir için çok denecek kadar şiirleri vardır. Bir çoğu mahalli gazetelerde yayınlanmakla beraber ilk şiir kitabı 2008 yılında yayınlanmıştır.

Şiirleri toplumda gördüğü her yanlışta olduğu gibi aynı zamanda her halk şairi gibi gördüğü, bağlandığı güzellere üstünedir.

Ademi topraktan yaratan Allah,
Şu kızı kaymaktan baldan mı yaptın.
Kudretin büyüktür bilirim vallah,
Yanakta benini halden mi yaptın.

Şöyle bir dilbere kul ettin beni,
Her şeye kâdirsin tanırım seni,
Şu elma yanağı kadife teni,
Gendanı buluttan tül den mi yaptın.

DURDU TÜRKKAHRAMAN

Şair hakkında bilgi yoktur.

ELBENDİ

Bir parça şiiri var.

ELİF ÇOMRUK (D.1916)

Kahramanmaraş'ın Türkoğlu ilçesi Yeşilyöre kasabasında doğdu. Bölgenin adını duyuran ilk kadın şairdir. Hatın tip bir kadındır.

ERGÜN KÜÇÜK (D.1972)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Topaktaş köyünde doğdu. İlk ve orta tahsil yaptı. Şiire küçük yaşta başladı. Öğretmendir.

FEHMÎ

Bir şiiri var.

FERÂHÎ (D.1922-Ö.1950)

Kahramanmaraş'a bağlı Elbistan ilçesinde dünyâya geldi. Asıl adı Mehmet Sağ'dır. Eşraf bir ailenin çocuğudur. Babası erken öldü. Ondan kendisine bir servet kaldı. İlk okulu Elbistan'da, liseyi Antep'te bitirdi. Ankara Hukuk Fakültesine kaydoldu. Fakat burada okurken hasta oldu. Bir taraftan hastalığı ile uğraştı. Bir taraftan da zor güç okulunu bitirdi. Stajını yaptı. Avukat oldu. Nişanlı idi. Konuşacak kadar Arapça, Farsça bilirdi.

Şiire erken başladı. Çok erken dönemde de mükemmelliği yakaladı. Şiirlerinde ölüm, ilâhi aşk, tasavvuf neşesi vardı. Hastalığına yenik düştü. 1950 yılında vefat etti.

Ölümünden önce manzum "Hikâye-i Velâdet-i Rasûl" (1949) adlı kitabını yayınladı. Hazreti Peygambere olan sevgisini dile getirdi.

Ölümünden sonra üzerine yapılan bir incelemede bu mevlüt ve basılmamış diğer şiirleri toplandı, basıldı. "Ferâhî, Mehmet Ferâhî Sağ, Nafiz Yıldırım (2006) Elbistan.

BİTMEYEN ACILAR

Yetmez mi bu kadar çektiğim çile
Beni ağlatmaktan zevk mi duyarsın,
Bir kader hükmünü düştüğüm dile
Bin ah çektirirsin bir ah sayarsın.

Bu geceden sonra bir sabah yok mu
Yarab yoksa bana bu dilek çok mu,
Talihin sineme zehirli ok mu
Ona her dem acı haller yazarsın.

Mahşere mi kaldı acep kısmetim
Bari beklemeğe yetse takatim,
Gönlümde paslanan kırık mir'atım
Al artık istemem belki acırsın.

FERMÂNÎ

XIX. yüzyıl şairi. Bir şiiri var.

FERMÂNÎ YUSUF (D.1946)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Ağcaşar köyünde doğdu.

FİKRİ AVŞAR (D.1959)

Göksun ilçesi Kanlıkavak köyünde doğdu. Kayseri Eğitim Enstitüsünü bitirdi. Öğretmenliğe başladı. Şiirlerini "Yaşama Dair" adlı kitapta topladı.

FİLARİM

Bir şiiri mevcut.

GÜLKIZ BACI (GÜVEN)

Elbistanlı.

GÜLŞENÎ

Bir parça şiiri var.

GÜNDEŞLİOĞLU

Asıl adı Mehmet. XVII. Asır şairi. Bir şiiri var.

HACI AY (D.1913)

Kahramanmaraş'ın Ekinözü ilçesinin Yayla Kürtül köyünde doğdu. Amâdır. Evlenir. Boşanır. Bir daha evlenmez. Saz çalmaz. Meczuttur.

HACI HASAN UĞUR (D.1928)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinin Ambarcık köyünde doğar. İlkokulu Elbistan, orta okulu Malatya'da okur. Gençliğinde köyünde bir güzele vurulur. O güzel yüreğini yerinden oynatır, depreştirir, duyguya boğar. Şiire başlatır. Çok erken yaşta çok mükemmel denecek şiirler yazar. O güzel kısmetinin dışına çıkmaz. Fakat o şiire devam eder. Şiirinde Allah ma'neviyat, toplumun dertleri vardır. Katıldığı bir şiir yarışmasında Türkiye birinciliği elde etmiştir.

Köyünde çiftçilik yapar. Köyünde yaşar. Üç şiir kitabı vardır; Bir Sevda Saçtım Söğütlü'den (1995), Şar Dağından Bad-ı Sabâ (2001) ve Kervanda Zaman (2005).

Sabahleyin bir güzele uğradım
Neyleyim yanımda durmadan gitti.
Dargın mıydı, kırgın mıydı bilmedim
Eğlenip hatırım sormadan gitti.

Kolunda sitilin sesini duydum
Bekledim yolunu soğuktan buydum
Alsın diye yola bir yüzük koydum
Gözü çıkasınca görmeden gitti.

Layık oldu bedduamı almaya
Dilerim Allah'tan yüzü gülmeye
Çok yalvardım gözlerimi silmeye
Bir el kadar mendil vermeden gitti.

Hacı Hasan der ki, burda kalamam
Gözlerimden akan yaşı silemem
Ağlarım sızlarım artık gülemem
Kolların boynuma sarmadan gitti.

HACI ÖZER DOĞUÇ (D.1929-Ö.1982)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. Aruz ve hece vezniyle şiirler yazdı. İlk ve ortaokulu Elbistan'da liseyi Ankara'da bitirdi. Yüksek okulu yarıda bıraktı. Hem memûriyet hem ticâret yaptı. Musîkîşinastı. Beste yapardı. Aruzla yazdığı 22 şarkıyı Hepsi Hayal Hepsi Hakikat (1961) adıyla yayınladı. 1982 yılında vefat etti.

HACI ZÜLKADİROĞLU (D.1902-Ö.1958)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İyi bir halk şâiridir. Asıl adı Hacı Mehmet'tir. Ali Rıfat Efendi'nin oğludur. 1958 yılında vefât etmiştir.

Mahallî gazetelerde şiirlerini yayınladı. "Maraş Kahramanlığının Târihî Destanı" (1954) adlı bir eseri vardır.

Dilber hûrimisin durun mu biraz,
Lisanın ne tatlı baldan mı güzel?
Dişlerin saf inci, dudağın kiraz,
Cemâlin billur mu nurdan mı güzel.

HAFIZ ATAÇ (HOZALOĞLU) (D.1935)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde doğdu. 4. sınıfa kadar ilkokul okudu. Mesleğe yöneldi. Hak aşığıdır. İşçi emeklisi olarak hayatını sürdürmektedir.

HAFIZ KIZ

Maraşlı, A'ma. Şiirleri var.

HAKÎRÎ

Elbistan'ın Maraba köyünden. Bir parça şiiri var.

HAMİD ÖZCAN (D.1949)

Elbistan Ekinözü'nde doğdu. Kuran Kursu tahsili yaptı. İmamlık yaptı. Ticaretle uğraştı.

Sevgi Yağmuru adlı bir şiir kitabı vardır.

HAMİT ÇİÇEK (D.1940)

Kahramanmaraş'ın Elbistan kazâsının Geçit köyünde doğdu. İlk ve orta okulu köyünde bitirdi. PTT memuru oldu. Azmetti sonra yüksek tahsile kadar hepsini dışardan bitirdi. Şiirleri genelde kahramanlık üstünedir.

HANİFİ GÖÇER

Malatya'nın Dârende ilçesine bağlı Yenice köyünde doğdu. İlk okulu Elbistan'da bitirdi. Liseyi Elbistan'da okudu. Matbaacılık, yayıncılık yaptı. Bir ara İstanbula taşındı aynı işi götürdü. Döndü. Elbistan'da Şardağ gazetesini çıkardı.

Sevenlerin Suçu (1980) ve Çölde Kaybolan Irmak adlı iki şiir kitabı yayınladı.

HANİFİ KARA (D.1945)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Alemdar köyünde doğdu. İlkokulu doğduğu yerde, ortaokulu Elbistan'da, öğretmen okulunu Gaziantep'te okudu. İlkokul öğretmeni oldu.

Şiirlerini muhtelif gazete ve dergilerde yayınladı. Televizyon programları yaptı. Köşe yazıları yazdı.

Şiir kitapları; Güneş ve Yarasalar (1995), Gönül Pınarından Damlalar (1996), Yüzdeki İmza (1997), Taşlar Toprağa Bağlı (1998), Bir Avuç Özgürlük (1999), Söze Vuran Dalga (2000), Aynadaki Görüntü (2001), Kalemin Gizlediği (2002), Adım Saklı Durur (2004), Gel ki Gül Koksun Dünya (2007) isimli kitaplarda toplamıştır.

HANİFİ SARIYILDIZ (D.1931-Ö.2008)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta tahsilini memleketinde yaptı. Ziraat Fakültesini bitirdi. Bu sıfatla bir çok yerde görev yaptı. İdâreci oldu. Memleketinde köy hizmetleri il müdürlüğü görevini yaparken emekli oldu. Şiirlerinde Dostozan mahlasını kullandı. Şiirlerini Maraşca ve Kar adlı kitapta topladı.

Karacaoğlan gibi düşüp yollara,
Şu Maraş ilini gezek seninle.
Mevlâmın ihsanı neymiş kullara,
Defteri açıp bir bir yazak seninle.

Andırım da Meryemçil'e varalım
Geben ovasında turaç vuralım.
Çadırları yol üstünde kuralım.
Yörük divânını kurak seninle.

HARUN SEVİNÇLER (D.1947)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk ve orta tahsilini Antep'te yaptı. Öğretmen okulu okudu. buradan öte muhtelif yerlerde öğretmenlik, idârecilik yaptı. Gazete ve dergilerde şiirlerini yayınladı.

HASAN KISA (D.1944)

Kahramanmaraş merkez Hartlap köyünde doğdu. İlk okul okudu. Tuzsuz Hoca vs'den dinî eğitim aldı. Millî ma'nevî değerlere bağlı şiirler yazdı. Emeklidir. Köyünde ikâmet etmektedir.

HASAN TAT (D.1954)

Kahramanmaraş'ın Ekinözü ilçesinde doğdu. İlk ve orta tahsilini burada yaptı. Lise bitirdi. T.K.İ. de çalıştı.

“Şiirler” (1977), “Gün Kara Güneş Kara” (1984) adlı iki şiir kitabı vardır.

HASAN YURTSEVER (D.1920-Ö.2007)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Erçene köyünde doğdu. Şiire genç yaşta başladı. Hiç evlenmedi. 2007'de vefat etti.

HATİCE BİNBOĞA (KADERİKARA) (D.1887)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Marabuz köyünde yaşar. Hiç öğrenim görmemiştir. Okuma yazması yoktur.

HAYATİ VASFİ TAŞYÜREK (D.1931-Ö.1990)

Afşin ilçesine bağlı Tanır bucağında doğdu. Ortaokulu bitirecek kadar okudu.

Memûriyetten emekli oldu. Şâirliği âiledendir. Zira anası, dayısı şâirdir. Bir ara belediye başkanlığı da yapmıştır. 1990 yılında vefât etmiştir.

Millî değerlerin çok ağır bastığı şiirler yazmıştır. Döneminde millî cephenin öncülerindedir. Şöhreti bütün bir Türkiye'ye yayılmıştır.

Edebiyat tarihinde yerini açmıştır.

Şiir kitaplarının bazıları şunlardır; Kalbimdeki Arzu, Dile Gelen Anadolu, Ülkü Tomurcukları, Ebesinin Oğlu vs.

SILA ÖZLEMİ

Kış pişmanlığıdır bahar yağmuru,
Gökler göz yaşını döktü mü dağlar?
Sepkinle el ele garbi yelleri,
Dikmen'de buzları söktü mü dağlar.

Çeltikli ovalar ardıçlı beller,
Nerede bulunur bizdeki eller?
Âlikaya'sında serseri seller,
O taştan bu taşta sekti mi dağlar?

Koyunları kar suyunda sulanır,
Kuzuları peç ipine dolanır.
Sürüleri birbirine ulanır,
Yörükler göçünü çekti mi dağlar?

Berit'in başının eksilmez karı,
En güzel bal yapar Höblekte arı.
Afşin bağlarının mor çubukları,
Yaprak açtı, boyun büktü mü dağlar?

Attı mı yamçıyı Çerkez Beyleri,
Pancaracı, Paklacı Ova Köyleri.
Dadal'ın torunu Avşar Boyları,
Konmaktan, göçmekten bıktı mı dağlar?

Bre dağlar el veriniz elime,
Hayati'yim kavuşayım elime.
Çoban Ahmet'ime Gökçebel'ime,
Haticem yaylaya çıktı mı dağlar?

HAYREDDİN ÖNDER (D.1967)

Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesine bağlı Taşoluk köyünde doğdu. İlk orta ve lise tahsilini Maraş'ta yaptı. İkâmet ettiği yer Taşoluk kasabasıdır.

İlk şiir kitabı Onuncu Köy'dür. Çok iyi bir halk řâ-iridir.

HEZÂRİ

19. yüzyılda yaşamıştır. şiirde çok güçlüdür. Türk halk edebiyatı târihine ismini yazdırmıştır. şiirleri bütün Anadolu da tutunmuştur. Ancak çok az şiiri bu güne kadar gelmiştir. Eskiden bütün düğünlerde hasseten de köy düğünlerinde mutlaka bir usul dairesinde okunan bir şiiri şöyledir:

Yine geldi yaz baharın ayları,
Yare mektup yazmak ister gönlümüz,
Karı gitmiş mor sümbüllü bağların,
şikar için gezmek ister gönlümüz.

Uygun ahbab tel alışkın sazınan,
Nargeleler yansın mercan közünen,
Sâkî gerek mey doldura nazınan,
Bâdeleri süzmek ister gönlümüz.

HİLMİ ŞAHBALLI (D.1953)

Türkoğlu ilçesinin Sarılar köyünde doğdu. Hayati Vasfi Taşyürek'ten etkilendi. Onun yoluna girdi. Onun gibi hamâsî, millî duygular ağırlıklı şiirler yazdı. Uzun yıllar Almanya'da kaldı. Müzik eğitimi aldı. Yazdıklarından besteler yaptı. Sazı ile süsledi. Kendi söyledi. Başkaları icrâ etti. Çok sayıda plak, kaset yaptı. Çok velüd bir şâir, çok yönlü bir insandır. Televizyon programları da yapmıştır.

HÜSEYİN BEŞTEPE (HÜSEYİNÎ) (D.1940)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinin Karahöyük köyünde doğdu. İlkokul mezunudur. Devlet memurluğundan emeklidir.

IZGINOĞLU

Şair hakkında bilgiye ulaşılamamıştır.

İMİRZE

Bir şiiri var.

İRFÂNÎ

Bir şiiri var.

İSMAİL BALTACI (D.1959)

Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesi Ericcek köyünde dünyaya geldi. Hayatı iş uğruna gurbetlerde geçti. Küçük yaştan beri saz çalıp, şiir okuyup şiir yazmaktadır.

İSMÂİL İPEK (D.1942)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Örenli köyünde doğdu. Aşıklık geleneğine erken yaşta girdi. Şiir yazdı. Tiyatrolarda rol aldı. Kaset vs çıkardı. Türkü düzdü.

İSMAİL KIRAÇ (D.1947)

Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesinin Kanlıkavak köyünde doğdu. Babasının bir kazâ neticesi kolunun kırılması sebebiyle okuyamadı. İlkokulu yarıda bıraktı.

İSMÂİLÎ

Bir şiiri var.

KALENDER EREN (D.1942)

Kahramanmaraş'ın Elbistan kazasının Köseyahya köyünde doğdu. İlk okul okudu. Köye gelen şairlerin etkisiyle şiire yöneldi. Annesi de şairliğinde etkili oldu. Geçimini çiftçilikle sağlamaktadır.

KÂMİL BOZKURT (D.1912-Ö.1982)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. Daha beş yaşındayken babası öldü. İlk okul sonrası hemen hayata atıldı. Daha onaltı yaşındayken şiire başladı. Şiirlerini deftere değil de siğara kağıtlarına yazdı. Şilte içinde biriktirdi. Bir kısmını Bozkurt'un Sesi ve Şiirleri (1950) adıyla topladı.

1982 yılında vefat etti.

KARACAOĞLAN (D.1606-Ö.1679)

Anadoluda kendisine en çok sahip çıkılmış şâirlerin başında gelir. Üzerine fevkâlade çok çalışma yapılmıştır.

Gezgin bir şâir olması ve her gezdiği yeri şiirine girdirmesi bakımından ona sahip çıkan şehir, yer çoktur. Şiirlerinin güzelliği odak şâir olmasına sebebiyet vermiştir. Bu bakımdan niceleri de onun adına şiir yazıp kendi

şiiirini ona mal etmiştir. Bu da hayatını ortaya koymada daha fazla karışıklığa sebebiyet vermiştir.

Karacaoğlan muhtemelen 17. yüzyıl şâiridir. Dulkadir eyâleti içinde doğmuştur. En büyük ihtimal Maraşlıdır. Maraşın Cumhuriyete kadar hep hudutları içinde olmuş Bahçe-Bulanıklı'dır. Yetiştığı yer Maraş'tır. Maraş'ta Arasa Camii ile Şazibey arası çarşıda bulunan âşıkların atıştığı, eğleştiği kahvelerdir.

O dönem âşıklar hep hak âşığı olduğu için sanki yarı kutsaldır. Toplumda çok itibar görür el üstünde tutulur. Gezer. İnsanlar onu karşılar. Yedirir içirir. Yatırır. İkramlarda bulunur. O da söyler. Dinlendirir. Eğlendirir. Gezdiği yerlerde diğer şâirleri görür. Atıştır. Boyunun ölçüsünü alır. Toplumda böyle sever. İster ki biri gelsin biri gitsin. Farklı farklı söylensin. O da dinlesin neşelensin.

Şâir için de bu iyidir. Gezer. Farklı yer görür. Güzel görür. Bunlara söyler. İtibarı artar. Şan şöhret olur. Kazanç kapısı artar.

Böyle olunca da gün gelir zaman gelir. Söylediği dikkate alınır. Hele de Karacaoğlanmış gibilere sâhip çıkan çok olur.

Karacaoğlan nerde ölmüştür. O da ihtilaflıdır. Ancak 1679'da Maraş civarında Cezal yaylasında öldüğü düşünölmektedir.

Karacaoğlan gerçekte mükemmel bir halk şâiridir. Anadolu insanının o günkü halk dilini çok mükemmel kullanmıştır.

Bu sebeble de Anadolunun bütününde çok tutunmuştur. Şiirleri asırlar geçmiş dillerden düşmemiştir.

Divan çok erken olmak üzere çok sayıda basılmıştır.

KANDEMİR KOÇ (D.1952)

Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesinin Hacıömerli köyünde doğdu. İlk öğrenimini köyünde yaptı. Liseyi Göksun'da okudu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe bölümünü bitirdi. Öğretmen olarak görev aldı.

“Arayış” (1993) adlı bir şiir kitabı vardır.

KARAOZAN (D.1947)

Kahramanmaraş'ta doğdu. Asıl adı Eshabil Karademir'dir. Çalmaya, yazmaya küçük yaşta başladı. Muhafazakâr milliyetçi kesimden etkilendi. Alanında Vasfi Taşyürek, Timurhan Zevrakî'den istifade etti. Yarışmalara katıldı. Ödüller aldı. Âşıklık geleneğinin dışına çıkmadı. Çeşitli gazete ve dergilerde her konuda yazdı. Yazdıklarını yayınladı.

KARA YUSUF (D.1903)

Kahramanmaraş'ın Orçan Araplar köyü Karuşağı obasında doğar. Burda yaşar. Çiftçilik, işçilik yapar.

KÖR GEBENLİ

İki şiiri var.

KUL HÂMÎT (D.1916-Ö.1978)

Afşin ilçesinin Alemdar köyünde doğdu. Baba adı Bekir, ana adı Mihriban'dır. 11 yaşında iken şiire başlamıştır. Ömrünü imamlık, çiftçilik vs yaparak tamamlamıştır. Sağlığında “Umut Çiçekleri” adlı şiir kitabını bastırmıştır.

Çok güçlü bir halk şairidir. Bu toprakların Yunus Emre'si odur.

BÖLÜNMEĞİ

Bir ulusun her ferdinde
Ŗu üç sevgi bulunmalı
Biri vatan biri millet
Bir de dindar olunmalı.

Ŗu gördüğün güzel yurdu
Her Ŗehrini ceddin kurdu
Türk sesini duyan ordu
Bölük bölük bölünmeli.

Tarih yaprakların çevir
Geçmiş nice kanlı devir
Bize karşı çıkan gavur
Dilik dilik dilinmeli.

Koru ırkıyın Ŗanını
Yurda hiba et canını
Döküp mübarek kanını
Zafer satın alınmalı.

Eski kara günler geçsin
Yenilik gülleri açsın
Türkü gören düşman kaçsın
Sur düdüğü çalınmalı.

Hamit der darlık olacak
İmanda birlik olacak
Vatanda dirlik olacak
Eğri fikir silinmeli.

(KUL) HASAN GÖREN (D.1933)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Emir İlyas köyünde doğdu. İlkokulu okudu. Sazı ile çaldı, diliyle söyledi. Gazete ve dergilerde şiirlerini yayınladı.

“Aşık Kul Hasan” (1963) adlı bir şiir kitabı vardır.

LATİF ARSLAN

Üç şiiri var.

MÂHİR

Bir şiiri var.

MAHMUT SEYDİHANOĞLU (D.1912-Ö.1973)

Kahramanmaraş'ta doğdu. Babasının adı Ali, annesinin adı Hatice. Dînî motifli bir halk şâiri. Vefatı 1973.

MAHSÛSE HANIM (D.1865-Ö.1925)

Maraş'ta doğdu. Bayazıdoğlu Abdullah Beyin kızıdır. Genç yaşta dul kaldı. 1925 yılında vefat etti.

MAHZÛNÎ ŞERİF (D.1943-Ö.2002)

Afşin ilçesine bağlı Berçenek köyünde doğdu. Asıl adı Şerif Cırık'tır. Başlangıçta Karacaoğlan çizgisinde yazdı. Sonra toplumcu çizgiye geçti. Sıkıntılar yaşadı. Muhîtinde şairlerden etkilendi. Hem çaldı hem söyledi hem besteledi. Bant, plak yaptı. Politik taşlamalarla şöhret oldu. Uğraştığı her alanda kendini kabûl ettirdi. Topluma mâl oldu. Yurt içi ve yurt dışında çok sayıda konser verdi. 2002'de vefât etti.

Üzerine çalışmalar yapıldı. Şiirlerinin bir kısmı Dolunaya Tül Düştü (1995) adlı kitapta toplandı.

SANKİ

İnce ince gurbet batar bağrıma
Yüreğimden bir ah çıkar ok gibi
Düşündükçe geçip giden yılları
Huzurumu bir şey çarpar şok gibi

Zumlun sonu yoktur hey ciğerparem
Gizemler içinde yıkıldı harem
Yok artık tutuşan Aslıyla Kerem
Aşıkların aşka karnı tok gibi.

Sevda yollarında kaç yolcu bekler
Birbirine çarpıp kaçan yürekler
Buzul kıyılarda hayal inekler
Bir dalar bir çıkar hasta fok gibi

Söylerler ki sana n'olmuş Mahzuni
Bilmezler ki nasıl solmuş Mahzuni
Tepe tırnak çıban olmuş Mahzuni
Dünyaya hoş bakar derdi yok gibi

MECHÛLÎ (D.1946)

Afşin'in Keşanlı köyünde doğdu. Asıl adı Hasan Öztürk'tür. Fakir bir aile çocuğudur. İşçilik, bir süre memurluk yapmıştır. Geçimi sazının üstündendir. İfâdesine göre Mevlanâ âşığıdır. Şiirde Mechûlî mahlası kullanır. Âşıklar bayramlarına, şölenlerine katılmıştır.

Diri Gezen Ölü adlı bir şiir kitabı vardır.

İyi bir halk şâiridir. Edebiyat tarihinde yerini açmıştır.

MEHMET ADİL ALCIOĞLU (D.1933)

Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesi Değirmendere kasabasında doğdu. İlkokulu köyünde okudu. 17 yaşından itibaren memleketinden ayrıldı. Yurt içinde çalıştı. Yurt dışına çıktı. On yılı yurt dışında çalışarak geçti. Döndü ticaretle vakit geçirdi. Emekli oldu. Okumayı çok sever. "Tarihte Alıcı-Tecirli Beğdili-İlbeyli-Elbeyli Türkmenleri Soykimlikleri" (2006) ve "Değirmendere Kasabası Tarihi" (2009) adlı kitapları var.

MEHMET AKSU (D.1962)

Kahramanmaraş'a bağlı Dereli köyünde doğdu. Adalet Bakanlığı bünyesinde çalıştı. Şiirlerini, yazılarını çeşitli gazete ve dergilerde yayınladı.

"Sevdamin Yurdu", "Başka Dağlar Var", "Gönüllerin Budak Gülleri" adlı şiir kitapları var.

MEHMET ALTUN

Bahçe'den Türkoğlu'na yerleşmiş. Şiirleri var.

MEHMET AYAR (BAZO) (D.1942-Ö.2008)

Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesinin Kanlıkavak köyünde doğdu. Fakir bir aile çocuğu olarak büyüdü. İlkokulu yedi yılda zor bitirdi. Çok erken evlendi. Kağnı ustalığı yaptı. Marangozluk icrâ etti.

Hayatının başından sonuna şiirle uğraştı. Usta bir şâirdir. 2008'de vefat etti.

MEHMET BUDAK (OZAN) (D.1957)

Kahramanmaraş ili Şahinkayası kasabasında doğdu. İlk, orta ve liseyi Kahramanmaraş'ta okudu. 1973'de

sol elini kaybetti. 1974’de devlet dairesine girdi. 1990’da ma’lûlen emekli oldu.

“Bizim Kavgamız” (2006) adlı bir şiir kitabı vardır.

MEHMET DELİGÖNÛL (D.1923)

Kahramanmaraş’ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş ve Adana’da yaptı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi.

Kahramanmaraş Lisesi’nde edebiyat öğretmenliği yaptı. Muhtelif vilayetlerde idârecilik, müfettişlik gibi görevlerde bulundu.

Şiirlerini “Yalnız” (1945) adlı eserde topladı.

MEHMET DOĞAN (D.1949)

Kahramanmaraş’ın Elbistan ilçesi Güblüce köyünde doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini Elbistan’da yaptı. A.Ü. Edebiyat Fakültesinin Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu.

Devlette, dersânelerde edebiyât öğretmenliği yaptı. Radyo ve televizyonda görev aldı. Gazetelerde çalıştı.

MEHMET GÖÇER (D.1933)

Dârende’nin Yenice köyünde doğdu. 1950’den itibaren Elbistan’a yerleşti. Elbistan’da gazetecilik yaptı. En iyi Elbistan’lıdan daha Elbistanlıdır. Şiiri gençlik yıllarında yazmıştı.

Üçyüzün üzerinde şiiri vardır. Hâlen Elbistanda gazetecilik yapmaktadır.

“İlkbaharda Yeryüzü” (1964) adlı bir halk şiiri kitabı vardır.

BU GECE

Nice melûl mahzûn boynum bükmeğim
Sevdiğim aklıma düştü bu gece
Kendim nasıl tutup kan yaş dökmeyim
Kaynadı yüreğim coştı bu gece

Neşem sönuverdi kedere kondum
Gamı keski yapıp vücudum yondum
İçten yandım dıştan titredim dondum
Ellere yaz bana kıştı bu gece

Yâr gözüme çarptı saçın tararmış
GÖÇER der o zaman kanım sararmış
Aynaya baktım ki benzim morarmış
Tenim aşk narında pişti bu gece

MEHMET GÖZÜKARA (D.1962)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesi Eldelek köyünde doğdu. İlk omulu köyünde, orta okulu Adana'da okudu. Teknik okulu Kahramanmaraş'ta bitirdi. Afşin-Elbistan Termik Santraline teknisyen olarak girdi.

Muhtelif gazete ve dergilerde şiirlerini yayınladı. Girdiği şiir yarışmalarında dereceler aldı. Üç şiir kitabı yayımlandı. Söz Alev Aldı (2002) Elbistan, Söz Beledim Beşiğe (2003) Elbistan, Boyun Büktüm Güle Doğru (2007) Elbistan.

DÜĞÜM OLDU

Fikrim dolaşiyor aklım başımda
Hasret kelep, kelep kör düğüm oldu.
Dişlerim döküldü otuz yaşında
Ak düştü saçıma tel düğüm oldu.

Ara sıra düşünürüm sılayı
Film gibi geçer eş, dost alayı
Yılı bırak dolduramam bu ayı
Saat isyan etti gün düğüm oldu.

Malum olsun halim o nazlı yare
Zorlaştı durumum bulamam çare
Aslanı çuvala kapatmış fare
El ayak kırıldı bel düğüm oldu.

Gözükara beyni zorlar duygular
Cana sınımaz delik deşik uykular
Umutlar küçülür, büyür kaygılar
Ağzın içinde dil düğüm oldu.

MEHMET GÜNAL (KUL MEHMET) (D.1920)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde doğdu. Kul Mehmet mahlasıyla yazdı. Eğitimi ilkokuldan ibârettir.

MEHMET GÜNEŞ (D.1956)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde doğdu. Tabibdir. Muhtelif dergilerde şiirlerini yayınladı. “Gün Akşama Yan-sımadan” (şiir), “Ufuk Çizgisi”, “Hac ve Düâ” (mensûr risâle) adlı kitapları vardır.

MEHMET KONAK (HAFIZ RAHMİ)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Arıstıl köyünde doğdu. Yedi yaşında gözü görmez oldu. Medreseye gitti. Hâfız oldu. Ömrü yoksullukla geçti. İçi güzel bir insan olarak yaşadı.

MEHMET KİPER (D.1911-Ö.1965)

Kahramanmaraş'ta doğdu. Tahsil yapamadı. Coşkun bir karaktere sahipti. Küçük yaşta saz çalmayı öğrendi. İrticâlen şiir söyleyecek kadar güçlü şâirdi.

Babası da şâir olan şâir Sadi Yâver Ataman korozunda cura çaldı. Aşıklar şölenlerine katıldı. Madalyalar kazandı. Şiirlerinde Yanık mahlasını kullandı.

İstanbul'da 1965'de vefat etti.

MEHMET SAİT KIRMACI (Ö.1941)

Maraş merkeze bağlı Çakmaklı köyünde dünyaya geldi. Ana tarafı Maraş merkezde mukîm Kırmacızadelerden. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Maraş milli mücadelesine katılmıştır. Öğretmen olarak görev almış, idarecilik ve bölge başmüfettişliği görevlerinde bulunmuştur.

Şiirleri mahalli gazete ve dergilerde yayınlanmış ve bir defterde toplanmıştır. Vefatından sonra bu defter kaybolmuştur.

M. TEVFİK KANADIKIRIK (D.1911-Ö.1981)

Maraş'ta dünyaya geldi. Bir miktar medrese eğitimi aldı. 12 yaşında iken babası vefat etti. Terziliğe gitti. Tasavvufî hayata eğilim içine girdi. Nakşî şeyhi Abid Efendiye bağlandı. Bu yolda mesâfe aldı. Bütün malını mülkünü sattı. Ka'beye gitmek istedi. Olmadı. Fahrî müezzin oldu. Kadrolu imam oldu. 1981'de vefat etti.

Şiire küçük yaşta başladı. Din duygusu ağırlık gösteren şiirler yazdı.

MEHMET YÜCE (D.1945)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk, orta, lise tahsilini Elbistan'da yaptı. Öğretmen okulu farkını verdi. Öğretmenlik yaptı. Zirâî Donatım Kurumu'nda çalıştı. Nihâyetinde kitapçılığa döndü.

MELİK GAZİ (D.1926)

Afşin ilçesi Yazıbilen köyünden.

MERCÎ BABA

Elbistanlı. Bir şiiri var.

MESUT TÜRKKAHRAMAN (D.1957)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Erçene köyünde doğdu. İlkokulu köyünde okudu. Kahramanmaraş İmam-Hatip lisesini bitirdi. Afşin Vergi dâiresinde şoförlüğe başladı.

MEVCİ BABA

Elbistanlı. Bir şiiri var.

MEVLÛT SOYDAN (D.1917)

Kahramanmaraş'ın Afşin kazasında doğdu. İlk mektep okudu. Tahsilini devam ettiremedi. Marangozluğa yöneldi.

Şiire askerliği esnâsında başladı. Askerlik sonrası Afşinde Toprak Mahsulleri Ofisinde vergi memuru oldu. Kurum değiştirdi. Netice emekli oldu.

Şiirlerini; Dile Gelen Duygular adlı kitapta topladı.

MOLLA HASAN

Orçan köyünde imamlık yaptığı bilinmektedir.

MUHAMMET KÂMİL AĞDAŞ (BAHÇECİ HOCA) (D.1909-Ö.1966)

Kahramanmaraş'ta doğdu. Aslen Elbistanlı bir ailenin çocuğudur. Babası bahçeci olduğu için kendi de Bahçeci lakabı ile anılmıştır.

Hoca önce çeşitli sanatlarla uğraşır. Babayığittir. Kabadayıdır. Sonra hocalığa heveslenir. Hakkı hocadan okur. Hafız olur. Hocasından ciltcilik beller. Arapça okur. İyi bir hoca olur.

Hocalığa başlar. Evinde hem çocuk okutur hem sanat icrâ eder. Eğitim sistemi temâmen klasiğin dışındadır. Yazı öğretilir. Matematik belletilir. Güreş tutulur. Pazar günleri musîkî meclisleri kurulur.

Belli bir zaman sonra sisteme küser. Evine kapanır. Ölünceye kadar çıkmaz.

Hocalığı tek parti döneminde başlar. Çok zulüm görür. Hakâretlere uğrar. Öğretmekten, hafız yetiştirmekten vazgeçmez. Mücâdelesini yılmadan devam ettirir.

Târihe geçecek kadar kabiliyet dolu bir insandır. Cerbezelidir. Delidoludur. Fevkalâde güçlüdür. Aklının yetmediği sanat zor çıkar. Elinin emeğini yer. Musîkîşinastır. Şâirdir. Sözü nü doğru yanlış esirgemez. Döğüş, dövme diye gözü düşer.

Çok iyi bir halk şâiridir. Öğreteceğini şiire döker öğretir. Maraş'ta tekten söylenen bir kısım ilâhiler onundur.

Şiirlerini önce soyundan biri olan Ömer Kaya "Bahçeci Hoca" (1999) adlı bir kitapta toplamıştır. Daha sonra da Yaşar Alparslan ve Serdar Yakar tarafından der-

lenip tashih edilerek “Muhammet Kamil Ağdaş (Bahçeci Hoca) Hayâtı ve Şiirleri” (2009) adıyla kitaplaştırıldı.

MÛSÂ DOĞANAY (D.1927)

Kahramanmaraş'ın Elbistan kazasında doğdu. Mektep medrese bitirmedi. Çiftçilik, müteahhitlik vs bir nice iş yaptı. İyi bir halk şâiridir. Bir çok şiiri mahalli basında yayınlanmıştır.

MUSTAFA AÇIKGÖZ (D.1920-Ö.1982)

Kahramanmaraş'ın Yeşilyöre beldesi taraflarında doğar. İşçilik yaparak geçimini sağlar.

Şiirlerinde Deli Boran mahlasını kullanan şair, 1982'de vefat eder.

MUSTAFA BOZKURT (D.1948)

Birkaç parça şiiri var.

MUHSİN ÖZALP

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesi Çiçek köyünde doğdu. Düziçi Öğretmen Okulunu bitirdi. Öğretmenlik yaptı. Ayrıldı. Sendikacılık yaptı.

MUSTAFA TÜRK (D.1954)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. Balıkesir Necati Bey Eğitim Enstitüsünü bitirdi. Öğretmenlik yaptı. Muhtelif gazete ve dergilerde çalışmalarını yayınladı.

“Kelebekler Özgür Kalsın”, “Üç Gül Düştü Gön-lümüzden” adlı şiir kitapları vardır.

MUSTAFA UĞUR

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk okulu bitirdi. Şiirde Uğur mahlasını kullandı. Tabelacılıkla uğraşır.

Şiirlerini “Âlemin Âlemi” adlı kitapta topladı.

MUSTAFA ZÜLKADİROĞLU (D.1927-Ö.1994)

Maraş'ta doğdu. Dulkadir Beyliğini kuran âilenin çocuklarından. Askerlik öncesi sanata gider. Askerlik sonrası belediyeye girer. Burada çalışır. Buradan emekli olur. 1994 yılında hayata gözlerini yumar.

Şâir sağlığında küçük risâlecikler şeklinde üç şiir kitabı yayımlar. Maraş ve Dolayları, Asker Mektubu, Bomboş. 2008 yılında bu üç şiir kitabı Ukde Yayınevi tarafından tek kitap olarak yeniden basılır.

Zülkadiroğlu gayet mücâdeleci bir şâirdir. İyi bir hatiptir. Şiirlerinde içtimâi konular daha çok ağırlıklıdır. Pek azı da güzeller üstünedir.

Ancak Zülkadiroğlu halk şiirinde çok güçlü bir isimdir. Şiirlerinde neredeyse boşluk yoktur.

Güllere bezenmiş şu kıza bakın,
Seher vakti esen yele özenir.
Yâ Rab bu dilberden kulunu sakın,
Binboğa'dan gelen sele özenir.

Beni benden etti gülün gözleri,
Yüzünde yüz bulmuş, gamze izleri,
Alışar elması gibi yüzleri,
Dudaktan ziyâde dile özenir.

NAKŞÎ

Şair hakkında bilgiye ulaşılammıştır.

NAZMÎ TATAR (D.1945)

Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesi Ericek kasabasında doğdu. İlkokulu doğduğu yerde, ortaokulu Elbistan'da, liseyi Gaziantep Lisesinde bitirdi. Ziraat bankasında görev aldı. Her kademesinde görev yaptı.

Şiire erken başladı. Kul Fakir ve Tataroğlu mahlasını kullandı.

NİYAZI

Yenicekale kasabası Çınarpınar köyü Karbasan obasından. Şâzî ve Şîrâzî'nin ailesinden. Doğum ve ölüm tarihi belli değil. Hayatı ile ilgili olarak bilinen tek şey şair Yemen'e gitmiş ve Çanakkale harbine katılmış.

Şiirlerini bize aynı aileden olan Alaaddin Şan Beyefendi temin etti.

NÛRETTİN ERTEKİN (D.1940)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde doğdu. Öğretmenlik yaptı. Öğretmenlikten emekli oldu.

Çocuklara yönelik yazmış olduğu şiirlerini "Fidan" adlı eserinde topladı.

NÛRİ CEVİZ (D.1962)

Kahramanmaraş'ın Türkoğlu ilçesi Yeşilyöre kasabasında doğdu. İlkokulu doğduğu yerde okudu. Maraş İmam-Hatip lisesini bitirdi. Muhtelif yerlerde imamlik yaptı. Sonradan Eskişehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesini bitirdi. İrticâlen şiir okuyabilecek kadar güçlü şâirdir.

NÛRİ ORÇAN (D.1943)

Türkoğlu'na bağlı Beyoğlu kasabası Karalar köyünde doğdu. Kendi köyünde ilkokulu okudu. Kahramanmaraş Lisesini bitirdi. İlkokul öğretmenliği yaptı. Emekli oldu.

NÛRİ SİYÂMİ DEMİR (D.1935)

Kahramanmaraş'ın Afşin kazasında doğdu. Orta tahsilini Göksun, lise tahsilini Kahramanmaraş'ta yaptı. Yüksek tahsilden sonra öğretmenlik yaptı. Emekliye ayrıldı.

Şiire küçük yaşta başladı. Yerel gazete ve dergilerde şiirlerini yayınladı. Çok iyi bir halk şâiridir.

Aşkına Dair adlı bir şiir kitabı vardır.

OSMAN ADİL UYLUKÇU (D.1929-Ö.2002)

Kahramanmaraş'ta doğdu. Baba adı Hafız Mehmet Efendi. Maraşın en eski ailelerinden. Ailecek dindarlar. Din gayreti içinde olanlar.

Saza erken başlar. Başkalarının şiirini okur. Kendi şiire, Allah kalbini açar sonradan başlar. Toplumda gördüğü aksaklıkları yazar. Kalbine aksedeni kağıda döker.

2002 yılında rahmet-i Rahmana kavuşur. Şiir kitabının adı; Dost Bahçesi (1984)'dir.

İMAN İLE ÖLMİYİNCE

İnsanoğlu nasıl güler

Hali nedir bilmeyince

Gözyaşları nasıl diner

İman ile ölmeyince.

Etini kurtlar paylaşır
Akrep, yılanlar dalaşır
Bu vücudu nasıl taşır
Mezar cennet olmayınca.

Gelecekler başımıza
Ağu katar aşımıza
Bakmazlar gözyaşımıza
Hak hukuku bilmeyince.

Ömür laklakayla geçer
Haram helâl demez içer
Ne ekerse onu biçer
Kul haddini bilmeyince.

Zannetme ki başıboşuz
Ayık değiliz sarhoşuz
Hisler ölü sanki taşız
Doğru yolu bulmayınca.

Yarap bizi kurtar dardan
Ahirette koru nardan
Yüzümüz akeyle kardan
Kul imansız gelmeyince.

Osman söyler boynum bükük
Üzerimde biter kekik
Cehenneme oldum kütük
Hak imdada gelmeyince.

OSMAN DAĞLI (D.1936)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Arıtış kasabasında doğdu. Erken yaşta şiire başladı.

OSMAN KONAK (D.1929)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Arıstıl köyünde doğdu. Ömrü çobanlıkla geçti. Yoksullukla mücadele etti. Rûhunu depreştiren en büyük şey bunlar oldu.

ÖKSÜZ OZAN (D.1959)

Kahramanmaraş'ın Andırın ilçesinin Yeşilyurt köyünde doğdu. Daha lise yıllarındayken saz çalmaya, şiir yazmaya başladı. Çeşitli gazetelerde her çeşit yazı yazdı. Yurt dışına çıktı. Oralarda da çaldı, söyledi. Mesleğini icrâ etti. Türkiye'ye döndü. Köy Hizmetleri'ne girdi.

Kahramanmaraş Ozanlar Derneği başkanıdır. Ekipleriyle berâber yerel televizyonlarda program yapmaktadır. Yazmakta, çalmakta, söylemektedir. İyi bir halk şâiridir.

ÖMER BAYAZIT

Şair hakkında bilgiye ulaşılamamıştır.

ÖMER ARSLAN (D.1970)

Kahramanmaraş'ın Afşin kazasının Çobanbeyli köyünde doğdu. İlk ve orta okulu kasabasında bitirdi. İmam Hatip mezûnudur.

Tılsımlı Gözler adlı bir şiir kitabı vardır.

PEHLÜL ALİ (D.1884-Ö.1957)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesi Izgın köyün de doğar. 9-10 yaşlarında şiire başlar. Medreseye gider. Tah-

silini yarıda bırakır. 40 yıl imamlık yapar. 1957 yılında ölür.

PERVANE

Bir şiiri var.

RAHİME ÇİÇEKLİ

Şair hakkında bilgiye ulaşılammıştır.

RECEP TERZİ (D.1948)

Kahramanmaraş'ın Afşin kazası Altunelma köyünde doğdu. İlkokulu köyünde, ortaokulu Afşin'de, Ticaret Lisesini Kahramanmaraş'ta bitirdi. Güreş tuttu. Başarı elde etti. Hayâtını çok zor şartlarda götürdü. Ankara M.T.A.'ya girdi. Buradan emekli oldu.

Şiirlerini M. Garib imzâsıyla Garibnâme (1986) adlı bir kitapta topladı.

SABRİ AYTEMİZ (D.1933)

Maraşta doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Maraş'ta tamamladıktan sonra Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi. Türkiye Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği'nde raportör olarak çalıştı.

Şiirlerini hece vezninin yanı sıra serbest ve aruz tarzında da yazdı.

Bir içim bâdeyi çok görme felek
Bu yanık sînede yar hasreti var
Nûş edip bâd ile sermest olalım
Gidelim böylece gülzara kadar.

Âh zulmet seni görmez gözümüz
Bu hazân âşıkâ gül mevsimidir
Ey kadeh göklere sun bâdemizi
Bu dem aşıkların işret demidir.

SAİT

Az bir şiiri var. Emirmahmutoğullarından.

SAİT ÇOLAKOĞLU (D.1945)

Elbistan'da doğdu. İlk, orta, lise tahsilini Elbistan da yaptı. Maraş Öğretmen Okulunu bitirdi. Öğretmenlikte bir miktar gezdi. Memleketine döndü. Uzun yıllardır memleketinde görev yapmaktadır.

SELÂMÎ MENGİLLİOĞLU (D.1957)

Kahramanmaraş'ın Türkoğlu ilçesinin Kılılı belde-
sinde doğdu. İlk okulu doğduğu yerde bitirdi. Önce köy
şartlarında çobanlık vs gibi işler tuttu. Sonra memur oldu.

Şiire aile içi yaşanan bir sıkıntı ile başladı. Saz
çalmayı, saz yapmayı belledi. Tuttuğu işi tamamladı. Şiir-
de Selâmî mahlasını kullandı. Mahalli gazetelerde yazdı.
Yarışmalara katıldı. Şiire geç başlamakla beraber güçlü-
dür. Edebiyat tarihinde yerini açmıştır. İki şiir kitabı çı-
kardı; Rüzgar, Şecaat.

MERHEMİN OLMAZ MI?

Koç yiğit yatağı Türktür ilimiz,
Ta Ahır dağından gelir yelimiz.
Bir onulmaz dertten kırık belimiz,
Derman için hiç merhemın olmaz mı?

İlkbaharda açar Maraş'ın gülü,
Hayalimden gitmez nazlımın dili.
Selamî'yi ettin derdinden deli,
Tel tel edip saçlarını yolmaz mı?

SEYİT AHMET KUTUZMAN (D.1946-Ö.1999)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. Babasının işi sebebiyle ilk okulu İskenderun, orta okulu Elbistan, liseyi Malatya'da bitirdi. Yüksek tahsilini rahatsızlığı sebebiyle yarıda bıraktı. Askerliğini yaptı. Serbest çalıştı. Afşin-Elbistan Linyit İşletmelerine girdi. Buradan emekli oldu. Bir yıl sonra 1999'da vefat etti.

Şiirlerini dostu Arif Bilgin topladı. Üzerine incelemeler ilâve etti. Yayınladı.

“Seyit Ahmet Kutuzman, Gül Dağları (2002).

SEVDANIN ÖZÜ ÇAKILMIŞ
Kırda gülümseyen bir çiçek gördüm
Toprağa Mevlâ'nın sözü çakılmış
Yeşil gözlerdeki yazıyı sordum
Dediler, sevdanın özü çakılmış

Hak, bir fidan vermiş kendi kuluna
Düşmemiş gölgesi sevda yoluna
Sevgi ağacının gönül dalına
Yarin işvesiyle nazı çakılmış

Bir ateş içimde boşu boşuna
Dumanı dağların uzar başına
Bu ölü sevdanın mezar taşına
Şu garip gönlümün sazı çakılmış

SEYYİD OSMAN

Göksunlu. Bir parça şiiri var.

SİRRÎ

Bir kıta şiiri var.

SÜLEYMAN BULUT (GARİP) (D.1935)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesi Büyükyapalak köyünde doğdu. Genç yaşta şiire başladı. Garib mahlasıyla yazdı. Çiftçilik yapar. Rahat irticâlen söyler.

SÜREYYA

Bir kıta şiiri var.

ŞAZÎ

Şirâzî ile kardeştir. XIX. Yüzyılda yaşamıştır. Bu güne ulaşmış şiirleri vardır.

ŞEVKİ

Bir kıta şiiri var.

ŞİH ATÂÎ

Elbistanlı.

ŞÎRAZÎ

19. yüzyılın güçlü halk şâirlerindedir. Maraşa bağlı bir köyde doğmuş, yaşamıştır. Hezârî ile çağdaştır. Az bir şiiri günümüze ulaşmıştır.

Kınaman ağalar mehel gezdiğim,
Bir saçı Leylâ'ya düştü bu gönül,
Durmaz gece gündüz Didem kan ağlar
Mahitap nikâbın açtı bu gönül.

ŞİRVANLI

Bir kıta şiiri var.

TANIRLI ŞEREFÖĞLU OSMAN AĞA

Bir şiiri var.

TURÂBÎ

Kahramanmaraş'ın Çiğli köyünde doğdu. Avamuşağı aşiretine mensuptur. Küçük yaşta şiir ve saza başlamıştır.

ULVİ EREN (D.1931)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk okul okudu. Babasıyla berâber çalışmaya başladı. Şiir hayatına 1948 yılında girdi. 1963 yılı itibâriyle Elbistan Postası adıyla bir gazete çıkardı. Gazeteciliğe devam eden şâir Kadirli de yaşamaktadır. Emeklidir.

VECDÎ (Ö.1901)

XIX. yüzyıl şairi. Elbistanlı. Medrese eğitimi alır.

VİCDÂNÎ (D.1941)

Afşin ilçesinin Hatçepınarı köyünden.

VİRÂNÎ (D.1831-Ö.1911)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinin Izgın köyünde doğar. Tasavvufi karakter şiir yazar. Birkaç parça şiiri bugüne ulaşmıştır. 1911'de vefat eder.

YAŞAR ALPARSLAN (D.1947)

1947 yılında Maraş'ta doğdu. Küçük yaşta hâfız oldu. Arapça okudu. İlk okulu bitirdi. Maraş İmam-Hatip'ten mezun oldu. K.Maraş lisesinin dışardan derslerini vererek diplomasını aldı.

İstanbul Yüksek İslam Enstitüsünü bitirdi.

Şiire lise çağlarında başladı. İmam-Hatip 6. sınıfında iken divanını yazdı. Şiirin her çeşitinde kalem oynattı. Hasseten dörtlük düşürmeyi sevdi. Yerel ve ulusal muhtelif dergi ve gazetelerde şiirleri yayınlandı.

Yayınlanmış iki şiir kitabı vardır.

NA'T

Düşerse bir kalbe sevgin bir kerre
Birazcık, bir zaman, bir an, bir katre.

Yeter heyecânı geçiyor iken,
Zevkle yaşamaya seyreden ömre.

Seni sevenleri bu gözler gördü,
Tertemiz, aydınlık, nûrânî çehre.

Muallimi olup yetiştirdiğin,
Ashâbın da mervî, bir ulvî zümre.

Sana benzemişler, seni sevmişler,
Dönmüşler târihte, sütten bir nehre.

Seni sevmeyenler kalb aynaları,
Tozlanmış, kararmış bir fâsid çevre.

Beşerin her yerde yüz karaları,
Münâfık, zenâdık, kâfir, fecere.

Bir medrese idi zamânındaki,
Hâne-i saâdet olan her hücre.

Âşıkların idi onda meskunlar,
Sevdân yetti, yoktu, ıfık, pencere.

Her yerde her zaman sevenlerin var,
Yok iken ortada şiddetten behre.

Fıskın önü açık, hesap kitaplı,
Yoksa sana döner beşerde ibre.

Beşer sana dönsün, şu seni sevsin,
Davranış biçimi döner esere.

Aklı olan sever seni sınırsız,
Velev ki o akıl bulunsun zerre.

YAŞAR ÜNAL (D.1939)

Kahramanmaraş'ın Elbistan kazasında doğdu. Doğduğu yerde ilkokulu bitirdi. İnşaatçılık yaptı. Yurt dışına gitti. Döndü. Elbistan'da ticaret yapar. Dertkervanı mahlasıyla şiir yazmaktadır.

YAZICIOĞLU

Şair hakkında bilgiye ulaşılammıştır.

YEKSÂNÎ

Elbistanlı. Bir parça şiiri var.

YUNUS YILMAZ

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde doğdu. İlkokulu Karagöz köyünde, ortaokul ve liseyi Afşin'de okudu. Afşin Elbistan termik santralinde çalıştı. Daha sonra TEK işletme müdürlüğü bünyesine geçti.

YUSUF TELCİ (D.1950)

Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesinin Yenyapan köyünde doğdu. Gaziantep Öğretmen okulunu bitirdi. Öğretmen olarak görev yaptı.

Şiirlerini "Bu Yâr Bizim Diyar" adlı kitapta topladı.

YUSUF ZİYA ELGİN (D.1910-Ö.1977)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. Sıbyan mektebini, Rüştüye'yi bitirdi. Memurluk yaptı. Gezdi. Sonunda memleketine döndü. 1977 yılında Elbistan'da vefât etti. Çok güçlü bir halk şâiridir.

ZARİF

Az bir şiiri var. Maraşta Zarif oğulları ailesinden olduğu tahmin edilmekte.

KAYNAKLAR

- Atalay, Besim (1332), **Maraş Tarihi ve Coğrafyası**, Matbaa-î Âmire. Afşinli Şairler Antolojisi (1992), **Afşin Belediyesi Yayını**, Ankara.
- Alparslan, Yaşar; **Özel Kütüphanemizde Bulunan Cönkler, Divanlar vs.**, Kahramanmaraş.
- Avcı, Ramazan (2008), **Kahramanmaraşlı Şairler Antolojisi**, Kahramanmaraş Valiliği Yayını.
- Bilgin, Arif (2008), **Atışma**, Göçer Ofset, Elbistan.
- Cumhuriyetin 70. Yılında Elbistan** (1993-1994), Özgü Yayınları, İstanbul.
- Cumhuriyetin 80. Yılında Pazarcık** (2003); İmaj A.Ş. Ankara.
- Çiftci, Cemil (2000), **Maraşlı Şairler Yazarlar Alimler**, Kitabevi, İstanbul.
- Elçin, Şükrü (2000), **Halk Edebiyatına Giriş**, Ankara.
- Emirmahmutoğlu, Ali Saim; **Demokrasiye Hizmet Gazetesi Arşivi. Göksunlu Şairler Antolojisi** (2008), (hızl.: Mehmet Akif Önder) Göksun Belediyesi Yayını, Ankara.
- Güleç, Hamdi; **Kahramanmaraşlı Halk Şairlerinden Bir Demet**.
- Halıcı, Feyzi (1992), **Aşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri**, Ankara.
- Kahramanmaraş Sempozyumu** (2005); Kahramanmaraş Belediyesi Yayını.
- Maraş İl Yıllığı** (1967), Dönmez Ofset, Ankara.
- Okumuş, Mustafa; **Beyoğlu Belediyesi**, Sakınmaz Ofset, Kahramanmaraş.

MARAŞLI DİVAN ŞAİRLERİ*

Lütfi ALICI*

Her medeniyetin kendine özgü bir şehir anlayışı vardır. Şehirler milletlerin ulaştıkları medeniyet seviyesinin en önemli göstergeleridir (Mermer, 2004: 7). Anadolu'nun en eski yerleşim merkezlerinden biri olan Kahramanmaraş da şehirleşme sürecinde bilinen asıl hüviyetini Türk-İslâm medeniyeti dairesinde kazanmıştır.

Kahramanmaraş'ın bir şehir olarak şekillenmesinde, bir şehir ruhu kazanmasında şüphesiz yetiştirdiği âlim ve sanatkârların büyük katkısı olmuştur. Bunlardan Saçaklızâde, Şeyh Âdil, Seyyid Nimetullah, Osman Efendi, Bahtiyar Efendi, Sünbülzâde Vehbî, Mar'aşizâde Ahmed Kuddusî, Ali Sezâî Efendi, Sütçü İmâm ve Hâfız Ali Efendi ilk hatıra gelen şahsiyetlerdir. Kahramanmaraş, yetiştirdiği bu büyük şahsiyetler vasıtasıyla Türk-İslam kültür ve medeniyetine de birçok cihetten katkıda bulunmuş bir şehrimizdir.

Bugün şair ve yazarlar açısından çok münbit bir yer olan Kahramanmaraş'ın dün de birçok şair yetiştirmiş olabileceği düşüncesinden hareketle, Kahramanmaraşlı

* Bu çalışma daha önce KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi (C1, S2, Yıl: 2004, s. 56-63)'inde yayınlan "Tezkirelere Göre Kahraman Maraşlı Divan Şairleri" adlı makalenin yeni araştırmalarla genişletilmiş halidir. Söz konusu makale sonradan ilave edilen 10 şair ve yeni şiirlerle daha da zenginleşmiştir.

*Yrd. Doç. Dr., KSÜ Fen Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi. e-mail: lutfialici@mynet.com

divan şairleri hakkında bir şehir biyografisi sayılabilecek bu araştırma sonucunda, kaynaklardan otuz iki divan şairi* tespit edilmiştir. Bu şairlerden Sünbülzâde Vehbî, Mar'aşîzâde Ahmed Kuddusî, Kurrâzâde Hasan Nâdirî ile Hamamcızâde Hâfız-ı Mar'aşî dışında hiçbiri üzerinde bugüne kadar ilmî bir çalışma yapılmamış, birçoğunun eserleri kaybolduğu gibi adları dahi unutulmuştur. Bu yüzden bazı şairlerin şiirlerinden örnek vermek mümkün olmamıştır. Bazı şairlerin de az sayıdaki şiirleri tamamen alınırken, divan sahibi veya çok sayıda şiiri olanlardan seçme örnekler alınmıştır. Şairler, alfabetik olarak sıralanmış, hayatları ve edebî şahsiyetleri hakkında da kısa bilgiler verilmiştir.

ABDULBÂKÎ EFENDİ:

Sünbülzâde Vehbî'nin kardeşi Mehmed Emin Efendi'nin oğludur. İstanbul'da Torunzâde Emin Efendi'nin kethüdalığını* yapmış, daha sonra da kadılık ve hâcegânlık* rütbelerine kadar yükselmiştir. Şiirlerinde Bâkî mahlasını kullanan şairin fazla şiirinin olmadığı kaynaklarda belirtilmektedir (Fatin Davud,1271: 21-22).

ABDULHAY EFENDİ:

Sünbülzâde Vehbî'nin kardeşi Mehmed Emin Efendi'nin oğludur. Abdalbâkî Efendi'nin kardeşidir. Celvetî tarikatına mensup olan Abdulhay Efendi'nin Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Mahmud Efendi 3299/4

* Makale, aslen Kahramanmaraşlı olan şairleri ihtiva etmektedir.

* Sadrazam yardımcısı konumunda olan memurun unvanıdır (Pakalın, 1993: 251-252).

* Kelime olarak hoca, efendi, muteber zat manalarında olan hâcegân, eskiden devlet dairelerinde yazı işlerinin başında ve defterdarlık, nişancılık gibi vazifelerde bulunanlar hakkında kullanılan bir tabirdir. Hâcegânlık vezirliğe terfi edilebildiği için mühim bir rütbe idi (Pakalın, 1993: 693).

numarada kayıtlı tasavvufi bir risalesi bulunmaktadır (Çiftçi, 2000: 272-273).

AHDÎ-İ MAR'AŞÎ:

Maraş'ta doğan şairin hayatı hakkında pek fazla bilgi yoktur. Şairden bahseden tek kaynak Güftî'nin Teşrifâtü'ş-Şu'arâ adlı manzum tezkiresidir. Buradan hareketle şairin XVII. asır şairi olduğunu söylemek mümkündür. Söz konusu eserde "mollâ-yı Mar'aş" sanıyla anılan Ahdî,* ilim ve irfan sahibi bir şair olarak methedilmektedir.

Bir dahi turfe-gûy u turfe-edâ

Mar'aşî Ahdî-i sühân-pîrâ

Beste-i şî'r-i dil-keş olmuşdur

Ya'ni monlâ-yı Mar'aş olmuşdur (Yılmaz, 2001:182)

ALİ HÂKÎ:

Elbistanda doğduğu belirtilen şairin, bir divan oluşturacak kadar şiirinin bulunduğu ve Fuzûlî'nin etkisinde kaldığı ifade edilmektedir. Şiirlerinde Hâkî mahlasını kullanmıştır. Bir gazeli şöyledir:

Ey gönül hüsn ü cemâl-i yâri sevmek âr değil

Hak cemâlin nûruna münkir olanlar yâr değil

Bülbül olan gülşen-i hubb u dîdâra ermeyen

Gece gündüz dest-i hasretiyle âh u zâr değil

* Güftî, zikredilen eserinde Ahdî-i Mar'aşî ile Abdî-i Çelebi'yi bir iki beyit dışında aynı beyitlerle anlatmıştır (bk.Yılmaz, 2001: 182-183, 183-185). Bu da nereli olduğu belirtilmeyen Abdî'nin Ahdî ile karıştırılmasına sebep olmuş, bazı kaynaklarda Abdî Maraşlı olarak gösterilmiştir (bk. İpekten vd., 1988: 5).

Yâr için çalışmayan her gece gündüz dert ile
Nefs için ne kazansa hep zarardır kâr değil
Külli varından geçin yok olmayan cânân için
Âşık-ı sâdik deminden yokdur ol kes-vâr değil
Sağ muhabbetle sevip cânâna cânından geçen
Girse âteş içre nûra döner ol nâr değil
Söyleme nâ-mahreme sırr-ı hakikat ârif ol
Hak dilden bî-haberler vâkıf-ı esrâr değil
Bahçe-yi sadr-ı vîsâl-i yâre kon mürg-i dil
Meyveden olan ağaca berk-i bâzı bâr değil
Hâkîyim dost râhına serdim yüzüm ben muntazır
Tâ deminde va'din tâze bir ikrâr değil (Çiftçi,
2000: 18-19)

ÂRİF:

Hakkında bilgi bulunmayan şairin bir gazelini Hâfız-ı Mar'aşî tahmîs etmiştir. Hâfız'ın gazeli tahmis etmesinden ve Ârif'in gazelinde Maraş'tan övgüyle bahsetmesinden hareketle şairin Maraşlı olabileceği düşünülebilir. Ârif'in söz konusu gazeli şöyledir:

Efendim çekdiğim aşkın belâsı hep senünçündür
Bana bu dehr-i dünün her ezâsı hep senünçündür
Hevâ anber-sirişt oldu buyur azm eyle gülşene
Bahârın gün-be-gün zevk ü safâsı hep senünçündür
Uyanır baht-ı âşık feyz alır kâm-ı kudûmundan
Kamu derd ehli bîmârın devâsı hep seninçündür
Ziyâ-yı şems-i hüsnün müntefi' sebzâra eşcâra
Dıraht-ı âlemin neşv ü nemâsı hep senünçündür
Muattar kıl dimâğı itr-ı şâh-ı bûy-ı zülfünle

Bu faslın âlî-şânı hûb-hevâsı hep senünçündür
Çemen bezminde tertîb oldı gûyâ mutribân şimdi
Nihâl-i gülde bülbüller nevâsı hep senünçündür
Ferah-bahşâ-yı Mar'aşda hemîşe Ârif-i zârın
Seher vakti tazarru'la du'âsı hep senünçündür (Hâ-
fiz, Nu.: 2947, v.12a- 12b; Mecmua,Tarihsiz, s. 303)

FEVZÎ:

Maraşlı Fevzî Çelebi'nin doğum ve ölüm tarihi tam olarak bilinmemektedir. Şair hakkında bilgi veren tek tezkire, Ahdî'nin H.971/M.1563 tarihinde yazdığı Gülşen-i Şu'arâ'sıdır. Buradan hareketle şairin XVI. asırda yaşadığını söylemek mümkündür.

Fevzî, ilim tahsili için Arap, Acem ve Rûm memleketlerinin birçoğunu dolaştıktan sonra Mısır'a yerleşmiştir. Davud Paşa Hocası sanıyla meşhur olan şair, takva ve kemal sahibi olmasının yanında, güzel şiirleriyle de zamanında dikkat çekmiş, şiirlerinde Fevzî mahlasını kullanmıştır (Ahdî, Nu.: 9598: 262-263).

Çü gördüm hâl-i müşğîni ruh-ı dil-dâra yapışmış
Didüm sünbül saçın depret meges gül-nâra yapışmış
O zülf ü hâl ü ruhsârı görelen kalmadı şekküm
Ki Mûsâ tıfl iken Fir'avn önünde nâra yapışmış
Bugün sevdâ-yı zülfünle perîşân-hâldür Fevzî
Ki ders evrâkını Nîle virüp eş'âra yapışmış (Ahdî, Nu.:
9598: 262-263)

Ali Nihad Tarlan'ın “Şiir Mecmualarında XVI ve XVII. Asır Divan Şiiri Rahmî ve Fevrî” adlı eserinde Fevrî'ye ait olan aşağıdaki müseddes, Mehmet Yusuf Özbaş tarafından Kahramanmaraş'ta neşredilen “Dava” adlı der-

ğinin 4. sayısında yanlış bir adlandırma ile “Müseddes-i Tercî’-i Bend-i Fevzî” başlığı altında yayınlanmıştır. Söz konusu yayına kaynak olarak da Kahramanmaraş Müzesi’ndeki bir şiir defteri gösterilmiştir (Özbaş,1995: 4,36). Maalesef bahsedilen şiir defteri şu an müzede bulunmamaktadır. Eldeki bilgilere göre bu iki şairin muasır oldukları anlaşılmaktadır. Fevrî Şam’da müftü iken H.978/M.1570 tarihinde vefat etmiştir (Tarlan, 1948: 56). Coğrafi yakınlık ile her iki şairin mahlaslarının yazım ve ifade bakımından birbirine benzerliği bu karışıklığa sebep olmuştur. Fevrî’ye ait olduğu kanaatinde olduğumuz müseddes-i mütekerrir şöyledir:

Mütekerrir Müseddes

- Tanrı her şahsa temennâ-yı dil ü cânın vere
Kâfire İslâm u ehl-i dîne îmânın vere
- I Şeyh ü sûfîye cinân u hûr u Rıdvânın vere
Mâlike mülkin garîbe künc ü vîrânın vere
İsterin Hak haste-dil uşşâka cânânın vere
Umarın derdin veren Allah dermânın vere
- Çün beni çarh etdi ol şîrîn-dehânumdan cüdâ
Başım alup daga düşdüm Kûh-kenveş mübtelâ
- II Nâgehân gördüm gelür bir Hızr-dem pîr-i Hudâ
Himmet et dedüm dedi el kaldırup edüp du’â
İsterin Hak haste-dil uşşâka cânânın vere
Umarın derdin veren Allah dermânın vere
- Vâkı’amda bir gece gördüm ki Kays-ı bâk-bâz
Topraga urmuş yüzün izhâr eder sûz u güdâz
- III Dedim ey âşık nedir maksûdun eyle keşf-i râz
Aglayup sûz ile dedi tâ ebed edüp niyâz

İsterin Hak haste-dil uşşâka cânânın vere
Umarın derdin veren Allah dermânın vere
Hoş gelür derd-i muhabbet bana sıhhat istemem
Zillete incinmezem ikbâl ü izzet istemem
IV Fakrı fahr etdüm revâc-ı kadr ü rif'at istemem
Ragbetüm dünyâya kalmadı sa'âdet istemem
İsterin Hak haste-dil uşşâka cânânın vere
Umarın derdin veren Allah dermânın vere

Derd-i hicrân Fevrîyi şol denlü etdi haste-hâl
Kim gelüp gürdükde hâlini tabîb-i hoş-hisâl
V Tutdı nabzın gördü kim kendü ilâc etmek muhâl
Hakka tefvîz etdi hâlin diyüp ol ferhunde-fâl
İsterin Hak haste-dil uşşâka cânânın vere
Umarın derdin veren Allah dermânın vere (Tarlan,
1948: 74-75)

GAFFAR BABA:

Maraş'ta şöhret bulmuş mutasavvıf bir şairdir. Buharalı Abdülgafur namında birinin oğlu olan Gaffar Baba, Maraş'ta Alaüddevle evkafında bulunan Çarşı Tekkesi'ni ihya etmiştir. Arapça ve Farsçaya da vâkıf olan şairin güzel ve büyük bir divanının olduğu kaynaklarda ifade edilse de söz konusu eser henüz bulunamamıştır.

Gaffar Baba, şiirlerinde Hâmî mahlasını kullanmıştır. Bazı şiirlerinde Bektaşî neşvesi görülen şairin sonradan Mevlevî tarikatına geçtiği anlaşılmaktadır. Dergâhın mesnevihanlığını da yapan şair, H.1309/M.1891'de vefat etmiştir. Bir gazeli ile bir mütekerrir müseddesi şöyledir:

1

Gam artar dilde cânâ eylesem seyr-i çemen sensiz
Olur baktıkça giryân dîdeme her gül diken sensiz
Esîr-i dâm-ı aşkım olalı ey Yûsuf-ı sâni
Gülistân-ı cihân oldu bana beytû'l-hazen sensiz
Lebin bilmem ne efsûn etdi kim bî-tâb-ı gam ile
Dagıldı akl u fikrim nâleden lâl oldu ben sensiz
Belâ-yı hicr ile peygûle-i mihnetde her saat
Gelir beyt-i dile bin türlü âlâm u mihen sensiz
Amânım kesme kurbân olduğum bilmez misin hâlim
Ki meftûnum sana gelmez bana gamsız gelen sensiz
Ne var gel bir dem ol derd-i dil-i bî-çâreme dermân
Tenimden çıkmadan cân ey gül-i nâzik-beden sensiz
Dem-i subh-ı ecel hoşdur benimçün şâm-ı firrâden
Hayâtımdan usandım istemem dünyâyı ben sensiz
Yazıp rengîn gazeller hâk-i pâye arz eder ammâ
Perîşândır bu günler Hâmî-i şîrîn-sühan sensiz
(Atalay, 1973:136-141)

2

Mütekerrir Müseddes *

Ey Hakkın âşığı gel olma sen hercâyı
Kalma surette talep kıl güher-i ma'nâyı
I Bâb-ı teslimde bulunan lâ deme bil illâyı
Ger ayânen göreyim dersen eğer Mevlâyı
Mahv edüp varımı gel dinle kudûm ü nâyı
Dest-i ihlâs ile dut dâmen-i Mevlânâyı

Cehd edüp meclis-i irfâna gir ol hâk-i kadem
Etme evkâtı hebâ sen seni bil ol âdem

* Eski harfli metni bulunmayan müseddes vezin ve mana gözetilerek mümkün olduğunca tamir edilmiştir.

II Sensin ol dergehe nemâye-i deryâ-yı hikem
Olayım derse eğer sırr-ı Aliye mahrem
Mahv edüp varını gel dinle kudûm ü nâyı
Dest-i ihlâs ile dut dâmen-i Mevlânâyı

Hidmet-i Hazret-i Mollâya olanlar mazhar
Hırka-pûş oldu bilir sikke-yi ser-efser
III Çile-i aşkı çekip ârif olup açtı basar
Ey olan teşne-leb câm-ı vâsıl-ı dilber
Mahv edüp varını gel dinle kudûm ü nâyı
Dest-i ihlâs ile dut dâmen-i Mevlânâyı

Kıl semâ' aşk ile ser-mest olup mahv-ı vücûd
Bilesin tâ ki nedir bang-i rübâb u ney u ûd
IV Hep eder aşkı lebi gâm u zebân zikr-i vedûd
Ger sana vuslat-ı Mevlâ ise ey dil maksûd
Mahv edüp varını gel dinle kudûm ü nâyı
Dest-i ihlâs ile dut dâmen-i Mevlânâyı

Hâmiyâ dergeh-i hünkârı idüp cây-ı penâh
Sürme et çeşm-i dile hâk-i derinden her gâh
V Kesme ümidini kim kân-ı keremdir ol şâh
Lutf eder menzil-i maksûda erersin billâh
Mahv edüp varını gel dinle kudûm ü nâyı
Dest-i ihlâs ile dut dâmen-i Mevlânâyı

(www.marasliyiz.biz 2009)

HÂDÎ:

XIX. asır divan şairlerindendir. Hakkında fazla bilgi bulunmamaktadır. Hâdî'nin Dîvân-ı Hâfız-ı Mar'aşî'nin sonunda Maraşlı Bayazıtzâde Kerim Bey'in vefatına (H.1289-M.1872) düştüğü iki tarih bulunmaktadır. Tarihin başında, "Mar'aşî Bayazıtzâde Kerim Bey'in vefatına Hâdî Efendi'nin tarihidir" ifadesi yer almaktadır. Burdan

hareketle şairin Maraşlı Bayazıtzâde Kerim Bey'in yakınlarından olduğunu söylemek mümkündür.

Virüp dârü'n- na'îminde yer itsün şâd-kâmı kim

Didi Allah kerîm çekdi Kerîm Beğ el melâmetden
(Çiftçi, 2000: 121-122).

HALÎLÎ:

Maraşlı Halîlî Efendi'nin Süleymaniye Kütüphanesi Şehit Ali Paşa 1121/1'de kayıtlı bir mecmuada Etvâr-ı Seb'a adlı bir risalesi bulunmaktadır. Aynı mecmuada Halîlî Efendi'nin vefatına düşülmüş iki tarih mevcuttur. Bu tarihlere göre, Halîlî Efendi; H.998/1589-90 tarihinde vefat etmiştir (Çiftçi, 2000: 129-130). Hâfız Ali Efendi İlmî Eserler Kütüphanesi'nde, 291 numaradaki yazma mecmuada Halîlî mahlaslı birkaç şiir bulunmaktadır. Söz konusu mecmuanın çoğunlukla Maraşlı şairlerin şiirlerini ihtiva etmesinden hareketle Halîlî mahlasıyla yazılmış bu şiirlerin Maraşlı Halîlî'ye ait olabileceği düşüncesiyle bir tanesi örnek olarak buraya alınmıştır.

Âh edip her dem dirîgâ firkatim var ağlarım
Sabra tâkat kalmadı çün rikkatim var ağlarım
Kanda idim bunda geldim kanda gidem bilmezem
Akl u hûşum zâ'il oldu hayretim var ağlarım
Bu makâma her ki geldi durmayıp göçmüş n'idem
Ben dahi geldim dirîgâ hicretim var ağlarım

Ûn eder dâ'im ceres yük tut ayâ gâfil deyü
Râhı bilmem râhatım yok rihletim var ağlarım
Tan mı yaşlar dökse çeşmim ebrveş bârân gibi
Kûy-ı yârdan ayrı düştüm gurbetim var ağlarım
Yüreğim kan ile doldı kimse bilmez hâlimi

Lâleves bağrımnda dâğ-ı hasretim var ağlarım
Ey Halîlî tâ ezelden başıma yazu imiş
N'eyleyim çün kim zarûri âdetim var ağlarım
(Mecmua, Tarihsiz: 109)

HAMAMCIZÂDE HÂFİZ-I MAR'AŞÎ:

Şairin hayatı hakkında fazla bilgi yoktur. Hâfız Ali Efendi İlmî Eserler Kütüphanesi'nde, 291 numarada kayıtlı yazma mecmuuda şairin adı Hamamcızâde Hâfız-ı Mar'aşî olarak verilmektedir. Söz konusu mecmua şairin divanının bir nüshasını ihtiva etmektedir. Şiirlerinde Hâfız mahlasını kullanan şairin divanının bir nüshası da İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi'nde (Hâfız, Nu.: 2947) bulunmaktadır.* Yapılan çalışmalar, Hâfız'ın Bektâşi anlayışına sahip bir XIX. asır şairi olduğunu göstermektedir. Birkaç gazeli şöyledir:

1

Kankı bâğın sen gibi bir gonçe-i handânı var
Kankı gülde men gibi bir bülbülün nâlânı var
Dil şikâr itmekde mâhir çeşm-i mestim sen gibi
Kankı bâzın pençe-i hûn-rîz-i bî-âmânı var
Tâze tâze hançer-i aşkınla cânâ men gibi
Kankı âşık sînesinde zahm-ı bî-pâyânı var
Bezmgâh-ı dil-sitânda şu'le-bahşâ sen gibi
Kankı mâhın meclis-ârâ tal'at-ı rahşânı var
Esb-i aşka çün süvâr olmuş cihânda men gibi
Kankı merdin arsa-i mihnetde bir cevlnâı var
Ey fûrûg-ı mâh-ı hüsn-i âlem-ârâ sen gibi
Kankı şûhun her zamân bin dil-rübâ bir ânı var

* “Dîvân-ı Hâfız-ı Mar'aşî” tarafımızdan yayına hazırlanmıştır.

Gerçi çok dildâra lâf-ı aşk uranlar men gibi
Kankı Hâfız sıdk ile râhında cân kurbânı var (Hâfız, v.: 25a)

2

Bunca demdir nâle vü efgânımı hiç sormadın
Nâr-ı hicrinle ciger biryânımı hiç sormadın
Rahm kılman bir kez ey meh-peykerim hâlim görüp
Derd ü gamdan sîne-i sûzânımı hiç sormadın
Mihnet ü fırkatle oldum nâ-tüvân zâr u nizâr
Zulmet-i asr u fenâ-devrânımı hiç sormadın
Tîşe-i âhımla yıkdım kal'a-i cism ü tenim
Hâk-sâr-ı hâtır-ı virânımı hiç sormadın
Hâfızı cevrinle hemçün zerre nâciz eyleyüp
Tâ gubâr-ı hâkle yeksânımı hiç sormadın (Hâfız,
v.: 32b)

3

Âşıkın her dem dili yanup kebâb olmak gerek
Eşk-i çeşmi kan ile çün la'l-i nâb olmak gerek
Rûz u şeb hâl-i hayâli ârız-ı dildâr ile
Gâh âkıl gâh sermest-i harâb olmak gerek
Gülşen-i gam içre feryâd eyleyüp şeydâ gibi
Nagme-i âhı heme çeng ü rebâb olmak gerek
Gün-be-gün müzdâd olup Mecnûn gibi efsâne
Ser-güzeşt-i âleme bir hoş kitâb olmak gerek
Hâfızâ irmek dilersen vaslına yârin eger
Cân teslim eyleyüp cismin türâb olmak gerek (Hâfız,
v.: 33b)

4

Câm-ı vaslın lezzetin dûr olmayınca bilmedim
Zevk-i hâli mest-i mahmûr olmayınca bilmedim
Zahm-ı aşkın merhemi bir şîve-i yâr oldugun
Seyl-i hûn-ı sîne menhûr olmayınca bilmedim
Ayş-ı bezm-i yâr ile dil-şâd iken magrûr idi
Ol safâyı gayr-ı mesrûr olmayınca bilmedim
Şem' -i hüsn-i dil-rübâdan tâb iken gam-hânele
Perde-i hasretle mestûr olmayınca bilmedim
Hâfizâ gülşende zâr u nâlesin şeydâların
Ben de gül-ruhsâra mehcûr olmayınca bilmedim
(Hâfiz, v.: 36b)

5

Cevr-i bî-haddinle cânâ dil-figâr itdin beni
Sen de men tek zâr ol ey âfet ki zâr itdin beni
Mihnet ü hecrinle giryân oldı çeşmim şöyle kim
Garka-i seyl-âb-ı eşk -i bî-karâr itdin beni
Bir nigâh-ı düzd ile aldım dil-i dîvâneyi
Hem-ser-i Mecnûn edip sahrâ-güzâr itdin beni
Ey büt-i bî-rahm her bî-derde dermân eyledin
Hançer-i zehr-âb-ı gamla zahmdâr itdin beni
Bî-vefâ agyârı bir gül-deste tek aldım ele
Hor idüp ancak gubâr-ı reh-güzâr itdin beni
Arz idüp ruhsâr-ı sîmîninde hâlin noktasın
Merkez-i sevdâda bir pergâr-ı kâr itdin beni
Hâfızı bâg-ı belâ vü firkatinde subh u şâm
Bülbül-i âşüfte-hâl ü nâlekâr itdin beni (Hâfiz, v.:
43a)

HÂŞİM:

Maraş'ta doğan Kalenderzâde'den ders gören Hâşim, devrinin bilgin şairlerindedir (İpekten vd., 1988:190). Şiirle ilgili bilgileri Besnilî Hasmî'den almıştır (Çiftçi, 2000: 132). Hâfız Ali Efendi İlmî Eserler Kütüphanesi 291 numaralı yazma mecmuada, Hâşim mahlaslı bir müseddes bulunmaktadır. Söz konusu mecmuanın çoğunlukla Maraşlı şairleri ihtiva etmesi, Hâşim mahlaslı bu müseddesin Maraşlı Hâşim'e ait olabileceği kanaatini güçlendirmiştir. Bundan dolayı müseddes buraya alınmıştır.

Mütekerrir Müseddes

- Bilinmez sanıp etme gayrılarla ahd ü peymânı
Duyulmaz nesne olmaz her ne denlü olsa tenhânı
- I Meseldir gözlüye yok gizli derler cânımın cânı
Kerem kıl göz göre kılma rakîbe lutf u ihsânı
Deme agyâra lutf etsem nihânî kim duyar anı
Olur çün ez-nihânî âşîka ilhâm-ı Rabbânî
Lebini dişleyip kasd-ı îşâret etme agyâra
Acıtma cânımı gel hurde geçme bu dil-i zâra
- II Göz ucuyla beni gamz etme [gel]* ey gül has u hâra
Sanıp bu bendeni gel gayr ile başlama bâzâra
Deme agyâra lutf etsem nihânî kim duyar anı
Olur çün ez-nihânî âşîka ilhâm-ı Rabbânî
- Alıp satmak durur uşşâk her dem hâsılı kârın
Kurupsun çün rakîb ile varıp mahfice bâzârın
- III Şehâdet eyler iken durmayıp evzâ'ı etvârın

* Vezin gereği ilave edilen kelime ve heceler köşeli parantez içinde verilmiştir.

Habîbim fâide etmez senin hem bize inkârın
Deme agyâra lutf etsem nihânî kim duyar anı
Olur çün ez-nihânî âşika ilhâm-ı Rabbânî

Ola sanma sakın uşşâkı senden ey sanem gâfil
Duyulmaz anlayıp uyma rakîb-i dîve hem mâil
IV Egerçi dürlü dürlü perde asmak sonra hep kâbil
Velâkin âşıkız olmaz bize kevn ü mekân hâil
Deme agyâra lutf etsem nihânî kim duyar anı
Olur çün ez-nihânî âşika ilhâm-ı Rabbânî

Elin yüze tutup açmazdan agyâra vefâ etme
El altından eyle lutuf bize cevr ü cefâ etme
V Bu yüzden Hâşim-i miskîne sultânım ezâ etme
Duyulmaz sanma meylin gayra yanlışdır hatâ etme
Deme agyâra lutf etsem nihânî kim duyar anı
Olur çün ez-nihânî âşika ilhâm-ı Rabbânî (Mec-
mua, s. 862-864)

HAYÂTÎ:

Ahmed Hayâtî Efendi, (H.1165/M.1751/52) Elbis-
tan'da doğdu. Babası Elbistan müftüsü Ahmed Efendi'dir.
Gençlik döneminde ilim tahsil ederek kendisini yetiştiren
Ahmed Hayâtî, babasından sonra bir müddet müftülük
yapmış, daha sonra da İstanbul'a gitmiştir. Ayasofya Ca-
mii'nde ilimle meşgul iken Sadrazam Yusuf Ziyâ Paşa'nın
hocalığına atanmıştır. Ardından H.1224/M.1809 tarihinde
Saray Bosna, H.1226/M.1811'de Irak
mevleviyetliklerinde bulunduktan sonra H.1228/M.1813
tarihinde İstanbul'a dönmüş, bir yıl sonra da
H.1229/M.1813/14 vefat etmiştir. Vehbî'nin ve Şahidî'nin

Farsça lügatlerini şerheden Hayâtî'nin şiirleri pek güzel değildir.

Hakikat gülşeninde gül de bülbül gibi der Hû Hû
Kamunun maksadı Hakdır gerek lâlâ gerek lûlû
Gülistân-ı hüviyetde ötüp Hû Hû diyen mürgân
Ne Hû Hû der ne yû yû der ne bû bû ne hem cû cû
(Fatin Davud, 1271: 77-78; İpekten, vd., 1988: 198)

HAYRULLAH HAYRÎ EFENDİ:

Hayrullah Efendi, H.1195/M.1780 tarihinde İstanbul'da doğdu. Sünbülzâde ailesindedir. Hayrî Efendi, Sünbülzâde Vehbî'nin sulbünden olduğunu bir beytinde şöyle dile getirir:

Dâimâ bir gül-izârın nâr-ı aşkıyla yanar
İbn-i Vehbî nesl-i Sünbülzâdeden Hayrî-i zâr

Kadılık ve emsali birçok görevi ifa etmesine rağmen, ahir ömründe fakr u zarurete düşen şair, bu dönemde geçimini yazdığı kaside ve düştüğü tarihlerin caizeleriyle sağlamıştır. Hayrullah Hayrî Efendi, H.1267/M.1850 senesinde vefat etmiştir. Bir gazeli şöyledir:

O Yûsuf kıymetin bir dürlü kaçmazdım bahâsından
Harîdârân elin çekseydi zeyl-i ibtilâsından
İsâbet etdim ammâ hâline tagbîr-i anberde
Hatın müşge müşabîhdir dedim tövbe hatâsından
Tasavvur eyledikçe sînesin âgûş-ı vuslatda
Dil-i âşık döner mir'ât-ı hurşîde safâsından
Varıp mey-hâneye ferş-i hasır-ı îyş u nûş etsek

Usandık zâhid-i mescid-nişînin bu riyâsından
Ruh-ı sâkî ne mihr-i âlem-ârâdır ki aks etse
Döner câm u hilâli bedre te'sîr-i ziyâsından
Emip gül-nârı la'lin eyleme âzürde-i dendân
Ki cân versen de sonra kurtuluş yok dış kirâsından
Bu gülşende açılmaz gonce-i ümmîd-i ehl-i dil
Gelirse nefha-i Îsâ dahi bâd-ı sabâsından
Veren bu âb u tâbı eşk-i âh-ı âşîkân sanma
Sitanbul dil-beri nâzik olur âb u hevâsından
Bu rûy-ı tâb-nâkiyle ne bâga cilve-rîz olsa
Gül-i hurşîd olur üşkûfte zerrât-ı fezâsından
Bana pîrân-ı devrân ile ülfet hoş gelir Hayrî
Cihânın nev-civânân u atâsız bî-vefâsından (Fatin
Davud,1271: 88; Atalay, 1973: 151-152)

HAYRÎ:

Asıl adı Hayreddin Lâmî olup, Sünbülzâde Veh-
bî'nin ortanca oğludur. Öğrenimini bitirdikten sonra Ru-
meli şehirlerinde kadılık yaptı. Şeyhülislam Ârif Hik-
met'in ifadesiyle “şair oğlu şairdir” (İpekten, vd., 1988:
202).

HÜSAM EFENDİ:

XVII. asır divan şairlerinden olan Hüsam Efendi
hakkında fazla bilgi bulunmamaktadır. Süleymaniye Kü-
tüphanesi Fatih 5435/17 numaradaki bir risalede adı
Hüsam bin Halife el-Mar'aşî olarak kayıtlıdır (Çiftçi,
2000: 142-143).

İLMÎ:

XIX. asır şairlerindedir. Asıl adı Ali'dir. Elbistanlı bilginlerden Ahmed Efendi'nin oğludur. Çelebizâde lakabıyla da anılmıştır. Maraş'ta yetişmiş, şiirlerinde İlmî mahlasını kullanmıştır. "Nazmü'l-Bedi" ve Şerh-i Tuhfe-i Vehbî" adlı eserleri vardır. Birkaç beyti şöyledir:

Deminde yağmasa bârân-ı ihsân

Letâfet sebze-zârı tâze olmaz

Cihânda küçük ü büzürg katında

Keremden râst ter-âvâze olmaz

Efendi lutfet ölçüp biçmeyi ko

Meta'-ı himmete endâze olmaz (Mehmed Tâhir,1972: 30)

KÂMİL:

Mustafa Kâmil Efendi, H.1274/M.1857' de Maraş'ta doğdu. Şirevîzâde Debbağ Halil Ağa'nın oğludur. Maraş ve Kilis'teki ilk tahsilinden sonra İstanbul, Balıkesir ve Kırkağaç'ı ziyaret etti. Daha sonra Manisa ve İzmir'de tahsiline devam eden Mustafa Kâmil, İzmir'de Yozgatlı Hoca Mustafa Keşfi Efendi'den 1886'da icazetname alarak müderris oldu. Önce Moralı sonra da Kurşunlu Medresesi müderrisliklerine tayin olundu. Birçok talebe yetiştirdikten sonra H.1340/M.1924'te İzmir'de vefat etti. Uluyol Kabristanı'na defnedildi.

Edebiyat ve mantığa vâkîf, kalender meşrep ve engin gönüllü bir zat olan Mustafa Kâmil Efendi'nin dinî-tasavvufî mahiyetli on üç dolayında eserinden birçoğu basılmıştır. Bir kıt'ası şöyledir:

Bir kusûr işleyeni kalkma hemân te'dîbe

Uslanır belki biraz sabr u sükûnet göster

Etmeden bir işi evvelce güzelce tahkik
Hakkı maznûnda ne rıfk u ne huşûnet göster (İnal,
1988: 795 -796; Çiftçi, 2000: 154-155)

KEMALETTİN ÖZALP:

Kemalettin Özalp 1920 yılında Kahramanmaraş'ta doğmuştur. Cumhuriyet dönemi şairi olmasına rağmen divan şiiri nazım şekilleri ve aruz vezniyle şiirler yazmıştır. Şiirlerinde Kemâl mahlasını kullanmıştır. "Tehayyül" adlı şiir kitabı 1950 yılında yayınlanmıştır.

ŞARKI

Erkence buluşsak da gün ummâna dalarken,
Sâhilde gezinsek yine mümkünse bir akşam,
Bir semt-i ilâhîden ölüm vuslat umarken,
Sâhilde gezinsek yine mümkünse bir akşam.

Sisler uyuşurken gece her defne dalında,
Deryâ tutuşurken uyuyan mâvi şalında,
Sevdâlı sayıklarken elem yüklü salında,
Sâhilde gezinsek yine mümkünse bir akşam (Çiftçi,
2000: 235).

KENÂN:

Yûsuf Kenân Bey H.1246/M.1830'da Maraş'ta doğdu. Bayazıtogullarından Süleymân Paşa'nın oğludur. Annesi Şerife Hanım, Dulkadir evladındandır. Tahsilini Maraş'ta yaptıktan sonra H.1262/M.1845'te İstanbul'a giderek kâtipliğe başlayan Kenân Bey, zaman içinde Bâb-ı Âlî'nin en muktedir kâtiplerinden olmuştur. Padişah meclislerinde başkâtiplik (amedcilik) yaptığından dolayı Amedci olarak anılmıştır. H.1293/M.1876' da vefat eden

Amedci Kenân Bey, Merkez Efendi Kabristanlığı'na defnedilmiştir.

Kenân Bey, cömertliği, şair ve musikişinasları himaye etmesi yanı sıra işrete düşkünlüğü ile de tanınmıştır. Ölümüne, işrete düşkünlüğünü sebep gösterenler bile olmuştur. Nesirleri şiirlerinden üstündür. Manzum ve mensur eserlerinin bazıları “Âsâr-ı Kenân Bey” ve “Gülşen-i Sühan” adlarıyla basılmıştır. Şiirlerinden daha ziyade şarkıları dikkat çekmektedir:

Şarkı

Gönül te'sir-i gamla nâle-zendir

- I Cihân şimdi bana beytü'l-hazendir
Belâ-yı firkatinden mi nedendir
Cihân şimdi bana beytü'l-hazendir

Sabâ var yâre bahtımdan figân et

- II Götür hûn-âb-ı çeşmim armağân et
Sorarsa hâlimi böyle beyân et
Cihân şimdi bana beytü'l-hazendir

Beni men' etdi hicrânın emelden

- III Yıkıldı hâne-i hâtır temelden
Ben artık ihtirâz etmem ecelden

Cihân şimdi bana beytü'l-hazendir (İnal, 1988: 859 -863; Atalay, 1973: 159-163; Eliaçık, 2005: 119-137).

KUDDÛSÎ:

Asıl adı Ahmed olan şair, H.1183/M.1769'da Bor'da dünyaya gelmiştir. Aslen Maraşlı'dır. Babası, Maraş'tan Bor'a göç eden Nakşibendi Şeyhi Mar'aşîzâde el-

Hac es-Seyyid İbrâhim Efendi'dir. Çocukluğunda emsalleri arasında üstün halleri ile dikkat çeken Kuddusî, genç yaşta babasından Nakşibendi dersi alarak tasavvuf âlemine girer. Babasının vefatı (H.1201/M.1786) üzerine bir müddet üzüntü ve kararsızlık içinde kalan şairin gönlüne, bu kez de Hz. Muhammed'in sevgisi düşer. Peygamber sevgisiyle Hicaz'a giden şair, uzun yıllar Mekke ve Medine'de mücavir kalmıştır. Hiç evlenmemeye niyetlenip Hicaz'da mücavir olarak kalmak istediği hâlde, "Rûm'a git, orada çok evlen, senin için üstün derece ve makamlar bu aile kadrosu içinde hasıl olacaktır." manevi işareti ve anesinin devamlı isteği üzerine Bor'a dönmüştür. Babasından aldığı hilafetle Nakşi usulünce icazet vermeye devam eden Kuddûsî, daha sonra aldığı manevi bir işaretle Kadiri tarikatına girmiştir. Tasavvuf ehlinin kadrini bilmeyenlerin çeşitli iftira ve hakaretlerine maruz kalan şair, senelerce evinden çıkmayıp inziva ve tecrit hayatı yaşamıştır. H.1265/M.1849 tarihinde vefat eden şairin kabri Niğde'nin Bor ilçesindedir (Kuyumcu, 1982: 18-46).

Kuddûsî'nin en önemli eseri dinî-tasavvufi şiirlerden müteşekkil divanıdır. Şiirlerinde çoğunlukla aruz, az da olsa hece vezni kullanan şairin birkaç gazeli şöyledir:

1

Sabr eyle gönül derdine dermân gelir elbet
Sen hastaya bil şöyle ki Lokmân gelir elbet
Zühd ile kişi sanma ki Hakkı bulur ancak
Aşk olmasa yoldaş ana hüsrân gelir elbet
Nâlân olur âşık olan üftâde bu yolda
Bülbül gül [için] gülşene giryân gelir elbet
Bu ilm-i cedel kibre sebep demiş erenler
Müstekbir olan kimseye hizlân gelir elbet
Şeyhin izini gözle sakın olma mücâdil

Ki şeyhsiz olan sâlike şeytân gelir elbet
Aşkî edegör başına tâç deme mecâzî
Âşık olanın gönlüne irfân gelir elbet

Her gece temellük edüben yârine yalvar
Nâlân olagör ki sana ihsân gelir elbet
Çok cürm ü günâhım deyü kat' etme ümîdi
Suçunu bilen müznibe gufrân gelir elbet
Kuddûsî-i bî-çâre koma gayrîyı dilde
Şol hâne ki âbâd ana sultân gelir elbet (Kuddûsî,
1323: 13-14)

2

Cânâna gönül vireli ben cândan usandım
Hem düşeliden derdine dermândan usandım
Meyl eylemezem gayrısına tevbeler olsun
Bu ana değin itdiğim isyândan usandım
Pervâne gibi yanmağı ister deli gönlüm
Her şâm u seher âh ile efgândan usandım
Kalmadı firâk giryesine sabra mecâlîm
Vuslat dilerem yârime hicrândan usandım
Işk ile enîs oldu gönül geçdi sivâdan
Ben sohbet-i nâs ülfet-i yârândan usandım
Çün zerre vefâ bulmadım ihvân-ı zamândan
Şol yüzleri dost özleri düşmândan usandım
Vird ideyim ismini hemân Hazret-i Hakkın
Kesret ile ünsiyyet-i insândan usandım
Kuddûsiye vahşet gelüben cümle sivâdan
Dir her ne ki ağıyâr var ise andan usandım (Doğan,
2002:358)

3

Ey rahmeti bol pâdişâh
Cürmüm ile geldim sana
Ben eyledim hadsiz günâh
Cürmüm ile geldim sana

Hadden tecâvüz eyledim
Deryâ-yı zenbi boyladım
Ma'lûm sana ben neyledim
Cürmüm ile geldim sana

Senden utanmadım hemân
Etdim hatâ gizli a'yân
Urma yüzüme el-amân
Cürmüm ile geldim sana

Adın senin Gaffâr iken
Ayb örtücü Settâr iken
Kime gidem sen var iken
Cürmüm ile geldim sana

İsyanda Kuddûsî şedîd
Kullukda battal pelîd
Der kesmeyip senden ümîd
Cürmüm ile geldim sana (Kuddûsî, s. 7-8)

LÂMÎÎ:

Asıl adı Ahmet olan Lâmiî (1826) Elbistan'da doğmuştur. Babası o dönemin bilginlerinden Hacı Mustafa Efendi'dir. 1845'te Urfa'ya yerleşen şair, 1888 yılında

vefat etmiştir. İyi bir hatip olan Lâmiî, halk arasında “Sarı Vâiz” olarak anılmıştır. Şiirlerinde Lâmiî mahlasını kullanmıştır.

Çık ey dil tenden istikbâle ol rûh-ı revân geldi

Nazar et nakd-i cânım makdemine tâze cân geldi
(Çiftçi, 2000: 199-200).

MES'ÛD:

Şair hakkında fazla bilgi yoktur. Hâfız Ali Efendi İlmî Eserler Kütüphanesi'nde, 291 numarada kayıtlı yazma mecmuada şairin adı Mes'ûdü'l-Mar'aşî olarak verilip üç tane de şiiri alınmıştır. Şairin söz konusu mecmuadaki şiirlerinden birincisi bir münacattır. İkinci şiirinde Hz. Muhammed'in şefaatinin dilemekte, üçüncüsünde ise Hz. Mevlânâ'ya muhabbetini dile getirmektedir. Bu üç şiirden hareketle şairin sünni akideye bağlı ve aynı zamanda Mevlevî tarikatına intisaplı olduğunu söylemek mümkündür. Şair şiirlerinde Mes'ûd mahlasını kullanmaktadır.

1

Münâcât

Yâ İlâhî cümle âlem mâsivâ yâ Hû çeker

I Yâ Gafûr ismin okur arz u semâ yâ Hû çeker
Işkın ile cümleten hakkâ tokuz kat âsumân
Devr eder şevk ile yâ Rab dâ'imâ yâ Hû çeker

Arşî nüh-eflâkî tâkî Sidreyi Tûbâyî gör

II Kevseri Gilmânî Hûrî Cennetü'l- Me'vâyî gör
Cem' olup necm-i Süreyyâ meclis-i kübrâyî gör
Kâbe kavseyini ulâ sümme'dnâ yâ Hû çeker*

* Mısram vezini bozuk.

III Beyt-i Ma'mûr ile Kudsi Ka'be-i ulyâ mekân
Ya Medîne şehri a'zâm ravza-i bâg-ı cinân
Mescid-i Aksâ Cebel-i Arafâtla ahd emân
Eyleyüp her rûz [u] şeb Merve Safâ yâ Hû çeker

IV Ağla ey dîdem yürü ez-cân u dil feryâd kıl
İnle ey sînem derûnın zıkr ile mu'tâd kıl
Işk ile gül-bâng urup Hû ismini evrâd kıl
Âdet oldur cümle uşşâk-ı Hudâ yâ Hû çeker

V Her seher âvâz eder Mes'ûd-ı abdin yâ İlah
Cürmümüzle yâ İlâhî etme hâlimiz tebâh
İsm-i zâtın zıkr eden bir ben degil ey pâdişâh
Belki âlem cümle eşyâ mâsivâ yâ Hû çeker (Mec-
mua, Tarihsiz: 49-51)

2

Elvedâ ey kaşları mihrâb-ı âlem elvedâ
Elvedâ ey menber-i evlâd-ı âdem elvedâ
Elvedâ ey kâmeti Tûbâ lehüm hüsn ü me'âb
Hâk-i pâyindir uyûna kuhl u mahrem elvedâ
Elvedâ ey hasretinden Kâ'be geydi kara ton
Firkatinden cûş ider ol çeşmi Zemzem elvedâ
Elvedâ ey sînesinde merdüm-i şemş u kamer
Ey mübârek muhteşem nûrı mükerrerem elvedâ
Elvedâ ey mazhar-ı mâlu'l-yetimin mahremi
Ey "feterzâ" tahtına şâh-ı mu'azzam elvedâ
Elvedâ ey sofrâ-i rahmından etme sen ba'îd

Eyle zahm-ı cürmüne lutfunla merhem elvedâ
Elvedâ ey hasretinle etme Mes'ûdın garîb
Kıl şefâat yâ Muhammed ana her dem elvedâ
(Mecmua, Tarihsiz: s. 23-24)

3

Zâr zâr eden hezâr-ı gül-izâr-ı Mevlevî
Zîver-i kâf-ı Celâleddîn olur Ankâ gibi
Zîr-i pâ-y-ı Mevlevîde baş egen sâdıkların
Zîveri arşa erişmez mi başı Tûbâ gibi
Kubbe-i gerdûnıveş gerdân olur âşıkları
Mescid-i Aksâ vücûdı Ka'be-i ulyâ gibi
Nükte-dân-ı pîr-i âlem mürşîd-i halk-ı cihân
Zîver-ârâ-yı hakikat dil-ber-i ra'nâ gibi
Hazret-i İsâ nefesi ihyâ eder mevtâları
Arz edince hüsn-i icâzın yed-i beyzâ gibi
Kevkeb-i rahş-ı dırahşân eylemiş arş-ı berîn
Sidre-i tavûs-ı kudsî zirve-i âlâ gibi
Işk-ı Mevlânâ Hüsâmüddînveş sahrâlara
Dönderir pervâneveş Mecnûn edip Leylâ gibi
Şems-i Tebrizî şeker-rîzî gibi ser-bâzvâr
Cân verir cânânına ol Hazret-i Yahyâ gibi
Dergeh-i Munlâ gibi dârü'l-emân olmaz sana
Çıkma hey Mes'ûd andan Cennetü'l-Me'vâ gibi
(Mecmua, Tarihsiz: s. 25-27)

MUÎDÎ:

Asıl adı Mehmed'dir. Muîdî, (doğ. ?- öl. M. 1885-86) Muîdîzâde Mehmed Efendi'nin oğludur. Annesi Bektûtîzâdelerden olduğu için şair, Bektûtîzâde Muîdî

olarak da anılmıştır. Şair şiirlerinde Muîdî mahlasını kullanmıştır. Şairin günümüze intikal eden birkaç beyti şöyledir:

Nûş iden dil-teşne cânâ cur'a-i lâ'l-i terin
Adın anmaz bir dahi âlemde âb-ı Kevserin
Almazam kuhl-ı cilâyı nûr-ı çeşmim 'aynıma
Tûtüyâ-yı dîde-i a'yân iken hâk-i derin

*

Ârzû-yı bûy-ı zülfündür şehâ sünbül gibi
Hâtırın her dem perîşân eyleyen âşıkların

*

Câm-ı mey öperse lebini ger aceb olmaz
Elden ele düşende hayâ vü edeb olmaz

*

Kuhla bakmaz hâk-i pâ-yı anber-efşânın gören
Sümbüle kılmaz nazar zülf-i perîşânın gören

*

Görünen kûh-ı belâdır güzelim baş değil
Râh-ı iklim-i fenâdır kararın kaş değil

*

Dişlerin dür leblerin yâkûta teşbîh edenin
Olsun ey kân-ı vefâ seng-i melâmet başına
Bir gören kuhlu Mu'îdî hâk-i pâ-yı yâr ile

Göreyin olsun anın hâk-i mezellet başına

(Kınalızâde Hasan Çelebi, 1989: C. II, 917-918; Çiftçi, 2000: 216-218)

NÂDIRÎ:

Hasan Nâdir Efendi, H.1246/M.1830'da Maraş'ta doğmuştur. Kurrazâde ailesindedir. Fazla tahsili olmamasına rağmen, zekâsıyla emsallerinden üstün olan Hasan Nâdir Efendi, uzun müddet Maraş Mahkeme-i Şer'iyesi'nde memur olarak çalışmıştır. Maraş ve çevresinde tanınıp sevilen, şiirlerine rağbet edilen bir şair olmasına rağmen, her nedense sonradan kendisini içkiye vererek esrük bir hayat yaşamıştır. Vasiyetini bile mestane bir eda ile etmiştir (İnal, 1988: 1063-065).

1

Câm-ı mevt ile cüdâ düşdüm ehîbbâlardan
Dâimâ işte murâdım budur hem-pâlardan
Cismimi pîr-i mugan bâde ile gasl etsin
Sâkîler mey dökeler sâgar-ı mînâlardan
Sîm-tenler dokusunlar kefenim tâlib-i dîn
Cem edip bâd-ı sabâ zülf-i semen-sâlardan
Ehl-i rindân-ı harâbât namazım kılalar
El-hazer ugramasın semtime mollâlardan
Leşimi defnedeler zîr-i huma meygedede
Gûşuma zikr erişe nâle-i sahbâlardan
Nâdirî hâl-i dile bu dürrümü varlık eden
Söylene haşre kadar âşık-ı şeydâlardan (Mecmua,
Tarihsiz: 257-258)

Şair bu hayat tarzı sonucunda fiziki olarak oldukça zayıf düşmüştür. Şairin fiziki yapısı ikinci Mevlid'ine şöyle yansımıştır:

Yanmağa yok tâkatim cismim za'îf
Afvına mağrûram ammâ yâ Latîf (II/283)

Şair hakkında bilgi veren bazı kaynaklarda, şairin H.1306/M.1888'de koleradan vefat ettiği bildirilmektedir. Mevhibe Savaş ise yazdığı bir makalesinde, Nadirî'nin 1900 yılında vefat ettiğini söylemektedir (Savaş, 1998: 14). Nadirî, III. Mevlid'indeki şu beytinde eserini; H.1307/M.1889 tarihinde yazdığını şöyle bildirmektedir:

Kıssa-i mevlid-i miskiyyü'l-hitâm
Sâli bin üç yüz yidide oldı tâm (III/287)

Bu durumda şairin H.1306/M.1888'de vefat etmediği anlaşılmaktadır. H.1307/M.1889 tarihinde mevlidini yazdığına göre vefatının daha sonraki tarihlerde olması muhtemeldir. Mezarı, Bayazıtlı (Yörükselim) Mahallesi'nin Arkabaşı Semtinde Kurrâ Efendi Mezarlığı diye bilinen (bugün Halk Sağlığı Laboratuvarı'nın bulunduğu bahçe) yerde iken mezarlık buradan kaldırılınca bir hayır sahibi tarafından yerine bir sanduka yapılmıştır. Fakat mezarında Nâdir Baba'ya ait herhangi bir işaret yoktur (Atalay, 1339: 147).

Nâdirî, kaynaklarda Bektaşî babası olarak zikredilmektedir (Atalay, 1339; Özbaş, 1990; Savaş, 1998). Kendisi de I. Mevlid'inde:

Mar'aşî bu şeyh-i kurrâ-zâdeye
Kıl inâyet Nâdirî üftâdeye (I/285)

diyerek Kurrâzâde ailesine mensup olduğunu ve şeyh olduğunu ifade etmektedir. Şeyh, tarikatlarda kendisine uyulan, derviş yetiştirmeye icazeti olan kişiye denilmektedir. Bektaşilikte de şeyhe baba adı verilmektedir (Gölpınarlı, 1977: 43,317). Nâdirî'nin bohem hayatı ve

eldeki şiirlerinde Bektaşiliğe dair bir işaret olmaması onun bu manada bir “baba” olmadığını göstermektedir. Bunun yanı sıra, Bektaşî kelimesi zamanla; “kayıtsız, pervasız, rint, laubali meşrep” manaları kazanmıştır (Pala, 1998: 63). Nâdirî’nin Bektaşî babası olduğunun söylenmesi ve Nâdir Baba olarak zikredilmesi muhtemelen yaşantısındaki ve şiirlerindeki rint meşreplikten kaynaklanmaktadır.

Şair, Nâdir Baba namıyla tanınmasına rağmen şiirlerinde çoğunlukla Nâdirî bazen de Nâdir mahlasını kullanmıştır. Eserleri zamanında toplanmadığından çoğu zayi olmuştur. Şairin bütün halinde günümüze intikal eden tek eseri mevlitleridir. Bu eser için tek eser demek aslında doğru değildir. Nadirî ayrı ayrı üç adet mevlit yazmıştır. Bu mevlitler neşredilmiştir (Alicı, 2009).

Nâdirî’nin zamanında şiirlerinin toplanıp divan haline getirilip getirilmediği veya basılıp basılmadığı kesin olarak bilinmemektedir. Şairin çeşitli kaynaklar vasıtasıyla günümüze intikal eden 2 musammat (1 tahmis, 1 müseddes), 10 gazel, 1 kıta ile 1 müfredi bulunmaktadır (Alicı, 2009: 26). Nâdirî’nin üç gazel ve bir müfredi şöyledir:

2

Şol zaman ki bezm-i vaslında gönül mesrûr idi
Câm-ı vahdet neş’esinden gözlerim mahmûr idi
Olmanışdı “Kâf u Nûn” emri şeref-sâdır henüz
Varlığımçün nagme-i rûz-ı ezel manzûr idi
Olmadan Havvâ vü Âdem dâhil-i Huld-ı berîn
Şöhretim âfâkda âdem deyü meşhûr idi
Etmeden Mûsâya emr-i “Lenterânî”den hitâb
Pertev-i hüsnün tecellîsine gönlüm Tûr idi
İnmeden gökden yere Tevrât u İncil ü Zebûr
Levh-i dilde “Kulhuvallahu ahad “ mestûr idi

Şükr-i vahdâniyetin etmezden evvel ins ü cin
Ni'met-i vaslına bu Nâdir kulun meşkûr idi (İnal,
1988:1064-1065)

3

Ey cemâlin şem'i bezm-ârâ-yı kurb-ı Kirdigâr
Cebra'îl âvâre-i nûr-ı ruhun pervâne-vâr
Şem'-i zâtın olmasa dönmezdi fânûs-ı felek
Bunca eşkâl-i suver kandan olurdu âşikâr

Âcizânı mahşer üzre zıllını te'sîr için
Sâyeni dâr-ı fenâda sakladı Perverdigâr
Âsumânı âsitânın zannedüp bekler Mesîh
Ümmetinden olmaga çekmekde dâim intizâr
Yûsufu gerçi görenler kestiler ellerini
Halk-ı âlem sandı kim şakk oldu mâh-ı tâbdâr
Yâ Resûlallâh bir ednâ çâkerindir Nâdirî
Gerçi çokdur cürmi ammâ lutfuna yokdur şümâr
(Mecmua, Tarihsiz: s. 670)

4

Kankı şehrin sen gibi bir hûb-ı müstesnâsı var
Kankı bâgın verd-i rûyın hep gül-i ra'nâsı var
Zülfünâsâ âlemi ta'tîr ider revnak virir
Kankı sahrânın aceb bir sünbül-i zîbâsı var
Kankı bir büthâne var mihrâb olur ebrûn ana
Kankı bir dil-berde sen tek şûhlık da'vâsı var
Kankı Mecnûn ben gibi olmuş yolunda pâymâl
Kankı asrın sevdigimveş bir saçı Leylâsı var
Kankı Ferhâd ben gibi itmiş yolunda terk-i cân

Kankı âşıkın leb-i Şîrînimin sevdâsı var
Kankı bir şûh-ı dil-âra sen gibi refât ider
Kankı servin kadd-i mümtâzın gibi bâlâsı var
Kankı âşık var cefâna sabr ider Nâdir gibi
Kankı yârin sen gibi hiç nâz u istignâsı var
(Mecmua, Tarihsiz: s. 670)

5

Kendi fi'lim zannedirdim çektiğim derd ü gamı
Nâdirî mihnetlere düçâr eden takdîr imiş (Özbaş,
1995: 4)

Eldeki şiirlerinde Bektaşî neşvesi sezilen Nâdirî'nin üç tane mevlit yazması onun Hz. Peygambere olan engin muhabbetinin açık delilidir.

I. Mevlid*

Merhabâ ey kâ'inâtın mefharı
Merhabâ ey enbiyânın serveri (I/122)
Merhabâ 'ilm-i ledünnî ma'deni
Merhabâ dürr-i şefâ'at mahzeni (I/125)
Merhabâ olsun hezârân merhabâ
'Âlemi kıldın cehâletden rehâ (I/127) (Alıcı,
2009: 55-56)

II. Mevlid

Merhabâ 'ilm-i ledün üstâdısın
Merhabâ rahm ü şefâ'at dâdısın (II/120)

* Beyitlerin sonunda parentez içinde verilen numaralar ilgili kaynağtaki bölüm ve beyit numaralarıdır.

Merhabâ ey fâhr u feyz-i kâ'inât
Merhabâ kenz-i 'ulûm u mu'cizât (II/121)
Merhabâ ey bahr-i rahmet merhabâ
Merhabâ mahbub-ı Hazret merhaba (II/122)
Merhabâ yâ "rahmeten li'l-'âlemîn"
Merhabâ sensin "şefî'ü'l-müznibîn" (II/123)
Merhabâ Peygamber-i âhir-zaman
Merhabâ yâ pâdişâh-ı kâmrân (II/124) (Alıcı,
2009: 57-58)

III. Mevlid

Şâh-ı kevneynin güzel mevlidini
Yazayım tâ kıssa-i bihbûdını (III/27)
Dinleyenler hayr ile yâd ideler
"Fâtîha"yla rûhımı şâd ideler (III/28)
Okuyup bir "Fâtîha" hep hâss u 'âm
Rûhıma bahş eylesünler kim müdâm (III/29)
Ol sebeble eyleyüp Allah 'atâ
Magfîretle rahmete olam sezâ (III/30) (Alıcı,
2009: 61)

RÂİF BABA:

Hâfız Ali Efendi İlmî Eserler Kütüphanesi'nde, 291 numarada kayıtlı yazma mecmuada, şairin adı Yarpuzlu Râif Baba olarak verilmektedir. Yarpuz, Afşin'in halk arasında hâlâ kullanılan eski adıdır. Söz konusu mecmua, şairin bir şiirini de ihtiva etmektedir. Râif mahlasını kullanan şairin Kadiri tarikatına intisaplı olduğu bu şiirinden anlaşılmaktadır. Son dönem şairlerinden olan Raif Baba'nın hayatı hakkında maalesef daha fazla bilgi yoktur.

Himmet-i ulyâsı bî-pâyân Abdülkâdirin
Âşıkâ dârü'l-emân dâmânı Abdülkâdirin
Sûretâ şeyhü'l-karadır sîretâ şarka(n) ve garb
Cümle âlem bende-i fermânı Abdülkâdirin
Hükmine râm oldu hep kutb-ı cihân şeyhü'z-zamân
Oldular çün hüsnünün hayrânı Abdülkâdirin
Vakt-i hâli hem zamânı hem mekânı tâlibâ
Tâbi' eyler kendiye irfânı Abdülkâdirin
Bâzü'l-eşhebdîr mekânı zâhirâ Bağdad ise
Arşa ferşe ser-te-ser seyrânı Abdülkâdirin
Çün gürûh-ı evliyânın gerdeninde koydu pây
Cümleden âlî anıncün şânı Abdülkâdirin
Cân revâ kılmak ne mümkün münkirân-ı ehl-i ışk
Deprenürse nâgehân peykânı Abdülkâdirin
Feyz alır dergâhına her kim kılsa ser-fürû
Böyledir kânûnı hem erkânı Abdülkâdirin
Bâb-ı himmet feth olunca sâile Râif dahi
Bir gedâdır vâcibü'l-ihsânı Abdülkâdirin (Mecmu-
a, Tarihsiz: 656- 658)

RÂŞİD EFENDİ:

Sünbülzâde Vehbî'nin babasıdır. Şair Seyyid Veh-
bî'nin Halep kadılığı döneminde maiyetinde bulunmuştur.
Aynı zamanda kendisi de şair olan Râşid Efendi hakkında
daha fazla bilgi yoktur (Atalay, 1973:150).

RİF'AT:

XIX. asır divan şairlerinden olan Saltoğlu Rif'at,
(doğ. M. 1837-öl.M.1911) Elbistan'da doğmuştur.

Saltoğulları ailesindedir. Fuzûlî'nin tesirinde çoğu tasavvufi muhtevadaki şiirleri torunu A. İskender Saltoğlu "Mutasavvıf Divan Şairi Saltoğlu Rifat" adıyla 1964 yılında yayınlanmıştır.

Yakar canım özümden gözleri hummârı gördükçe
Akar kanım gözümden gamze-i hunhârı gördükçe
Gümân eyler gönül elbette var bir kenz-i lâyefnâ
Kenâr-ı kişver-i hüsnünde zülf-i mârı gördükçe
Özüm kaybeylerim ol demde efkârım olur teşviş
Der-i lutfunda ol ağıâr-ı bed efkârı gördükçe
Kavî tut bülbül-i dil çekmesin el dâmen-i gülden
Terennüm nâz-ı şekvâ olma zahm-ı hârı gördükçe
Nişân et sînemi mahzûz olam ben ol nazargâha
Gönül yüz görmek ister ey gözüm her barı gördükçe
Gözün handân olur hâl-i perîşânıma baktıkça
Tabîb elbet olur mahzûz bir bîmârı gördükçe
Sana âşüftelerden var mı bir Rıf'at gibi cânâ
Çalar bin sâzı sîne hançer-i âzârı gördükçe (Çiftçi,
2000: 259-260)

SEBKÎ:

Maraş'ta doğan şairin asıl adı Ahmed'dir. Sipahi zümresindedir. Şairin mahlası Rıza Tezkiresi'nde Seyfî, Mucîb Tezkiresi'nde ise Se'bî olarak verilmektedir. Şair, asıl mahlasını şu olaydan sonra değiştirmiştir: Ahmed Bey, vezirlerden biri tarafından cami ve medrese yapımına mutemet olarak tayin edilir. Bu hizmetinden dolayı vezirden umduğu ihsanı elde edemeyen şair, Sebki mahlasını alıp sık sık şu beyti okumaya devam etmiştir:

Ser-te-ser virse ziyâ âleme hûrşid-i kerem
Yine erbâb-ı dilün zulmeti olmaz zâil

İstanbul'da vefat eden şairin ölüm tarihi, Rıza'da H.1020/M.1611/12; Mucîb'de ise H.1030/M.1621 olarak verilmektedir (Es-seyyid Rızâ, 1316: 49-50; Mustafa Mucîb, 1997: 36).

ŞEM'Î:

Mehmed Şem'î Efendi H.1223/M.1808'de Maraş'ta doğmuştur. Hacı Mehmed Memiş adlı bir zatın oğludur. Aslen Maraş'ta medfun sâdât-ı meşâyihden Seyyid Nimetullah-ı Kirmanî ahfadındandır. Meşrebzâde damadı diye maruftur. Gençlik döneminde bir müddet Arapça tahsil ettikten sonra H.1241/M.1825'te İstanbul'a gitmiş, birkaç yıl Mahmud Paşa Mahkemesi'nde kâtiplik yapmıştır. Ardından H.1249/M.1833'te Edirne müderrisliğine getirilmiş daha sonra da Maraş mevleviyetinde bulunmuştur. Şem'î, Anadolu ve Rumeli'nin birçok yerinde kadılık yaptıktan sonra Anadolu ve Rumeli Kazaskerliklerinde de bulunmuştur. H.1299/M.1881-82'de vefat eden Şem'î'nin kabri Üsküdar Atik Vâlide Camii haziresindedir. Fatin Tezkiresi'nde “şair-i şiir-ârâ” diye methedilen Şem'î, şiirlerinden ziyade “Esmatü't- Tevârih” adlı Osmanlı padişahlarının kısa tercüme-i hâlleriyle, sadrazamların, şeyhülislamların ve kaptanların isim, tayin ve azil tarihlerini ihtiva eden eseriyle tanınmıştır (Fatin Davud, 1271: 223.; İnal, 1988:1793-1795; Yakar, 161-171). Üç gazeli şöyledir:

1

O meh-rûnun gönülde hâl-i anber-fâmı kalmışdır
Derûn-ı sîne içre dâg-ı hicr-i şâmı kalmışdır
Miyân-ı mû-miyânı kîl u kâle oldu çün ba'is

Dehân-ı tenginin bir nokta-i îhâmı kalmıştır
Visâl-i îd için çokdan çeker dil-sûz-ı hicrânı
Kadem-bûs-ı visâle ermege bayramı kalmıştır
Nukûd-ı ömrü Ca'fer eylemiş ihsâna sarf ammâ
Kitâbet zîb-târih olmuş ismi nâmı kalmıştır
Bu bezm-i âlemin câm u ayagı olmuş işkeste
Neşât u neşesi gitmiş mey-i âlâmı kalmıştır
Şarâb-ı câh u ikbâli ile ser-mest ü medhûşun
Humâr-ı câm u gamla bâde-i ser-sâmı kalmıştır
Çerâg-ı Şem'i tâbân oldu bezme lîk pervâne
Fetîl almış yanar ne sabr u ne ârâmı kalmıştır
(Fatin Davud, 1271: 222-223)

2*

Râzıyım her ne kılsa bana serv-i semenim
Dest-i cevri ile sâd-pâre kılsa bedenim
Bana kasdetmeye âr eylemiş ol sîm-tenim
Varayım yalvarayım boynuma takıp kefenim
Hulle-i Cennet olursa çekeyim çâk edeyim
Dahi vuslatda bana hâil ola pîrehenim
As beni zülf-i dil-âvîzine berdâr olayım
Çekeyim pâdişehim kendi elimle resenim
Şem'iyim gûşe-i mey-hâneyi vermem felege
Gülşen-i bâg-ı İremden bana yegdir vatanım
(Özbaş, 1994: 24)

* Gazel, Hâfız Ali Efendi İlmî Eserler Kütüphanesi'nde, 291 numarada kayıtlı bulunan yazma mecmuada "Gazel-i Şem'i Tahmîs-i Bâdî" başlığı altında tahmîs edilmiş olarak yer almaktadır. Buraya alınan gazel ile mecmuadaki gazel metninde farklılıklar bulunmaktadır.

Sûziş-i firkatle çeşmim eşk-i hûn-bâr ağladı
 Âh u zârımdan temevvüclendi ebhâr ağladı
 Dehr-i seylâb eyleyen bârân sanma ey perî
 Hâlîme rahm eyleyüp çarh-ı sitemkâr ağladı
 Sîne-i sad-pâre-i hicrânı gördükde o dem
 Kendi derdinden geçip bîmâr-ı nâçâr ağladı
 Nâle vü efgânla ser-geştedir ârâmı yok
 Şem’î âsâ dîde-i hûnâbı her bâr ağladı (Yakar,
 2005: 164)

ŞEREF:

Hayâtîzâde Halil Şeref Efendi Maraş’ın Elbistan kazasında H.1211/M.1796 tarihinde doğmuştur. İlk tahsilini babası şair Hayâtî’den almıştır. Daha sonra babasıyla birlikte İstanbul’a giden Halil Şeref Efendi, İstanbul’da beş yıl ilim tahsil etmiş ve tekrar memleketine dönmüştür. H.1266/M.1849/50 tarihinde Bağdat mevleviyetinde bulunan şair, H.1267/M.1850/51’de vefat etmiştir.

Halil Şeref Efendi, “Esrârü’l-Melekût” adlı bir eseri “Efkârü’l-Ceberût” adıyla Türkçeye çevirmiş ve ayrıca Sünbülzâde Vehbî’nin “Nuhbe” adlı eserini de şerhetmiştir. Halil Şeref Efendi’nin divanı ile birçok Arapça, Farsça şiir ve risaleleri vardır. Bir gazeli şöyledir:

Cemâli bâğı ne hoş gülsitân-ı hikmetdir
 Gönüller anda gezer bülbülân-ı hikmetdir
 Aman o gamzeler âfet girişmeler hikmet
 Şaşırdım anı görünce cemân-ı hikmetdir
 Çü cüz’ü lâ-yetecezzâ ü nokta-i mevhum
 Bilinmedi kim umûr-ı dehân-ı hikmetdir

Güneş yüzünde görünce hilâl-i ebrûyu
Demîşdir ehl-i felek bu kırân-ı hikmetdir
Bakılsa kudret-i Bârî müşâhede olunur
Sahîfe-i ruhî âyînedân-ı hikmetdir
Bu kaşların ki çekilmiş yarag-ı kudretle
Berât-ı hüsnüne ey şeh nişân-ı hikmetdir
Rızâ-yı bûs-ı leb ol hikmeti Şeref sorma
Hülâsa âb-ı hayât tâze cân-ı hikmetdir (Fatin
Davud, 1271: 212-213; Dikici, 2005: 38)

ŞEVKET:

Asıl adı Mehmed'dir. H.1219/M.1804 tarihinde Maraş'ta doğmuştur. İlk tahsilini tamamladıktan sonra İstanbul'a gitmiş, Ahmed Fevzi Paşa ve Tophane Müşiri Ahmed Fethi Paşa'nın kâtipliğini yapmıştır. Bir müddet ordu muhasebeciliği de yapan şair, sonradan hâcegân sınıfına dahil olmak suretiyle rahata kavuşmuştur.

Mevlevî tarikatına intisaplı olan şairin "Eser-i Şevket" adlı bir eseri vardır (İpekten vd., 1988: 480.; Fatin Davud, 1271: 226.; Atalay, 1973: 104-107,149). Maraş'ta Büyük Şevket Efendi diye meşhur olan şairin şiirleri aynı zamanda Maraş ağzının özelliklerini de taşımaktadır (Atalay, 1973: 104-107). Ölüm tarihi tam olarak tespit edilemeyen şairin bir gazeli şöyledir:

Olurken hançer-i ebrûları hep kasd-ı cân üzre
Ne hâcetdir kılıç asmış o sîmîn-ten miyân üzre
Ruh-ı zîbâsını taklîd eder bedr-i felek-pîrâ
Meh-i nev meşk eder ebrûsu resmin âsmân üzre
Görünce âteşîn-rûy-ı arak-nâki nezâketle
Ne hikmetdür dedim olmuş anâsır iktirân üzre

Turur tâbûr-ı müjgânı cünûd-ı aklı yağmaya
O bir tîr-i sitemdir Şevketâ hâzır kemân üzre
Celâleddîn Efendim kamer-i tâç-ı velâyetdir
Mürecehdur yanımda hâk-i dergâhı cinân üzre
(Fatin Davud, 1271: 226)

VEHBÎ:

Asıl adı Mehmed olan Sünbülzâde Vehbî, H.1131/M.1718 yılında Maraş'ta doğmuştur. Babası Maraşlı Râşid Efendi de âlim ve şair bir zattır. Çocukluk ve gençlik yıllarını Maraş'ta geçiren Vehbî, daha da yükselmek gayesiyle İstanbul'a gider. İstanbul'da devlet erkânına sunduğu kaside ve düştüğü tarihlerle adını kısa zamanda duyuran Vehbî, uzun müddet kadılık ve hâcegânlık yaptıktan sonra H.1189/M.1775'te İran'a elçi olarak gönderilmiş, İran elçiliği sırasında Ömer Paşa'nın şikâyeti üzerine idama mahkûm edilen şair, padişaha sunduğu "Tannâne" kasidesinden sonra affedilmiştir. Bir müddet boşta kaldıktan sonra şaire tekrar kadılık görevi verilir. Yurdun birçok yerinde kadılık yapan şair, İstanbul'da H.1223/M.1808' tarihinde vefat eder.

Sünbülzâde Vehbî, şair padişah III. Selim'in iltifatlarına mazhar olmuş, zamanında reisü's-şâirânlık yapmış, XVIII. asrın önde gelen mesnevi şairlerinden birisidir. "Divan, Lûtfiyye, Tuhfe-i Vehbî, Nuhbe-i Vehbî, Şevkengîz ve Münşeât" adlı değerli eserler bırakmıştır (Beyzâdeoğlu, 1996: 11-22). Şairin İran intibalarını yansıtan güzel bir gazeli şöyledir:

1

Bahş eyledüm Îrânı ben hâl-i ruh-ı cânâneye
Şîrâz u Keşmîr ü Hoten olsun fedâ bir dâneye
Tasvîr-i hûbân-ı Acem revnakda dârü's-sanem

Şâyeste teşbîh eylesem her şehri bir büt-hâneye
Bâzîgerân-ı Kâbili câdûveşân-ı Bâbili
Bî-hûş ider cân u dili efsûn okur peymâneye
Her çifte perçemli püser bir şâl-i sürh etmiş be-ser
Sevdâsı etmez mi eser seyr eyleyen dîvâneye

Gerçi Irâk u Isfahân olmuş makâm-ı âşîkân
Hûbân-ı Âzerbâycân pek âşînâ bîgâneye
Seyr etdüm Isfahânını çok sûrmeli hûbânını
Sad âfet-i Kâşânını celb eyledüm kâşâneye
Devr eylemekde câm-ı Cem bu keyfle gamdan negam
Raks-ı civânân-ı Acem cünbiş verür mestâneye
Gîsûları sünbül gibi ruhları açılmış gül gibi
Âşıkları bülbül gibi âteş bıraksun lâneye
Ey şâh-ı iklîm-i cemâl ilçiyeye yok durur zevâl
Vehbî ider fikr-i visâl emrûn ne o ferzâneye (İz,
1995: 428-429)

Şu iki gazel de şairin edebî şahsiyetini yansıtacak mahiyette örneklerdendir:

2
Dîvâne dili zülf-i semen-sâye düşürdüm
Şeh-bâl-i hümâdan serüme sâye düşürdüm
La'l-i lebi şevkiyle hurûş eyledi eşküm
Ol gevher-i zî-kıymeti deryâya düşürdüm
Bu ince miyân ile görelden o kul oğlın
Ben de kul olup başımı ortaya düşürdüm
Bir muğbeçe evrâk-ı dili kıldı perîşân
Ol mushafî hayfâ kefi tersâya düşürdüm

Virdüm yine bir seng-dile gönlümi Vehbî
Bilmezlik ile şîşemi hârâyâ düşürdüm
(Beyzadeoğlu, Tarihsiz:182)

3

Hilkat-i insândan tahsîl-i irfândır garaz
Sanma ekl ü şûrb ile terfih-i hayvândır garaz
Hâne-i târik resminde yapılmış sîne kim
Anda îkâd-ı çerâğ-ı nûr-ı îmândır garaz
Her varakdan âyet-i tevhîd okur ehl-i nazar
Çeşm-i kûteh-bîn sanır seyr-i gülistândır garaz
Şark u garba verziş-i hurşîdi bu devrânda
Kimse bilmez gerçi gün gibi nümâyândır garaz
Vehbiyâ arz-ı hüner-mendî değıldir maksadım
Bu sühandan keşf-i remz-i nazm-ı Kur'ândır garaz
(Beyzadeoğlu, Tarihsiz: 156)

Sünbülzâde Vehbî'nin en tanınmış eserlerinden birisi hiç şüphesiz Lûtfiyye adlı mesnevisidir. Şair, bu eserinde; oğlu Lutfullah'a tecrübelerine dayanarak nasihatlarda bulunur. Eserde ilmin önemi ve hocaya saygı hususunda oğluna şu tavsiyelerde bulunur:

Pederâne sühanum gûş idesin
Dür gibi gûşuna mengûş idesin (41)
Var mıdır fâidesi dünyâda
Diseler de sana Vehbî-zâde (42)
İrs olur mı eb ü ceddün hüneri
İlmidür necl-i asîlün pederi (43)
İlm ü irfân sebep-i rif'atdür

Âlim olmak ne büyük devletdir (44)
Enbiyâ vârisi olmuş ulemâ
Anla kim bu ne verâset ne gınâ (46)
Mâl ile ilmi müsâvî sanma
Mâla rağbetle varup aldanma (47)
Ağniyâ müflis olur bir demde
Görmüşüz nicesini âlemde (48)
Ulemâ çekse de farzâ hüsrân
İlm sermâyesi bulmaz noksân (51)
Hâcene eyle be-gâyet ta'zîm
Hakk-ı üstâd aceb emr-i azîm (66)
Kayd-ı mihnetden olur âzâde
Dâimâ kulluk iden üstâde (68)
Hâceye her kim iderse âzâr
Görmedük oldığını berhurdâr (69)
Tâlibe hayr-ı duâ-yı üstâd
Dü-cihânda sebab-i neyl-i murâd (70)
(Beyzadeoğlu, 1996: 36-39)

Aslen Maraşlı olmamakla birlikte çeşitli vesilelerle hayatının bir bölümünü Maraş'ta geçirmiş veya buraya yerleşmiş divan şairleri de vardır. Bunlardan **Hilmî Efen-di**, aslen Darendeli olup 1858 yılında Maraş'a yerleşmiştir. Şiirlerinde Hilmî mahlasını kullanan mutasavvif şair, 1916 yılında Maraş'ta vefat etmiştir. Maraş'a yerleşen diğer bir divan şairi de **İsyânî**'dir. Aslen Sivas'ın Zara ilçesinden olan İsyânî (doğ. 1848 - öl. 1944) 1884'ten sonra Maraş'ın Altınova köyüne yerleşmiştir. Bunlarla birlikte Elbistan'lı **Rüştü Şardağ** (doğ. 1916-öl. 1994) ile Göksun'lu **Şemsettin Kutlu**'nun (doğ. 1918-öl.1991) genel olarak divan edebiyatı üzerinde yaptıkları araştırmalar sebebiyle divan şairlerinin söz konusu olduğu bu çalışma-

da anılmaları yerinde olacaktır (Çiftçi, 2000: 138, 151, 285-286, 192-193).

Kahramanmaraş, şair ve yazarlar açısından zengin bir şehirdir. Necip Fazıl Kısakürek, Cahit Zarifoğlu, Nuri Pakdil, Bahaettin Karakoç, Abdurrahim Karakoç, Rasim Özdenören, Erdem Bayazıt, Tahsin Yücel, Şevket Yücel yeni edebiyatın önde gelen simalarındandır.

İlim âleminde Sünbülzâde Vehbî, Maraşîzâde Ahmed Kuddusî, Kurrâzâde Hasan Nâdirî ile Hamamcızâde Hâfız-ı Mar'aşî dışındaki Kahramanmaraşlı divan şairleri ihmal edilmiş; maalesef haklarında herhangi bir ilmî araştırma yapılmamıştır. Zikredilen bu şairler hakkında yapılacak daha geniş ilmî çalışmalar tespit edemediğimiz başka şairlere de ulaşmamızı sağlayabileceği gibi şehrin tarihine ait birçok bilgi ve kültür unsularını da günümüze taşıyacaktır. Yapılacak bu araştırmalar hiç şüphesiz başta Kahramanmaraş olmak üzere Türk kültür ve medeniyetine büyük katkılar sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Ahdî, **Gülşen-i Şu'arâ**, İÜ Ktb., TY. No.: 9598.
- Alıcı, Tanıdır Gülcan (2009), **Mevlid Mar'aşî Kurrâ-zâde Nâdirî**, Ukde Yay., Kahramanmaraş.
- Atalay, Besim (1973), **Maraş Tarihi ve Coğrafyası**, (hzl. Mehmet Yusuf Özbaş), Dizerkonca Matbaası, İstanbul.
- Beyzâdeoğlu, Süreyya Ali (1996), **Sünbülzâde Vehbî Lûtfiyye**, Cihan Ofset, İstanbul.
- Beyzâdeoğlu, Süreyya Ali (Tarihsiz), **Sünbülzâde Vehbî Hayatı, Edebî Şahsiyeti ve Divanından Seçmeler**. (Eserin elimizdeki nüshasında basım yeri ve tarihi bulunmamaktadır.)
- Bursalı Mehmed Tâhir (1972), **Osmanlı Müellifleri**, (hzl.: A. Fikri Yavuz, İsmail Özen), 2. Cild, Meral Yay., İstanbul.
- Çiftçi, Cemil (2000), **Maraşlı Şairler Yazarlar Alimler**, Kitabevi Yay., İstanbul.
- Dikici, Recep (2005), "Türkiye Kütüphanelerinde Yazma ve Matbû Eserleri Olan Kahraman Maraş'lı Âlim, Edip ve Şâirler", **I. Kahramanmaraş Sempozyumu 6-8 Mayıs 2004**, Maraşder-Kahramanmaraş Belediyesi Yay., Birinci Cilt, İstanbul.
- Doğan, Ahmet (2002), **Kuddûsî Divanı Tenkitli Metin**, Akçağ Yay., Ankara.
- Eliaçık, Muhittin (2005), "Mar'aşî Yusuf Kenan Bey ve Eserleri", **I. Kahramanmaraş Sempozyumu 6-8 Mayıs 2004**, Maraşder-Kahramanmaraş Belediyesi Yay., Birinci Cilt, İstanbul.
- Es-Seyyid Rızâ, (1316), **Tezkire-i Rızâ**, İkdam Matbaası, İstanbul.
- Fatin Davud, (1271), **Hâtimetü'l-Eş'âr**, İstikam Alayları Litografya Destgâhı, İstanbul.
- Gölpınarlı, Abdülbaki (1977) **Tasavvuftan Dilimize Geçen Deyimler ve Atasözleri**, İnkılap ve Aka Yay., İstanbul.
- Hâfiz, **Dîvân**, İÜ. Ktb., Ty., Nu.: 2947.
- <http://www.marasliyiz.biz> 28.03.2009.
- İnal, İbnülemin Mahmud Kemal (1988), **Son Asır Türk Şairleri**, C. 2, Dergâh Yay., İstanbul.
- İpekten, Halûk vd., (1988), **Tezkirelere Göre Dîvân Edebiyatı İsimler Sözlüğü**, KTB Yay., Ankara.
- İz, Fahir (1995), **Eski Türk Edebiyatında Nazım**, Akçağ Yay., C. 1 Ankara.

- Kılıç, İmran vd., (1998), **Maraşlı Şairlerde Peygamber (SAV) Sevgisi**, TDV Yay., Ankara.
- Kınalızâde Hasan Çelebi (1989), **Tezkiretü’ş-Şu’arâ**, (hzl.: İbrahim Kutluk), C. II, TTK Yay., Ankara.
- Kuddûsî, (1323), **Dîvân**, Mahmud Bey Matbaası, İstanbul.
- Kuyumcu, Fehmi (1982), **Kuddûsî Dîvânı**, Gaye Matbaacılık, Ankara.
- Mecmua**, (Tarihsiz), Hâfız Ali Efendi İlmî Eserler Kütüphanesi, Nu.: 291, Kahraman Maraş.
- Mermer, Ahmet (2004), **Kütahyalı Rahîmî ve Dîvânı**, Sahhaflar Kitap Sarayı Yay., İstanbul.
- Mustafa Mucib, (1997), **Tezkire-i Mucib**, AKM Yay., (hzl. Kudret Altun) Ankara.
- Özbaş, Mehmet Yusuf (1990), **Maraşlı Kurrâ-zâde Nâdir Baba’nın Mevlidi ve Rüyey-i Hilal**, Hakan Ofset Matbaacılık, Adana.
- Özbaş, Mehmet Yusuf (1995), “Müseddes-i Tercî’-i Bend-i Fevzî”, **Dava**, Yıl: 4, S. 4, s. 4, 36, Kahraman Maraş.
- Özbaş, Mehmet Yusuf (1994). “Gazel-i Şem’î”. **Dava**, Yıl: 3, S. 3, s. 24, Kahraman Maraş.
- Pakalın, Mehmed Zeki (1993) **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, C. I-II, MEB Yay., İstanbul.
- Pala, İskender (1998) **Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü**, Ötüken Yay., İstanbul.
- Savaş, Mevhibe (1998) “Nâdir Baba”, **Edem Dergisi**, S.1, Kahramanmaraş.
- Tarlan, Ali Nihad (1948), **Şiir Mecmualarında XVI ve XVII. Asır Divan Şiiri Rahmî ve Fevrî**, İÜ Yay., İstanbul.
- Yakar, H. İbrahim (2005), “Meşrebzâde Damadı Maraşlı Mehmed Şem’î Hayatı ve Şiirleri”, **I. Kahramanmaraş Sempozyumu 6-8 Mayıs 2004**, Maraşder-Kahramanmaraş Belediyesi Yay., Birinci Cilt, İstanbul.
- Yazım Klavuzu**, (2005),TDK Yay., Ankara.
- Yılmaz, Kâşif (2001), **Güftî ve Teşrîfâtü’ş-Şu’arâsı**, AKM Yay., Ankara.

MARAŞLI GÜNÜMÜZ ŞAİR VE YAZARLARI

Serdar YAKAR*

Tarihin en eski devirlerinden bu yana var olan ve var olduğunu tarihe kayıt düşen, tarih boyunca farklı adlarla anılsa da en son Kahramanmaraş adında karar kılan bu şehrin binlerce yıllık tarihinde hep kendinden bahsettirse de yalnızlığa mahkum edilmiş bir kenttir. Nice kavimler, nice uluslar yaşamıştır üstünde...

Bu sahipsizlik, dışlanmışlık Kahramanmaraşlı da bir iç aksiyon olarak düşünceye yansımış, nice fikir ve düşünce insanının ortaya çıkmasına zemin oluşturmuştur. Kahramanmaraşlıya şöyle bir bakıldığında görülecektir ki kimi şairdir, kimi yazar. Kimi de âşık... İçlerinde bir ukde olarak biriken duygularını, kalemleri ile anlatırlar, anlatmaya çalışırlar...

Kahramanmaraşlı tarih boyunca zaferi ve yenilgiyi iç içe yaşamıştır hep. “Bu yenilgilerin sebebini soğukkanlılıkla inceleyeceğimize ve ona göre yeni baştan yaralarımızı onaracağımıza, bir duygu seline kaptırdık kendimizi, hep içlendik...” Bu içlenmelerimizi bazısı ak kağıda naksetti, bazısı da sazının tellerinde dile getirdi...

* Araştırmacı Yazar, Kahramanmaraş Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü. e mail: serdaryakar@hotmail.com

Sonuçta hüznü dolu, içli bir nesil çıktı orta yere... O nesli, Cemil Çiftçi alfabetik sıraya koydu “Maraşlı Şairler Yazarlar Alimler” adlı ansiklopedik sözlüğünde.

Biz bu çalışmada arkadan gelen yeni kuşağa öncülerini tanıtmak istedik. Sayın Yaşar Alparslan hocamla birlikte başladığımız bu proje dahilinde bir çok kitap yayınladık. Elinizdeki bu kitapla da Maraşlı şair ve yazarlarımızın Türk edebiyatındaki yerini, isimler ve eserlerini zikrederek verelim istedik.

Bu çalışmanın ilk bölümünde Sayın Yaşar Alparslan hocam halk şairlerimizi kaleme aldı. Lütfi Alıcı hocam divan edebiyatı şairlerini yazdı. Bana ise günümüz şairleri, hikâye ve romanlarıyla edebiyat dünyamızda yer edinmiş isimleri yazmak düştü.

Kahramanmaraş bir kültür ve edebiyat şehri olması hasebiyle şairi, edibi de oldukça çoktur. Biz eserin hacmini fazla da zorlamamak için bu edebiyatçılarımız arasından eser neşretmiş olanları buraya almaya karar verdik. Şairlerimizin şiirlerinden örnekler verdik. Bu yaklaşım çerçevesinde bu esere aldığımız şair ve ediplerimiz şunlardır.

ABDURRAHİM KARAKOÇ (D.1932)

Elbistan’da doğdu. İlk tahsilini burada yaptı. Daha sonra okumadı ise de okumaya ve yazmaya devam etti.

Elbistan Belediyesinde muhâsebecilik yaptı. Buradan da emekli oldu. Ankara’ya yerleşti. Günlük bir gazetede günlük köşe yazarlığı yaptı.

Karakoç Maraşımızın şiirde yüz akıdır. Şiirleri toplumun ne kadar sosyal konusu, yarası varsa onların üzerindedir. Şiirde fevkalâde başarılıdır. Üzerine çok sayıda inceleme yapılmıştır. Bir çok şiiri de bestelenmiştir.

Eserleri; Hasan'a Mektuplar (1964), El Kulakta (1969), Haberler Bülteni (1969), Vur Emri (1972), Bütün Şiirleri (1973), Kan Yazısı (1977), Suları Islatamadım (1980), Şiirler (1981), Dosta Doğru (1984), Beşinci Mevsim (1986), Gökçekimi (1991), Akıl Karaya Vurdu (1994), Yasaklı Rüyalarda, Gerdanlık -I (2000), Gerdanlık -II, Parmak İzi (2002)'dir.

MİHRİBAN (AŞK)

Sarı saçlarına deli gönlümü
Bağlamışlar, çözülmüyor Mihriban.
Ayrılıktan zor belleme ölümü,
Görmeyince sezilmiyor Mihriban.

Yâr, deyince kalem elden düşüyor;
Gözlerim görmüyor, aklım şaşıyor.
Lâmbamda titreyen alev üşüyor...
Aşk, kâğıda yazılmıyor Mihriban.

Önce naz, sonra söz ve sonra hile..
Sevilen seveni düşürür dile.
Seneler, asırlar değişse bile,
Eski töre bozulmuyor Mihriban.

Tabiblerde ilâç yoktur yarama;
Aşk deyince ötesini arama.
Her nesnenin bir bitimi var ama,
Aşka hudut çizilmiyor Mihriban.

Boşta bağlanmamış bülbül, gülüne;
Kar koysan köz olur aşkın külüne..
Şaştım kara bahtım tahammülüne;
Taşa çalsam ezilmiyor Mihriban.

Tarife sığmıyor aşkın anlamı;
Ancak çeken bilir bu derdi, gamı.
Bir kör düğüm baştan sona tamamı..
Çözemedim, çözülmüyor Mihriban.

ADİL ERDEM BAYAZIT (D.1939-Ö.2008)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. Bir süre İstanbul Hukuk Fakültesine devam etti. İstanbul'da bulunan Maraş Okutma ve Yardım Derneği'nin genel sekreterliğini yaptı. Derneğin yayın organı Edik dergisinin yayımına katkıda bulundu. Maddi imkansızlıklar nedeniyle bir süre sonra kaydını Ankara Hukuk Fakültesine aldırdı. Askerlik dönüşü hukuk tahsilini bırakıp Ankara Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümüne kaydını yaptırdı. Buradan mezun oldu. Edebiyat öğretimliği ve kütüphane müdürlüğü yaptı.

İlk şiiri Maraş'ta Demokrasiye Hizmet gazetesinde yayınlandı. Aynı gazetede şiirlerinin yanı sıra siyah-beyaz desen çalışmaları da yer aldı. Arkadaş gurubu ile birlikte Hamle dergisine katkıda bulundu. 1959'da Gençlik gazetesinin sekreterliğini yaparken 1960'da Cahit Zarifoğlu ile birlikte İnkılâp gazetesini neşretmeye başladı.

Büyük Doğu ve Diriliş ekolünün öncü isimlerindedir. Nuri Pakdil'in Edebiyat dergisine katkıda bulundu. 1976'da bir grup arkadaşı ile birlikte Maveria dergisini çıkarttı.

İstanbul Türk Musikisi Devlet Konservatuvarının kuruluşu sırasında genel sekreter olarak çalıştı. Daha sonra Sanayi Bakanlığı İnsangücü Eğitim Dairesi başkan yardımcılığı görevini yürüttü. 1981 Temmuzunda Ajans 1400 adına Rusya'ya karşı bağımsızlık savaşı vermekte olan Afganistan'a gitti ve gezi notlarını kitaplaştırdı. Bu eser 1983'de Türkiye Yazarlar Birliği'nin Gazetecilik Ödülü'nü aldı.

İkinci şiir kitabı "Risaleler" de 1988'de yine Türkiye Yazarlar Birliği'nin Şiir Ödülü'nü aldı.

1987 Milletvekili seçimlerinde Kahramanmaraş milletvekili oldu.

5 Temmuz 2008'de vefat etti.

Eserleri; Sebeb Ey (1972), İpek Yolundan Afganistan'a (1985), Risaleler (1987), Şiirler (1993), Gelecek Zaman Risalesi (1999)'dir.

BİRAZDAN GÜN DOĞACAK

"Nuri Pakdil'e"

Beton duvarlar arasında bir çiçek açtı

Siz kahramanınsınız çelik dişliler arasında direne
insanlığın

Saçlarınız ıstırap denizinde bir tutam başak

Ellerinizi kök salmış ağacıdır zamana

O inanmışlar çağının.

Zaman akar yer direnir gökyüzü kanat gerer

Siz ölümsüz çiçeği taşırsınız göğsünüzde

Karanlığın ormanında iman güneşidir gözünüz

Soluğunuz umutsuz ceylânların gözyaşına sünger.

Gün doğar rüzgâr eser bulut dolanır
Rahmet şarkısı söyler yağmurlar
Alnınız en soylu isyandır demir külçelere
Gürültü susar ses donar sevgi tohumu patlar
Sessiz bir bombadır konuşur derinlerde.

Ey bizim sabır yüzlü toprağımızın kutsal ağacı
Sen bize hayatsın umutsun mezarlar kadar derin
Bizi tutan bir şey varsa dirilten o sensin
Üzerinde uyuduğumuz yavru kuşların tüy renkli
sıcaklığı.

Ey damarlarımızda donan buz yüklü heykeller
Beldesinden
Yıkıntılar sonrası sarındığım şefkât anası
Ey dağları yerinden oynatan ses ey mermeri toz
eden rüzgâr
Ey âlemi donatan ışık toprağa can veren el.

Gün olur toprak uyanır ağaç uyanır uyanır böcekler
Sarı bozkır titrer çıplak dağlar yeşerir gök yıkanır
kirlili dumanlardan
Su coşar deniz kabarır canlanır ölü şehirler
Yemyeşil bir rüzgâr eser yıldızlar arasından.

Şimdi siz taşıyorsunuz müjdenin kurşun yükünü
Çatlayacak yalanın çelik kabuğu
Sizin bahçenizde büyüyecek îmanın güneş yüzlü
çocuğu.

AHMET DOĞAN İLBEY (D.1954)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. Açıköğretim Fakültesi Sosyal Bilimler Önlisans bölümünü bitirdi. Memur olarak görev yaptı.

Dolunay ve Gülbang dergilerinin kurucuları arasında yer aldı. Türkiye Yazarlar Birliği'nin Kahramanmaraş Şubesinde görev aldı. Yazıları; Dolunay, Gülbang, Alkış, Dört Mevsim Maraş vb. kültür sanat ve edebiyat dergilerinde yayınlandı.

Yayınlanmış eseri; Bir Hüzünkârın Tahrir Defteri (2000)'dir.

AHMET ÖZER (D.1948)

Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesinin Mahmutbey köyünde 1948'de doğdu. İlkokulu köyünde tamamladı. Maraş İmam Hatip Lisesi'ni okudu. İzmir Yüksek İslam Enstitüsü'nü bitirdi. Öğretmen olarak görev aldı. Bilecik, Erzincan, Erzurum ve İstanbul'da öğretmenlik yaptı. 1990'dan sonra değişik vesilelerle yurt dışına çıktı. 1992 yılından itibaren Kafkaslarda temaslarda bulundu. 1994 yılında öğretmenlikten istifa etti.

Gençlik yıllarından beri değişik gazete ve dergilerde şiir ve yazıları yayımlandı. Şiir ve yazılarında Ahmet Ersöz adını da kullandı. 1980 yılında Sızıntı dergisinin Yazı İşleri Müdürü oldu. Zaman gazetesinde yazar olarak çalıştı. Araştırma ve inceleme maksadıyla Avrupa, Rusya ve ABD'nin çeşitli eyaletlerinde bulundu.

Eserleri: Ruh Dosyası (1988), İrtica Dosyası (1990), Bu Ülkede Yaşamak (1990), Nuh Tufanı (1990), Ardımızdaki Yıllar (1991), Yakın Geçmişin Gölgesinde (1991), Alvarlı Efe Hazretleri (1991), Abdülaziz Bekkine Hazretleri (1992), Varlık ve Aşk (1992), Işık Şahsiyetler

(1992), Fıkhî Tesbitler (1992), Bir Müşterek Kader (1993), Eğitimde Depremlili Yıllar (1993), Beyaz Mektuplar (1993), Zulüm Dosyası (1994), Berzah Aralığı (1994), Hulusî Bey (1996), Üçler (1997), İki Kumandan (1997), Hafız Ali (1997), Gözyaşları Dünyası (1997), Bediüzzaman'ın Rusya Esareti (1998), Kırık Nameler (2000), Bir Ah Yüceliği (2000), Hüsrev Bey (2001), İki Edip (2001), Dağların Güneşe Baktığı Yerde (2001), İki Ünlü Kul (2003), İki Ses Arasında (2004), Atabey'li Tahirî (2005), Barla Dostları (2006), Ay Tahtında (2006).

ALAEDDİN ÖZDENÖREN (D.1940-Ö.2003)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İkizi Rasim Özdenören'dir. Annesi Nezahat hanımın bir rüyasına dayanılarak Alaüddevele Beyin anısına adı Alaeddin olur. Babanın memuriyeti dolayısıyla Tunceli ve Malatya'da bulunur. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamlar. Öğrencilik yıllarında mahalli gazetelerde sanat edebiyat sayfaları düzenler.

Henüz 15 yaşında roman yazmaya kalkışır. Maraş Lisesi Kültür Kolu'nun yayın organı Hamle dergisinde ilk şiirleri yayınlanır. Kavgacı bir mizacı vardır. Maraş Lisesi eline tastiknameyi verince liseyi bitirmek için İstanbul'a gider. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümünü bitirerek Maraş'a öğretmen olarak döner.

Mahalli gazetelerde başlayan yazı hayatı; İstiklal, Diriliş ve Edebiyat dergisinde devam eder. 1976'da kurucuları arasında yer aldığı Maveria dergisi çıkar ve orada yazmaya başlar. Yeni Devir, Milli Gazete ve Zaman gazetelerinde köşe yazarlığı yapar.

İlk kitabı Güneş Donanması Edebiyat dergisi yayınları arasında neşredilir. İkinci şiir kitabı Yalnızlık Gide Gide (1996) ile Türkiye Yazarlar Birliği'nin şiir ödülünü alır.

Emeklilik sonrası yerleştiği Balıkesir’de 23 Haziran 2003’de vefat eder.

Eserleri; Güneş Donanması (1975), İnsan ve İslam (1982), Batılılaşma Üzerine (1983), Devlet ve İnsan (1986), Yakın Çağ Batı Dünyası ve Türkiye’ye Yansımaları (1986), Şiirin Geçitleri (1996), Yalnızlık Gide Gide (1996) Bütün Şiirler (2002), Unutulmuşluklar (1999), Açılı / Yorum (2004), Geleceğin İnsanı (2004)’dır.

GÜNEŞ DONANMASI

I

Melon şapkalı bir takım adamlar
Gördüler görülecek yerlerini kentin
Selâmladılar halkı saygıyla
Kavisler çizerek şapkalarıyla.
İşte ilk o sırada gördüm seni
Camlarına sinekler üşüşmüş bir kahveden
Oldukça uzun bir ekmek kuyruğunda
Sırtında yorgun bir yağmurluk
Ve bomboş gözlerle.
Geçerek aralarından
Üç aşağı beş yukarı dolaşan
Havai bahriyelilerin
Sana geldim.
Ekmekle makyaj arasındaki farkı düşündük seninle
Ve çok eskiyi.
Birlikte çiçek falına baktık
Çitlenbik kokulu bir yatakta.

Kente giren ilk muhacir
Altın ışıklarıyla donanmış güneşin
Göğsünde iri bir gül
Bilinmez serüvenlere işaret.
Garson bir çay acele olsun
Cevap bekleyen biri var çünkü
Hangi sur taşının altında kimbilir
Emniyete alınmış yalnızlığıyla.
Bu kente bir tek kapıdan girilir
Sürünerek otlar boyu
Ölüm sularından içilir.

II

Haydi muhacir kalk
Önce gider susuzluğunu
Sonra sevgiyle uyandır çocukları
Yüzlerinde yeni haberler uçuşan.
Ve öğret onlara
Kelimelerin nasıl dizildiğini
Usta askerler gibi.

ALİ AKBAŞ (D.1942)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinin Maraba köyünde doğdu. İlk ve ortaokulu Elbistan'da, liseyi Maraş'ta bitirdi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Öğretmen ve yönetici olarak görev yaptı. TRT'de çalıştı.

Eserleri; Masal Çağı (1983), Kuş Sofrası (1991), Gökte Ay Portakaldır (1992).

ŒİR OLUYOR

Leyla'nın başına örttüğü tül gibi ince
dolunay bir buluta bürününce
Œir oluyor

kumsalda bir kedi gibi uysal
dalgalar ayağımı yalıyor
Œir oluyor

bahçede çim biçiyor bir ihtiyar
kokusu genzime doluyor
Œir oluyor

apansız bir yıldız düşüyor göğümüzden
içimize köz düşüyor
Œir oluyor

siyeci bozulmuş viran bahçelerde
güller soluyor,
Œir oluyor

kelimeler gözlerimde bir avuç kum
çıkartıyorum,
Œir oluyor.

ALİ BÜYÜKÇAPAR (D.1968)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk, orta, lise tahsilini Maraş'ta yaptı. Konya Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitirdi. Din Felsefesi konusunda mastır yaptı. Öğretmen olarak görev aldı. Muhtelif gazete ve dergilerde şiirlerini, denemelerini yayınladı. "Milcan" adlı aylık sanat edebiyat gazetesini çıkarttı.

Eserleri; Malabâbi (Şiir, 1996) Kitap Pusulası (1997), Kırk Hadis (1998), İsm-i A'zam (Esmâülhüsna 1999), Necip Fazıl (2003), Ulu Kapı Sırlı Yol (Destan Şiirler 2006) Hafız Osman Sandal (2007).

EFLATUN ÇIĞLIK

Aklımı yağmaya verdiğim dem
Ötelerden kervanımın çingirakları duyuluyordu
Önceden sonraya
Küfürden imana
Mâveraya

Gözlerimin ferî tükendi
Kervanım şehirlerden geçmeyecek
Biliyorum yolumuz ipek yolu
Yükümüz anason
Biz asma bağlarına gideriz.

Kervanım denklerini almış beni çağırır
Gideceğim evet gideceğim
Göl buz tutsun dağlara kar yağsın
Zemheride mor bir gömlek giyeceğim
Tütün balyalarını denkleştirip
Sevgilimin gözlerinden öpeceğim

ALİ KARAÇALI (D.1960)

Kahramanmaraş'ın Gafarlı köyünde doğdu. İlkokulu köyünde, orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. Gazi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. Öğretmen olarak görev yaptı.

Yazı hayatına lise öğrencilik yıllarında başladı. Yazı ve hikâyeleri Edebiyat dergisinde yayımlandı. Hece dergisinin kurucuları arasında yer aldı.

Eserleri; Kamçı (1982), Maraşlı Âşık Behlül Ali (2008)'dir.

ALİ KEMAL NACAROĞLU (D.1950)

Kahramanmaraş'ın Yenicekale köyünde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. Hacettepe Üniversitesi İşletme Fakültesi Teknik Meslek Yüksek Okulunu bitirdi. Memur olarak görev yaptı.

İmam Hatip Lisesi öğrencilik yıllarında Gonca dergisini, yüksek öğrenim yıllarında Çağa Kıyam dergilerini yönetti. Şiir ve öyküleri çeşitli dergilerde yayımlandı.

Eseri; Alaz (1978)'dir.

ARİF BİLGİN (D.1951)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Elbistan'da tamamladı. Mersin İlköğretmen Okulunu ve Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesini bitirdi. Öğretmen olarak görev yaptı.

Çalışmalarını; Maveria, Dolunay, Gül Çocuk, İkinci Yazıları, Doğuş, Gündönümü, İkinci Fecir gibi dergilerde yayınladı. Şardağ dergisinin yazı kurulunda yer aldı.

Hat çalışmaları da yaparak Kızılcaoba Yeni Camii ile Ümmet Baba Camiinin iç yazılarını da yazdı.

Şiir, masal, hikaye ve denemenin yanı sıra araştırmacılık yönü de vardır.

Eserleri; Cumhuriyetin 70. Yılında Elbistan (müşterek 1994), Üç Gül Düştü Gönlümüzden (müşterek, 1997), Âşık Mahrumi (2000), Ne Ararsan Kendinde Ara (2000), Seyit Ahmet Kutuzman Gül Dağları (2002), Terk Eden Elbistan 1 (2005), Elbistanca Sözlük Örnekleriyle Elbistan Ağzı (2006), Terk Eden Elbistan 2 (2007), Terk Eden Elbistan 3 (2007), Namluya Şiir Sürdüler Atışma (2008), Kör Edilen Serçeler (2008)'dir.

DÜŞLERİMİN EN GÜZELİ

Geceler bir rüyâda kısaldı
Gülü baş tacı gördüğüm
Muştuladı sevgilinin selâmını
Dertlerden acı gördüğüm

Yokuşlar kuş kanadı
Sevgi denizi gönüller
Tutuşur el ele insan
Kardeş-bacı gördüğüm

Çocuk toprakta ekin
Kahkaha vardı dudaklarda
Zincir-sâde-pas bağlamış
Her çağda umacı gördüğüm
Yeryüzü yeşille ıslıl ıslıl
Huzuru çarpan yürekler
Ulular cûşa gelmiş postlarında
Umut ağacı gördüğüm
Ömrüm bu rüyâya uzasın
Gülü baş tacı gördüğüm

ARİF EREN (D.1939)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta tahsilini memleketinde yaptı. Gümüşhane Öğretmen Okulunu bitirdi. Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümünden mezun oldu. Öğretmen oldu. Çok muhtelif yerlerde öğretmenlik yaptı. 1997'de emekli oldu.

Çok sayıda dergilerde yazdı.

Şiirlerini; Bu Kent Sende Kalsın (1965), Yurt Tesbihi (1975), Hayatı Huzura Ayarlamak (1985), Görkemli Denge (1996), Zaman Yerinde Durmaz (2006) adlı kitaplarında topladı.

BİR KUŞTUR ZAMAN

İnsanı yaşatan kalp ve dildir
Birisi durduğu zaman öldürür
Öbürü kendi haline bırakılınca
Âdem'den bu yana durum böyledir.

Yüzde kaşlar nasıl yakışmışsa gözlere
Dil konuşurken öyle olmalı kelimeler
İnsan yüreği yufkadır
Kırılır kötü sözlere

Kökü derinde olan sabrın
Sonunda hep hayır vardır
Zaman ufkundan güneş örneği
Bir gün doğar beklenen yarın

Aceleyle tanış olmak niye
Belirli bir zaman sonra
Yeşil ekin değirmende un olur
Sabır en iyi sermaye

Vicdanıyla baş başa kalınca
Sorguya çekmeli kendini insan
Hatanın tekrarına izin yok
Kafesten çıkan bir kuştur zaman

ÂTIF BEDİR (D.1965)

Kahramanmaraş'ta doğdu. Asıl adı Abdurrahman Başpınar. Dil Tarih Coğrafya Fakültesini bitirdi. Muhtelif dergi ve gazetelerde yazdı.

Şiirlerini “Ateş Salâları” (1998) adlı kitapta topladı.

ESKİZLER

akşam

çekip gidersen ikindi bakışlı vedayla
öfkelenir zamanın ihtiyar soluğu
çekip gidersen eksilir günün tenhası
kızgın şehir yağmurlarına aldanır
kırılgan sokaklar
kalır geriye acı bir boşluk
çatılardan ağan sensin
sofralara rahmet gibi süzülen
pirincin taşını gözleyen
bulgurun kıvamını
ekmeğin buğusunu bağışlayan sensin

gün doğmadan söylediğim ne varsa
arkasındayım hepsinin gün batmadan
sığınacağım bir yürek olsun
tutacağım bir el yeter
aklından geçeyim tutunayım dalına

akşamın en acil yerinden seslen
kapanırken son yaz tomurcuğu
bu kösnül bu hoyrat bu geç sözler-
den kaçıp gider sokağın endişesi
orada olayım aradığın vakit
bu saatler sabırsızdır fazla durmaz
gecikirsem kaçar tüm kuşlar
anneler kaçar ve çocuklar

bir köprünün korkuluğu varsa
şehir orada asılı kalır
silüetine sığmır farların
kar yağmışsa ölümün üzerine
deniz bir anne gibi ısıtır martıları
eve döner baba
ev döner babası olmayan çocuklara
akşam gelir kapıya dayanır
eli kolu dopdolu

AVNİ DOĞAN (D.1951)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinin Güblüce köyünde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Elbistan'da yaptı. Mersin öğretmen okulunda okudu. A.Ü. Eğitim Önlisans bölümünden mezûn oldu. Muhtelif yerlerde öğretmenlik yaptı. Emekli oldu. Milletveilliği yaptı.

Çeşitli dergilerde şiirleri yayınlandı.

1999'da Türkiye Yazarlar Birliği ödülünü aldı.

Şiirlerini "Ortadoğu Çocukları" (1986), "Gelirdim İnce Sessizliklerle" (1991), Ehrenfeld Akşamları" (1993), "Bir Gökyüzüdür Yürek" (1996), "Bu Sevda Benim Değil" (1998) adlı kitaplarda topladı.

KANAYAN RÜYALAR GELİR UYKULARIMA

Bu rüzgârlar beni aydınlığa çıkaramaz
Git gide kararır gözlerimdeki anlam
Her an içimde ölümü duymasam olmaz
Ölümki diri tutar bizi-kimse anlamaz
Ölümki bizimle var ve biz ölümle tamam.

Ey çoğalan yalnızlığım seni seviyorum
Sürekli şahlanan küheylanımsın benim
Kanayan rüyalar getir uykularıma
Aşkın bengi suyuyla yıka /
Ayrılıklara ayarla beni.

Uzatsan ülkeme ellerini tutunur muyum
Çıkar gelirmisin bir güney rüzgarıyla
Kurak bir yaz geçirmişim biraz yorgunum
Yüreğimden vurulmuşum devâ bulur muyum
Çıkamadığım dağların yağmuruyla karıyla.

Ey umut! ey karanlıkları delen güneş
Bilmez miyim seni yüreğime filizleyen gücü
Sen olmasan kim olurdu bu dost hüznlere eş
İşte parladı doruklarda yaktığımız ateş
Damarlarımda akan suyun doğan günün bilinci.

BAHAETTİN KARAKOÇ (D.1930)

Kahramanmaraş'ın Ekinözü ilçesinde doğdu. Aile boyu şair bir ailenin ferdidir. İlk okulu Ekinözü'nde okudu. Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsünü bitirdi. Sağlık memuru olarak görev yaptı.

Şiire erken başladı. Şiirde ödüller aldı. Dolunay Sanat ve Edebiyat Dergisi'ni çıkardı. Dolunay Yayınlarını kurdu. Şiiri ayağa kaldırmak için her şeyi yaptı. Ekol ortaya çıkardı. Büyük emekler verdi. Modern şiirde Kahramanmaraş'ımızın yüz akıdır.

1983'de Türkiye Yazarlar Birliği ödülünü, 1991'de Diyanet Vakfının münacat yarışması birincilik ödülünü, 1993'de ise Kazakistan "Büyük Abay" ödülünü aldı.

Eserleri; Mevsimler ve Ötesi (1962), Seyran (1973), Sevgi Turnaları (1975), Ay Şafağı Çok Çiçek (1983), Kar Sesi (1983), Zaman Bir Beyaz Türküdür (1984), İlk yazda (1984), Bir Çift Beyaz Kartal (1986), Menzil (1991), Uzaklara Türkü (1991), Güneşe Uçmak İstiyorum (1993), Beyaz Dilekçe (1995), Güneşten Öte (1995), Dolunay Şiir Güldestesi (1996), Leyl ü Nehar Aşk (1997), Aşk Mektupları (1999), İhlamlar Çiçek Açtığı Zaman, Ay Işığında Serenatlar (2001), Ben Senin Yusuf'un Olmuşum (2006), Sürgün Vezirin Aşk Neşideleri (2004)'dir.

KAVİLNÂME

Bir salkımsöğütün yere değen ince dalları gibi
Hani ellerini hiç çekmeyecektin benim üstümden?
Has çiçekli yaylak bulmuş bir arı gibi
Gözlerin, gözlerimden balözü sağacaktı,
Yel esse, bulut kıpırdasa mutluluk yağacaktı
Mut şöyle dursun bu karanlıkta
Ellerin, gözlerin hani?

Hani iyi günde, kötü günde
Sevgin tek katık olacaktı ömür ekmeğime,
Sesin kanatlarım olacaktı sessizlik denizini geçerken
Kokun tek konalgam olacaktı hasret dağını aşarken
Ben senden gayrisini almadım yüreğime
Hangi toprağı avuçlasam daha kepir
Sevgin, sesin, kokun hani?

Işıktan bir düğüm atıp yüreğime
Bu düğüm çözülmez demiş, güven vermiştin
Bir çift atın çekeceği aşk arabasını
Tek at çekiyor şimdi sapa yollarda
Suskunluk yalnızlığın kırık sazı
Senin yüreğin hani?

Hani, ne kazansak bölüşecektik;
Bir bıçak ağzı acı, bir kaşık dolusu kan veya mutluluk?...
Dün akşam bir yıldız kaydı uzaklara, ben seni düşünürken
Nereye, kim için bu sonu meçhul yolculuk?
Bir yerlere yağmur yağıyor, duyuyorum,
İçimde şimşekler balkıyor, biliyorum
Bizim kavlimiz hani?

Kavlimiz sonsuzlukla sınırlıydı,
Zaman üstüneydi bembeyaz yeminlerimiz...
Hangi hoyrat bıçak bu eti kemikten sıyırdı,
Hangi yangınlarda kaldı kavilnâmemiz?
Parmak izleri de bizim, bu imzalar da
Hani bu kalıplar ötesine taşan dünyamız,
Ölümlle sınırlı vefa hani?

BAHTİYAR ASLAN (D.1971)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta yaptı. Fırat Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. Muğla Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde Araştırma Görevlisi olarak çalışmaya başladı.

Muhtelif gazete ve dergilerde çalışmalarını yayınladı. Dergi çıkarttı. Dereceler kazandı.

“Su” adlı bir şiir kitabı vardır.

KARABAĞ TÜRKÜSÜ

Şehriyâr'ın aziz ruhuna

Karabağ'ım kara bahtın ağ olsun
Dört bir yanın bulağ olsun bağ olsun
Evlatların ilelebet sağ olsun
Kar yağdıkça bu dağa
Bayrağımın şavkı vurur toprağa
Karabağ'ım beni de al bağrına
Merhem olam bağrındaki ağrına
Karanfilsiz çıkılır mı yarına
Duysun düvel kan akmadan şan olmaz
Bu topraklar düşmana vatan olmaz

Karabağ'ım yüzün gülsün ağlama
Saçın yolup karaları bağlama
Cavanınam yüreğimi dağlama
Belki bugün güneşim ölgün doğar
Yarın olur parıl parıl gün doğar

Karabağ'ım karlı dağlar yıkılır
Karanlıktan ağ alınla çıkılır
Bir gün zafer meşalesi yakılır
Candan özge yakacak çerağ mı var
Karabağ'dan başka bize bağ mı var.

BEJAN MATUR (D.1968)

Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesi Maksutuşağı köyünde doğdu. Ortaokul ve liseyi Gaziantep'te okudu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi. Muhtelif gazete ve dergilerde şiirlerini ve yazılarını yayınladı. Ödüller kazandı.

Gayet üretken, düşünür, tutarlı bir yazardır.

Eserleri; Rüzgar Dolu Konaklar (1996), Tanrı Görmesin Harflerimi (1999), Ayın Büyüttüğü Oğullar (2002), Onun Çölünde (2002)'dir.

KADINLAR

Mavi dövmeleri
Ve bitmek bilmez yasların çürük izleriyle
Durup ateşe bakıyorlar
Rüzgâr estiğinde hepsi ürperiyor
Göğüsleri değıyor toprağa

Ellerinde yanan odunlar taşıyan kadınlar
Siyah kazanların pası çökmüş yaşlılığıyla
Dolaşıp duruyorlar
Ateşin öfkesi kabardığında
Sesler artıyor
Orada ateş hiç bitmiyor
Söndürmek bir belâ

Göğüsleri pörsüyen kadınlar
Ellerinin korkunç inceliğiyle
Tutacakları odunların sertliğini düşünmekte
Ve susmaktalar
Sustuklarında yaşları fark edilmiyor
Toprak kokuyor bağırdıklarında

Nereye yaslanacaklarını unuttuklarından
Gözlerini toprağa bırakıyorlar
Çünkü bulutlar gökte kalıcı değil
En içten
Toprağa veriyorlar kendilerini
Ve kokuyorlar ara sıra

BÜNYAMİN KÜÇÜKKÜRTÜL (D.1970)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim A.S.D. bölümünü bitirdi. Öğretmen olarak görev aldı. Suluboya ve karışık tekniklerle soyut resimler yaptı. Sergiler açtı. Aynı zamanda şiir, deneme ve hikayeler yazdı. İnsan Saati dergisini arkadaşlarıyla birlikte çıkarttı. Şiirlerinde Bünyamin K. müstearını kullandı.

Eserleri; Yanımdaki (1992), Dağ Hazırlığı (1996), Hiçbir Baloda Yokum (2002), Bak Anne Geliyor Bir Kara Tren (2008)'dir.

BEYAZ EZBER

Kuru benim yasam elmam
kulpundan aşığı incik kabukları soydurmadan
Annem hallaç görmemiş pamuklara yaslanır.
kızır yasak elmam
etimin derimin suresi tutmazsa kızır.

Hanginiz oğulsunuz çor tutup
bıçak bıçak nâs okunmuş köz sularıyla uyur
ölmesin diye düşünüzdeki
nahoş delişmen ve yasak
ilk sevgilinize ilk
okul kırıp dualar ezberlemiş

Giymek kolay
ya kabuğunu soydurup
hanginiz
üryan doğup daha da soyunarak
yunup keskin beyazlar içinde
döne dura
sebağını verememiş.

CAHİT ZARİFOĞLU (D.1940-Ö.1987)

Kahramanmaraş'ta doğdu. Babasının memuriyeti sebebiyle ilk ve orta öğrenimini çeşitli illerde tamamladı. İstanbul Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun olduktan sonra dil eğitimini geliştirmek için bir süre bazı Avrupa ülkelerine gitti. Öğretmenlik, çevirmenlik, TRT Genel Müdürlüğü Mütercim Sekreterliği ve İstanbul Radyosunda Denetçilik görevlerinde bulundu.

Yazmaya lise öğrencilik yıllarında başladı. Maraş'ta mahalli gazetelerde sanat edebiyat sayfaları düzenledi. Erdem Bayazıt'la birlikte "İnkılâp" adlı bir yerel gazete çıkarttı. Bir sayılık Açık dergisini yayınladı. Diriliş, Edebiyat ve kurucuları arasında bulunduğu Maveria dergilerindeki şiir, hikaye ve günlük yazılarıyla tanındı. Ulusal gazetelerde müstear isimlerle köşe yazarlığı yaptı. Son dönemlerinde çocuk edebiyatına yöneldi. "Yürekdede İle

Padişah” isimli eseriyle 1984’de Türkiye Yazarlar Birliğince yılın yazarı seçildi.

Edebiyatın bir çok dalında eserler verdi. 7 Haziran 1987’de İstanbul’da vefat etti.

Eserleri: İşaret Çocukları (1967), Yedi Güzel Adam (1973), İns (1974), Menziller (1977), Yaşamak (1980), Katıraslan (1983), Ağaçkakanlar (1983), Serçekuş (1983), Yürekdede İle Padişah (1984), Savaş Ritimleri (1985), Korku ve Yakarış (1985), Bir Değirmendir Bu Dünya (1986), Sütçü İmam (1987), Küçük Şehzade (1987), Motorlu Kuş (1987), Kuşların Dili (1988), Gülücük (1989), Romanlar, Ağaç Okul (1990), Zengin Hayaller Peşinde (1999), Şiirler (bütün şiirleri, 1989), Hikayeler (bütün hikayeleri, 1996), Konuşmalar’dır.

SAVAŞTIĞIMIZ GÜNLER KENDİMİZLE

Başın çok yükseklerde eğil selvi boylu
Eğil bir kez nasıl bir şeysin göreyim

Nasıl liman çocukları zalim
Nağra atarlar gecenin koynuna

Daha başkaları da var
Tabiatlarını mayalarını açıklayan

Ya sen selvi boylu nesisin
Ya ben neyiyim körlüğün

Eğil hakkımızla
Birlikte bağralım içine esirliğin

Ben hırsız olayım kendi malıma ha!
Ben yakalanayım eşkiyama

Gardiyanların değişti başka no'ooldu
Haydi soyun bir kez daha kırbaçlan kendi dallarına

Dağ özlemin sarı bir kanarya oldu
Ötüşsüz uçtu uçamadı kondu konamadı

Akıl ve hikmet emzirirdi mağara
Yarasa doldu. Yüz çarpılır göz kayar

Güneşin tozu yağmuru ateşleri taşları
Gelse gelse elimin vuruşma özlemini alsa

Selvi boylu eğil ikiye katlan
Bak şairin yarım şiirin köle kaldı

CELALETTİN KURT (D.1960)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini doğduğu ilçede yaptı. İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsünden mezun oldu. Öğretmenliğe başladı. Değişik yerlerde öğretmenlik yaptı. Öğretmenlikten emekli oldu.

Çeşitli gazete ve dergilerde ürünleri yayınlandı.

Katıldığı bir çok yarışmada dereceler kazandı. Yılın öğretmeni seçildi. Her dalda eser verdi.

Eserleri; Elbistanlı Şairler Antolojisi I-II (1995), Gönünüz Çiçek Tarlası (1996), Üç Gül Düştü Gönümüzden (müşterek, 1997), Çiçekler Artık Solmasın, Gülnâre,

Adın Kaldı Yüreğimde, Dibace-i Aşk, Mavi Kuşun Rüyası
ve O Amcalar Umutlarımızı Çaldılar'dır.

GÜL EZGİLİ BİR ŞÖLEN

Kara körfez üstünde beyaz martılar
Gün sarısı başaklar avucumda ıııslak
Değirmen çıkırığı başım efsunlu suda
Efkârın büyüğü içerimde kol kanat
Uzağında deniz gözlü bir sevda

Kara körfez üstünde beyaz martılar
Yitik sevdalara kanatlanın bölük bölük
Gül bezeyin mor bulutların perçemine
Bülbülleri çağırın şakısın gökyüzü
Kanat kıran dalgalara kan çökmesin

Kara körfez üstünde beyaz martılar
Suyu delip geçen güneş ikliminde
Müjdesiz dönmeyin sonsuz mavilerden
Buz kesmesin Karadeniz ahımdan
Pür mateme boğulmasın gökler

Kara körfez üstünde beyaz martılar
Gül ezgili bir şölen tutun etrafımda
Deniz gözlümlle, gelin yüreğime tüneyin
Beşikdağı kamburuyla gölge vursun denize
Hasret üstümüze, deli deli kurşun sıkmasın

CEMAL NAR (D.1955)

Kahramanmaraş'ın Hartlap köyünde doğdu. İlköğrenimini Maraş'ta tamamladı. Liseyi Diyarbakır İmam Hatip Lisesinde okudu. 1977'de Kayseri Yüksek İslâm Enstitüsü'nü bitirdi.

Kahramanmaraş'ta Arapça ve İslâmî ilimlerde özel dersler aldı. Uzun yıllar İmam Hatip Lisesinde eğitim ve öğretim, değişik yerlerde de irşad ve tebliğ hizmetlerinde bulundu. 2003 yılında emekli oldu.

Yazıları çeşitli dergi ve gazetelerde yayınlandı. Kendi şahsına ait www.cemalnar.com adlı internet sitesini kurdu.

Eserleri; Anılar ve İbretler (1994), Bu Sistemden İslâma (1996), İslâmlaşma Bilinci (1996), İslâm Sancısı (1997), Arş Gölgesi (1998), Tasavvufun Anahtarı (1998), Alimin Önderliği (2006), İslâmda Devlet ve Siyaset (2007), İlim ve Özgürlük (2007), İlim ve İktidar (2007), İmanın Kıymeti ve Korunması (2008), Aydınlanma Yolu Tasavvuf (2008), İnançta Arınma (2008), İnançta Kirlenme (2009)'dir.

HÜZÜN

Bir gölge gibi çıkıp içimden
Geçti karşıma oturdu hüzün.
O bir dağ olurken savruldu gittim
Sarı yapraklar gibi döküldüm güzün.

Başımdan bir karış havada iken
O zaman aklımı beğenirmişim
Gururu aşkıma üstün tutarken
Erkeklik diyerek herze yemişim.

Akıl ve ideal el ele verip
Aşkı katletmeyi zafer sanmışlar
O güzel ahuyu vurup devirip
Bir ömür ağlayıp yasta yanmışlar.

Bir ateş var yan da dursan yanarsın
Bir ateş ki, ortasında donarsın.
İdeal ölürmüş akıl pörsürmüş
Oysa aşk içinde sönmeyen volkan

Yokmuş ömür gibi telafi aşka,
Bor elden giderse Niğde kaçıyor,
Yar dediğin her gün çıkmaz karşına
Atı alan Üsküdar'ı geçiyor.

CEVDET ALPEREN (D.1954)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladıktan sonra Isparta Eğitim Enstitüsünün Matematik Bölümünde yüksek tahsilini tamamladı. Çeşitli okullarda öğretmenlik ve yöneticilik yaptı. Tebessüm Eğitim, Kültür ve Çevre Derneği Genel Başkanı ve Tebessüm Dergisinin sahipliği görevlerini üstlendi.

Şiir ve makaleleri çeşitli dergi ve gazetelerde yayınlandı.

Eserleri; İlimiz Kahramanmaraş (1986), Baharın Koynunda Zindan (1989), Meslek Matematiği (1991), Kahramanlık Şiirleri (1995), Şiirlerle Öğretmen (1997), Hoca Ahmet Yesevi (1999)'dir.

ZAMAN

Bir sel gibi akıp gitmekte zaman
Ömür uzun değil kandıgın kadar
Değmez bunca ah vah, değmez bu aman
Ateş sıcak değil yandıgın kadar.

Örümcek ağı günler ince ve zarif
Karanlığı görür kırılıverir
Bir sır ki hayat edilmez tarif
Varlıktan yokluğa sarılıverir.

Buluşur gök ile yer zaman zaman
Bin bir hâlden, bin bir hâli doğurur
Zamanın avucunda bir "hiç"tir insan
Zamanı avuçlayan insan bulunur.

Sessizce sürerken bu uzun hayat
Zaman ezer geçer binlercesini...
Şu sağır kulaklara şu acı feryat
Her an aşır gider ses perdesini

Zaman varlıklara ayarlı tufan
Gelip geçen ondan bir parça çalar
Yaşamak çok kısa, küçücük bir an
Zaman tükenmez değil sandığın kadar.

CUMA TAHİROĞLU (D.1952)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Çobanbeyli kasabasında doğdu. İlköğrenimini Afşin'de, liseyi Maraş'ta okudu. Ankara ADMMYO'dan 1978'de inşaat mühendisi olarak mezun oldu. Öğrencilik yıllarından itibaren sosyal ve siyasi faaliyetler içinde yer aldı. Çalışma Bakanlığı ve Ortadoğu Amme İdare Enstitüsünde görev yaptı. 1987'de Devlet Su İşlerine girdi. 1999'da Kahramanmaraş Belediye Başkan Yardımcısı oldu. 2005'de DSİ'den emekli oldu.

Teknik Elemanlar Derneği adına dergi yayınladı. Çeşitli gazete ve dergilerde şiir ve makaleleri yayımlandı.

Eserleri; Kalbime Sığdıramadıklarım (2004), Gül Medeniyeti Kurtlar Sofrasında (2004), Gönlümün Sesi (2004), Milli Hassasiyet ve Manevi Mesuliyet (2006), Gül Medeniyeti Çölde Bir Pınardır (2008)'dir.

GÜZELİM

Hadi gel gezelim
Sen anne ol ben de kuzu
Şu otlak senin bu dağ benim
Seni yitirme korkusuyla
Bîtap düşün peşinde bedenim
Bir pınar başında çimler üstünde
Acıkmış, yorulmuş kuzuyu
Tüm anneler gibi besleyiver
Seni seyreder, yemeden doyarım
İste yeter ki ne istersen yaparım
Annem değil misin yorulunca
Yavrular gibi sokulurum koynuna
Hasretle dolanırım boynuna
Sımsıkı sar beni der uyurum

İstersen sen kuzu ol ben anne
Gözüm gibi korurum yabandan seni
Ekmeğini suyunu etmem eksik
Yeter ki ağlama kesik kesik
Nerde görsem tümsek esik
Yıkılır diye düzlerim
Yorulsa gözlerim, dizlerim
Seni gözden irak etmez izlerim
Dağ olurum arkanda kocaman
Tehlike çıksa da yaman
Aslan kesilirim vermem aman
Kuzucuğum kaptırmam seni kurda
Tertemiz sularla sularım
İstedğin yere götür beni
Seni çok sevdim elinde yularım.

DURAN BOZ (D.1958)

Kahramanmaraş'ın Hacıyuplu köyünde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta yaptı. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. Öğretmen oldu. İdarecilik yaptı.

Çeşitli dergilerde yazdı. Şiirlerinde Ömer Erinç ismini kullandı.

Dost ve Dört Mevsim Düşünce dergilerini görev yaptığı okullar adına çıkarttı.

Eserleri; Turna Gözleri ve Karanfil (1991), Geniş Zaman Süvarileri (1999) Bir Şimdikizaman Şairi Mehmet Akif Ersoy (2008), Yahya Kemal Kitabı (2008), Kitaba Çağrı Sınavında İnsan (2009)'dır.

TIRPAN

saçların tayların doğası
rüzgârlar estiriyor içimde
bir sus da geçeyim
kendisi hiç paslanmayan
ateşlerin süresiz hükümlüsüyüm
gökyakut kıvılcımlarından
hicretle ayarlanan
kum saati şimdinin
kurak okyanus köşeleri

çözülüyor düğüm
yaz toprağın ilmiği
çevik koşumlarda kısraklar
ekinlerin öyküsünden
çoşumsuz bir bahar yeli
birim saniyede öpülüyor
tırpanların ortası
artık tarayabiliriz saçlarımızı
aynasında gümüş kabartmalı surların
kalaylanmış bakır güğümler
susmalarımızı bozuyor
güvercinim
daha kaç mevsim sürecek böyle

EJDER OKUMUŞ (D.1967)

Kahramanmaraş'ın Türkoğlu ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğreniminden sonra Erzurum Atatürk ve Konya Selçuk Üniversitesi İlahiyat fakültelerinde okudu. Öğretmen olarak görev aldı. Yüksek lisans ve doktora yaparak 1994'de Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde araştırma görevlisi oldu. 2002'de doçent oldu.

Makaleleri çeşitli dergilerde yayınlandı. Kitap tercümeleri yaptı.

Eserleri; Kur'anda Kur'an (1990), Kur'an'da Toplumsal Çöküş (1995), Türkiye'nin Laikleşme Serüveninde Tanzimat (1999), Gösterişçi Dindarlık (2002), Toplumsal Değişme ve Din (2003), Meşrutiyet Ekseninde Din ve Devlet (2003) ve Dinin Meşrulaştırma Gücü (2005)'dir.

ERTUĞRUL KARAKOÇ (D.1936)

Kahramanmaraş'ın Ekinözü ilçesinde doğdu. İlkokulu Ekinözü'nde, ortaokulu Elbistan'da okudu. Gaziantep Öğretmen Okulunu bitirdi. Balıkesir Necatibey Eğitim Enstitüsü'nden mezun oldu. Öğretmenlik, idârecilik, müfettişlik yaptı.

Yazmaya erken başladı. Çok değişik yayın organlarında yazdı.

Eserleri; İlk (1956), Kan Ağrısı (1966), Altay Türküsü (1966), Yurt Güzellemesi ve Turnama Ağıt Yakamam'dır.

BİR RÜZGÂRIM O RIHTIMDA

Bir rüzgârım şimdi o en karanlık rihtimlarda

Yosunlu teknelerle gelip-giderim

Tüm tayfalar bildiklerimdir

Yabancıyı değilim denize düşen yıldızların

Aynalarda üşüyorum, yağmurlarda değil
Gecelerde çılgılık çılgılığa çocuk oyuncaklarım
Bir saati durdurmuşlar az ötede
Baktıkça bastırıyor korkularım.

Denizlerin durulduğu bir çağda
Alıp başımı gitmek istiyorum.

Bir rüzgârım şimdi o en karanlık rıhtımlarda
Saat sıfır bir, sıfır iki, sıfır dört
Uyanmayın bölünmesin düşleriniz
Ben sizler için de ıslanıyorum.

FATİH OKUMUŞ (D.1968)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlköğrenimini doğduğu yerde, ortaöğrenimini Kayseri Develi İmam Hatip lisesinde yaptı. Yüksek öğrenimini Mısır'da Ezher de tamamladı. Yüksek lisansını Sütçü İmam Üniversitesinde yaptı. Araştırma görevlisi olarak çalıştı. Amsterdam Teoloji Fakültesinde "Avrupa'da İslam" alanında öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır.

"Sevgili Kasîdesi" (1992) adlı eseriyle tanınmaktadır.

MEŞGULÜM

Yaşamakla ölüm arasında savaşım
bir öte'ye bir beri'ye gidip gelen
kadîm sarkaca bağlanmış başım
bir ucu sevinmeye, bir ucu hüzne degen

Meşgulüm
önümde yapmam gerekenler
sırtımda Kaf Dağı sorumluluklarım/emanetler
vah cılız bacaklarım!

Benden izin almadı dönmek için dünya
mevsimler değişiyor bana sorulmadan
koynumda sakladığım kalbim bile benden habersiz
yağmalanan şehirlerde kalmadı benden bir iz

Kırgınım beni yok sayan bu dünyaya
şehirlere, beni küçülten
insanı rakamla ifade edebilen
düşüncelere kin besliyorum

Kelimeleri kovdum şiirimden
fakat anlamıyorsunuz diye beni
affettim hepsini yeniden

HACI ALİ ÖZTURAN (D.1947)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. İstanbul Üniversitesi Kimya Fakültesini bitirdi. Afşin-Elbistan Termik Santrali ve DSİ'de görev yaptı. 2007'de emekli oldu.

Yazı çalışmalarını 1981'den itibaren Küçük Dergi, Doğuş, Türk Edebiyatı, Milli Kültür, Dolunay ve Alkış dergilerinde ve mahalli gazetelerde yayınladı. Maraş Ağzı Köroğlu çalışması ve Maraş Yemekleri, Maraş Çocuk Oyunları gibi birçok mahalli çalışmalar yaptı.

Eseri; Kahramanmaraş'ın Kurtuluş Öyküleri (2009)'dir.

HASAN EJDERHA (D.1962)

Kahramanmaraş'a bağlı Karadere köyünde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Kahramanmaraş'ta yaptı. Açık Öğretim Fakültesini bitirdi. Devlet memuru olarak görev aldı. Değişik kurumlarda çalıştı.

Şiirlerini “Seni Yaşamadan Olmaz” (1993) adlı kitapta topladı.

KARTALLAR GÖĞE YARAŞIR

Suskun yapraklar kucaklaşır
Toprağın teniyle dostça
Güneşe selâm verir bir çiçek
Bir kartal alır selâmı
Salar geciktirmeden güneşe

Kartallar göğre yaraşır
Atlar ise yere,
Kelebekler selâm gönderir
Ay'a selâm ulaşır
Ay nere, kelebek nerde
İnsana gök, yer kadar yakın
Yer, gök kadar uzak yerde.

Her gece gülümser ya yıldızlar
İnsanlara mı, mezarlara mı bilinmez
Aşıkârdır, mezara götürür yıllar
Zamanı gelmeden de mezara girilmez.

HÜSEYİN BURAK US (D.1977)

Kahramanmaraş merkez Karadere kasabasında doğdu. İlk, orta ve yüksek öğrenimini Kahramanmaraş'ta yaptı.

“Bir Çocuk Tutar Ellerimden” (1997) ve “Antoloji” (1997) adlı eserleri vardır.

ÖLÜVEREN ÇOCUK

bir damla giryede saklamışsın canını
ağlarım yüreğimi yakar da

a çocuk
ağzında yıldızları geveliyorsun

.....

mavi bulutlar örtüyor annesi üstüne
toprağa yâsin sürüyor
laleler ıssızlığa doğru gidiyor

annesi mavi bulutlar örtüyor
ay ışığı oluyor
medineye taşıyor
denizini kaybetmiş bir ırmak oluyor
anne ve çocuk
anne ve
anneler
ıssızlıktan toplanmıyor laleler

İBRAHİM SARI (1953)

Kahramanmaraş'ın Gafarlı köyünde doğdu. İlk ve orta okulu köyünde, liseyi Maraş'ta İmam Hatip Lisesinde bitirdi. Ticaret ve Sanayi Bakanlığı bünyesinde memur olarak görev yaptı. Diyarbakır Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi sekreteri olarak görev yapmakta iken teröristler tarafından kaçırılarak 1999'da öldürüldü.

İlk yazı çalışması lise öğrencilik yıllarında okul dergisi olan Gonca'da yayınlandı. Milli Gazete, Edebiyat, Maveria ve kayıtlar gibi gazete ve dergilerde yazdı. İbrahim Gaffarlı imzasını da kullandı. Mahalli TV'lerde kültürel ağırlıklı programlar hazırladı.

Eserleri; Çalkantı (1992), Şehrimiz Diyarbakır (1996)'dır.

İBRAHİM ZARİFOĞLU (D.1957)

Kahramanmaraşlı Zarifoğlu ailesindedir. İstanbul Fatih'de doğdu. Babasının görevi gereği ilk ve orta öğrenimine beş ayrı ilde devam ederek mezun oldu. Yükseköğrenimini İstanbul Spor Akademisi ve Eğitim Enstitüsünde tamamladı. 1976'da memuriyete başladı. Çeşitli okullarda öğretmenlik, İSKİ'de yöneticilik yaptı. Şiirleri çeşitli dergilerde neşredildi.

Eserleri; Bir Demet Alev, Kendimi Beklerken, Mirac-i Duruş, Güneşi Beklerken ve Mor Kayıkta Bekleyenler'dir.

Ey Yüreğini Bende Unutan... Sevgili.

Haydi tut ellerimden
Gecenin nemli yüzünü tutar gibi
Öp gözlerimden
Yıldızları öpen ay gibi

Soluklansın tüm hülyalarım
Neşelensin bir bad-ı sabah.!

Essin yaylalarda ruhum
Sessiz bir kumsalda,
Garip kum tanesi olayım-ezileyim.!
Minik bir dere gibi çarpayım başımı taştan taşta
Yeter ki kıyında olayım
Kıyında olayım yeter ki..

Ey yüreğini bende unutan sevgili...!

İNCİ OKUMUŞ (D.1971)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğreniminden sonra Ziraat Fakültesini kazandı ise de bu okula devam etmeyerek şiirle ilgilendi. Kalite Yönetim Sistemleri ve Proje Yönetim Mentorluğu üzerine eğitim aldı.

Şiirleri; Gençliğin Sesi, Dolunay, Seviye, Milli Kültür, Yeni Ufuk, Güneysu, Sandal, Ayna, Kırk Başak, Genç Kardelen, Külliye, Tebessüm, Harman vb. kültür sanat ve edebiyat dergilerinde yayınlandı. Çeşitli yerel gazetelerde köşe yazarlığı yaptı. Dolunay Şiir Şöleni etkinliklerini düzenleyenler arasında yer aldı.

Şiirlerini Dügün Gönüle Kurulur (1999) adlı eserde topladı.

AŞKIN ELİF HALİ
elif gibi uza yüreğime
acıyla yansam da
seni üzmeceğim
çölde her şey sudur, burada ateş

gözyaşının sere serpe indiği derin
irmaklara
elif diyeceğim

zindanındayım yusuf'un
yüreğimden sızı sızı
sökülen ipliğin
adı: elif olsun

dökülür fuzuli kasidesinden su
içimde elifçe akan ateş
hükümsüz kalır doğrusu
çöl razı, ateş razı burada kalmama
razı değilsin sen
yangınlar içinde çaresiz
yağmurlarca ağlamama

gecesi yok, gündüzü yok
ümit kapısında beni meftun
kucaklayan öpüşün
adı: elif olsun
ey aşkın elif hali
dönülmez yollarda
dağlanmış bir ses bırak içime
seni bulduğum yerde durur
mecnunun yitirdiği
ister göklere yükselt beni
ister girdaplara düşür yine

bir hummalı sevda içinde
kimi tutkun kimi vurgun
dudaktan dudağa düşenin
adı: elif olsun

elif gibi uza yüreğime
acıyla yansam da
seni üzmeceğim
mazimin adı Elif
istikbalimin adı Elif
dertlerimin tadı Elif
asıldığım dalın adı Elif
aşka sürgün giden kalemin
adı: elif olsun

İSMAİL KILLIOĞLU (D.1947)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğreniminden sonra A.Ü. Hukuk Fakültesini bitirdi. Çalışma Bakanlığında İş Müfettişi olarak görev yaparken 1978'de öğretim üyeliğine geçti. M.Ü. İlahiyat Fakültesinde felsefe tarihi okuttu.

Maraş İmam Hatip lisesinde öğrenci iken şiir ve hikaye ile yazı hayatına başladı ve hikayede karar kıldı. İlk çalışmaları Gonca dergisi ve Memleket Gazetesi'nde yayınlandı. Hareket, Çıkış, Diriliş, Edebiyat, Gelişme, Kalem, Maveria, Yönelişler, İslâm, İlim ve Sanat, Kadın ve Aile, Türk Edebiyatı, Altınoluk, Yeni Devir, Milli Gazete gibi dergi ve gazetelerde yazdı. Kesit adlı hikayesi TV filmi oldu.

Eserleri; Ateş Yalım Üstünde Bir Toplantı (1974), Hayata Uyanış (1984), Düşünce ve Duyarlık (1986), Ede-

biyat ve Suç (1988), Ahlak-Hukuk İlişkisi (1988), Düşünce ve Özgürlük (1992), Gül ve Ateş (1993), Aşkın İzi (1999)'dir.

KADİR TANIR (D.1953)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraşta tamamladı. Yıldız Üniversitesi Mimarlık Bölümünü bitirdi. K.Maraş Belediyesinde memuriyete başladı. İmar Müdürlüğü, Müdür muaviniği, Park ve Bahçeler Müdürlüğü gibi idareci kadroda hizmet yaptı.

Daha sonra K.Maraş Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'nde mimar olarak görevini sürdürdü. 1998 yılında emekli oldu. Halen serbest mimarlık ve müteahhitlik yapmaktadır.

On üç yaşında okul gazetelerine yazdığı şiir ve hikayelerle başladığı ve daha sonra Edik dergisiyle sürdürdüğü yazı hayatına üniversiteyi bitirdiği yıllardan itibaren daha yoğun bir şekilde devam etti.

1976 yılında Maveria Dergisinde öyküleri yayınlanmaya başladı. 1982 yılında ilk kitabı olan Alagün'ü çıkardı.

On seneye yakın ara verdiği yazı hayatına 2002 yılından beri tekrar, yoğun bir şekilde başladı. Bu tarihten itibaren Yedi İklim, Alkış, Kaşgar gibi kültür ve edebiyat dergilerinde yazdı. "Sonsuz Uzun Ölüm" romanı ile Türkiye Yazarlar Birliği'nin 2008 yılı roman ödülünü kazandı.

Eserleri; Alagün (1982), Güz Yağmurları (1998), Savaş İmparatorluğu (2004), Şeytan Sarmalı (2006), Küskün (2008), Sonsuz Uzun Ölüm (2008)'dür.

KÂMİL AYDOĞAN (D.1956)

Kahramanmaraş'a bağlı Kertmen köyünde doğdu. Orta ve lise öğrenimini Kahramanmaraş'ta yaptı. Ankara Gazi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Öğretmenlik ve idârecilik yaptı. Şiirlerini muhtelif dergilerde yayınladı.

Eserleri; Köy Yazıları (1982), Yük (1996), Hayat Kaç Köşeli (1999), Hayatın Şiire Sığmayan Yüzü (2004) ve Memur Sendikacılığında Yeni Yaklaşımlar'dır.

YÜREĞİNDEKİ DÜĞÜMLERDEN

Yağmurlara uyanmış bir rüyanın arkadaşı olarak tanırlandı
Yasalara meydan okumuş en çok
Ateşler yakmış dağlarda
Yorgun düğümler vurulmuş yüreğine
Kaç haber geldiye uzaklardan
Kaç bakışın uzun bir öyküsü olsun istediye
Kara trenlerin yolcusu olarak tanırlandı
Ölmüş ceylanların kardeşleri olarak

Mavi çerçeveli resimdeki adam diye tanırlandı
Siyah bir şapka takardı başına
Alaylı bir gülümseme gözlerindeki
Benim olsun isterdi uzayan tüm yolculuklar
Tüm yalanlar dolsun diye içeriye
Açık tutardı pencereyi
Dik tuttuğu başından tanırlandı en çok
Bakıp gri, yüksek binalara
Tüm mavi hayalleri toplayarak yanına
Etinden parçalar kopartan kerpeten gibi
Yoksulluğundan

Yalnızlığından

Aşka mı, ayrılığa mı dayamış sırtını
En yiğit yoldaş etmiş dağları korkularına
Yüreğinden
Yüreğindeki düğümlerden

Derelerdeki kurbağalardan tanrıları
Başındaki yılanlardan
Köpüklerine sarılmış öfkesinden denizlerin
Anlatamadıklarından
Anlayamadıklarından

Yüreğindeki düğümlerden tanrıları
Beyaz bir atın terkisindeki türkülerden
Üst üste konmuş fotoğraflar gibi savrulan hayatı
Evin köşesine atılmış kirli bir çorap gibi
Yalanlardan
Yılanlardan
İsyanlardan tanrıları.

MEHMET AKİF BALTUTAN (D.1966)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta tahsilini Maraş'ta yaptı. Ticarete atıldı. Yazdı. Yazdığını çeşitli yerlerde yayınladı.

Şiirlerini “Kan Kırmızı Geceler” (2000) adlı kitabında topladı.

ÇOCUK

Ağlama be çocuk
Güzel gözlerin yaşla dolmasın

Ağlama be küçüğüm
Ŗimdiden ağlarsan zarardasın

Sen asıl büyüdüğünde ağlayacaksın
Hayatın yükü omuzlarına binince
Seni bağrına basıp avutacak
Anan da olmayacak

Ağlama be çocuk niçin ağlıyorsun
Gözyaşlarını boş yere harcama
Sen ağlamayı oyun mu sanıyorsun

Ağlama be çocuk yüzün gülsün biraz
Hatta çoşkuyla kahkahalar at
Gül oyna neşeyle her saat

Büyüdüğünde oyun oynayamazsın
Oyun oynayacak oyuncakta bulamazsın
Çünkü sen bir oyuncak olacaksın

Hayat seninle oyun oynayacak
Ağlama be çocuk
İlerde ağlamaya vaktin çok olacak...

MEHMET ALPEREN (D.1956)

Kahramanmaraş'ta doğdu. Ortaokul öğrencisi iken yarıda bıraktığı öğrenimini daha sonra dışarıdan tamamladı.

Deneme türü yazıları yerel gazetelerde yayınlandı. TV yöneticiliği yaptı, gazete ve dergi çıkarttı. Roman yazdı.

Eserleri; Kurtuluş Destanının Manevi Mimarları (1992) Ruhların Parmakları (1996), Varolmak Kavgası (1999), Hatice (2005), Sütçü İmam (2006), Çöl Arslanı (2006), Sıla (2006), Mahşerin Atlısı (2008)'dir.

MEHMET GEMCİ (D.1966)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini Maraş'ta yaptı. Açık Öğretim Fakültesi İktisat bölümünü bitirdi. Bir kamu kurumunda görev aldı.

İlk şiirleri mahalli gazetelerin sanat sayfalarında yayınlandı. Işık gazetesinde edebiyat sayfası düzenledi. Yalnızardıç dergisini çıkardı.

Görevi gereği Almanya'nın Kuzey Ren Vestfalya eyaletinin Werdohl şehrinde dört yıl kaldı.

"Yanlış Parantez" (2005) adını taşıyan bir şiir kitabı vardır.

KARLARA BULANMIŞ MARAŞ

Ahır dağı eteklerinden
binlerce yıldır
yalnızlığının sırrını döküyor
orada Yalnızardıç
hâlâ mütevekkil
şehirdeki tuhaf insanlara,
uzun beton yapılara bakıyor

orada Yalnızardıç
hâlâ mütevekkil
ıpıl ıpıl bir kar yağıyor
sokaklarına Maraş'ın
sen yoksun mavi gözlü çocuk
yarım kalan Mona Roza da
şimdi Pınarbaşı'nda derin bir keder
Kanlıdere'den soluklanan rüzgâr
Deliklitaş'ta
çocukluğumuzun şarkısını söyler

Kümbet geçit vermez bir küheylandır
bağrına sıkılan kurşunlara aldırılmaz
Tekke huysuz tay gibi kişner yamaçta
yükselir bir Mevlevi ezgi
Kapalıçarşı'dan, Taşhan'dan...

Ahır dağı eteklerinden
binlerce yıldır
yalnızlığının sırrını döküyor
orada Yalnızardıç
hâlâ mütevekkil
şehirdeki tuhaf insanlara,
uzun beton yapılara bakıyor
orada Yalnızardıç
hâlâ mütevekkil

MEHMET NARLI (D.1963)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. Yüksek öğrenimini 19 Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde yaptı.

Bahattin Karakoç üstüne yüksek lisans, Orhan Kemal'in romanları üzerine doktora tezi hazırladı. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nde bir süre görev yaptıktan sonra doçent olarak Balıkesir Üniversitesine geçiş yaptı.

Eserleri; Çiçekler Satılmasın (1988), Ruhumun Evveliyazıları (1999), Orhan Kemal'in Romanları Üzerine Bir İnceleme (2002), Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri (2006), Roman Ne Anlatır (2007), Şiir ve Mekan (2007)'dir.

GÜZDEN KALMA BİR GECEDE AŞK

Ayn şavkı kaybolmuş
Güzden kalma bir gece
Sokaklar çakır keyif
Yüreğim şiircedir
Sordum kendi kendime
Gece böyle yarı kışken
Beni ısıtan nedir?

Baktım ki
Saçların gece gibi dağılmada
Baktım ki
Yüzün ay gibi doğmadadır.

Kalırımı tende üşüme
Kalırımı yürekte sızı
Avucumun ortasında
Vururken aşkın nabzı.

MEHMET REŞİT AYHAN (D.1942)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini burada yaptı. Mimarlık bitirdi. Devletin çeşitli kademelerinde görev yaptı.

Eserleri; Beddua (1985), Günah (1985), Memleketim (1985), Gurbet (1985), Atalarım (1985), Yorgunum (1986), Hayat Acıları, Gözlerin, Kahır, Kırık Dökük, Ören (Virane) Gönüller, Yıkıl Dünya Yıkıl, Dost, Yalan Yaşam'dır.

DİNLE
Sevgilim
Dinle sevgilim
Köpek ulumasını
At kışnemesini
Böcek cızıltısını
Dinle.
Kedinin mırıltısını,
Çocuğun nefesini
Gecenin sessizliğini
Dinle.
Şu senfoniye
Karışık müziği
Ölüm şarkısını
Dinle.

MEHMET TAŞ (D.1951)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk ve orta tahsilini Elbistan'da yaptı. Mersin Öğretmen Okulu'nu okudu. Muhtelif yerlerde öğretmenlik yaptı. Emekli oldu. Çeşitli yerlerde şiirlerini ve yazılarını yayınladı. Ödüller aldı.

Şiirlerini “Güz Çiçeği” (1992), “Berivan” (1998) ve “Acı Deniz” adlı kitaplarda topladı.

SEVDALIM

Bahar yağmurlarının bereketinde
Ölüm kokan toprağa sevdalandım
Ölüm kokan diyorum ya
Sevda çıkmazının son dönemecinde
Ölümlle birleşir öksüz duygular
Yalnızlar ormanından geçtin mi heç
Hen ağaç kendince bir dünya
Her yaprak başka hüzün.

MEVLÂNA İDRİS ZENGİN (D.1966)

Kahramanmaraş'ın Andırın ilçesinde doğdu. İlk öğrenimini Andırın'da, orta okul ve liseyi Maraş'ta okudu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi.

Şiirlerini muhtelif yerlerde yayınladı. Bir çok ödül aldı. Daha çok çocuklara yönelik yazdı.

Eserleri; Kuş Renkli Çocukluğum, Çınçınlı Masal Sokağı, Kırpilar Şapka Giymez, Sufi İle Pufi, Vay Canına, Ütüsüz Ayakkabılar, Hayal Dükkanı, Tehlikeli Bir Kipat, İyi Geceler Bayım (1997)'dir.

DEVİRİM

Adını bildiğim çiçekler için
Siz gidin ağlayın ben devrim yapacağım
Baharın kaç harfi varsa ezberimdedir
Her akşam göğe çekilen bir deniz olmanın yorgunluğu
Gözlerimdedir

Kapıyı açıyorum odam boş
Siz gidin ağlayın ben devrim yapacağım
Odamı dolduracağım yıkılışım
Yere düşer düşmez bir çiçek olacağım
Gelenler
Çiçek adlarından başka bir şey bulamayacak

MEVLÛT OZAN (D.1965)

Kahramanmaraş'ın Çağlayancerit ilçesinde doğdu. Ortaokul öğrencilik yıllarından itibaren şiir yazmaya başladı. Fakir bir ailenin çocuğu olarak tahsilini devam ettiremedi. İşçi olarak yurtdışına gitti.

Şiirlerini “Sevda Yağmuru” (1999) adlı eserde topladı.

BAŞLAMIŞ DURUMUM

Yön verdi duygularım
Güzelleşmeye
Hız verdi gönlüm
Derde düşmeye
Dost gönlümü bağladı
Yaralarımı deşmeye
Hayatım başladı çoktan

Azrail ile pençeleşmeye
Benim haberim yok
Başlamış durumum
Kötüleşmeye

M. NAFİZ KARAKOÇ (D.1941)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. Aile boyu şâir bir âilenin efrâdıdır. Orta okul ve liseyi Elbistan'da bitirdi. Memurluk yaptı. Emekli oldu.

Şiirlerini “Dağlar Yol Vermez ki Dosta Gideyim” (2004) adlı kitapta topladı.

BEKLETME BENİ

Sen gittin gideli aylar oluyor
Tez gel gülüm, tez gel, bekletme beni.
Aklıma geldikçe gözüm doluyor
Tez gel gülüm, tez gel, bekletme beni.

İnsan bu dünyaya bir kere gelir
Kimi figan eder, kimi şâd olur
Sen yokken bu gönlüm huzur mu bulur
Tez gel gülüm, tez gel, bekletme beni.

Derdim, acım olsa kimlere derim
Sensiz dünya benim olsa ne derim
Belki sana kavuşmadan giderim
Tez gel gülüm, tez gel, bekletme beni.

Akşamlar olmuyor sabah olmuyor
Gönül hiçbir yerde huzur bulmuyor
Gidenler nedense geri gelmiyor
Tez gel gülüm, tez gel, bekletme beni.

Gençlik gitti, ömür bitti, ne kaldı
Ayrılık acısı bağrımı deldi
Dosta kavuşmanın zamanı geldi
Tez gel gülüm, tez gel, bekletme beni.

Çok yoruldum yollarına bakmadan
Sabreyledim usanmadan bıkmadan
Bu bedenden son nefesim çıkmadan
Tez gel gülüm, tez gel, bekletme beni.

MURAT AYKAÇ ERGİNÖZ (D.1944)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlk ve ortaokulu Elbistan'da okudu. Lise eğitimine Maraş'ta başlayıp Tokat'ta tamamladı. Cenevre Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı bölümünü ve İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesini bitirdi. Paris'te serbest mimar olarak çalıştı. Yurda döndükten sonra Kültür Bakanlığı'nda danışmanlık yaptı. Amerika'ya giderek senaryo tekniği konusunda araştırmalarda bulundu.

Fransızcadan Türkçeye çok sayıda eser tercüme ettiği gibi Türkçeden Fransızcaya da bir çok eseri tercüme etti.

Fransızcadan yaptığı çeviriler nedeniyle Fransa Cumhurbaşkanı François Mitterand'ın "Legion D'honneur" nişanı ile ödüllendirildi. Ayrıca Fransız Dilini Geliştirme Ödülü'nü aldı. İktidardakiler romanıyla Fransa Kültür Bakanlığı'nın Akademik Palmiye Roman Ödülü'nü aldı. Roman ve senaryoları TRT tarafından filme alındı. Taç ve Taht adlı eseriyle 1987'de Kültür Bakanlığı Devlet Tiyatroları En İyi Oyun Ödülü'nü aldı.

Eserleri; Yazdan Kalma Bir Gün (1971), Tılsımlı Gömlek (1973), Nakşidil (1974), Tutku (1980), İktidardakiler (1984), Gönül S s  (1984), Ta ve Taht (1987), Ekolojik Mimari (1987), Bir Yabancı Konuk (1988), Türkiye'nin Panorası (1988), Yıkım (1993)'dir.

MUSTAFA AYDOĞAN (D.1964)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta yaptı. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme bölümünü bitirdi. Erken dönemde Şiir yazmaya başladı. Çeşitli dergilerde yazdı.

“Kendini Aynalarda oğaltan Şehir” (1997), “Bir Dolu Bakır Yaz” (1999), “Bahar Köpüğü” (2004) adlı kitapları vardır.

ŞAİRİN SESİ

Sahibin benim!

Sahibin benim!

Vatan tuttuğun aşklara

Ve zaferlere

Yol veren yoldaş olan arzunun

Ben verdim kanatlarını sana

Avuçlarını ısıtan o mücevherleri de

Ben koydum oraya

Dik dursun diye başın

Masumların  c  için yola çıktığında

 zerindeki zırhı çıkar, atının eğerini s k

Saftır dili k inatın saf kal

Bütün koşuların galibi olacak yüreğin
Yeter ki yol ver sen fıskırmak tutkusuna

Sahibim sensin!

MUSTAFA OKUMUŞ (D.1932)

Kahramanmaraş'ın Türkoğlu ilçesi Beyoğlu belde-
sinde doğdu. İlk öğrenimini köyünde, orta öğrenimini
Düziçi Köy Enstitüsü'nde yaptı. Gazi Eğitim Enstitüsü
Edebiyat bölümünden mezun oldu. Öğretmenlik yaptı.
İdareci olarak görev aldı. Emekli oldu.

Çok çeşit edebi ürünler ortaya koydu. Çok çeşit
yerde yayınladı.

Şiirlerini “Gönül Bahçesi” (1996) ve “Uzaklara
Özlem” (2007) adlı kitaplarda topladı.

SEYİR DEFTERİM

Silerim seyir defterimden
Eskimiş anıları
Boşa düşerim kimi zaman
Yüreğim daralır

Dağıttığımda hoşgörü esintilerim
Benliğimin uçarı bulutlarını
Tan düşer karanlığıma
Ruhum aydınlanır
Beklentilerim gerçekleştiğinde
Umutlarım çiçeğe durur
Bir kiraz ağacına döner gökyüzü
Gönlüm gönenir

Baharı yaşarım böyle anlarda
Akasyalar iğdeler çiçek açar bende
Dostluk başlar böceklerle beyazlarda
Doğa ana doğurganlaşır

Erguvan sarı beyazda
Bir arı olur yüreğim
Peteğime bal doldurur
Kovanım bereketlenir

Dipdiri anılarla yeniden
Dolar seyir defterim

MUSTAFA PINARBAŞI (D.1968)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta yaptı. Sağlıklı olmak için kursa katıldı. Sağlıklı oldu. Hollanda'ya yerleşti.

Eserleri; Orada Çiçeksin Sen” (1992), “Akşam İner Yağmura Tutunarak” (1997)’dir.

DALLARI YOK GECEDE

Bir hasret büyütüp gözümün önünde
Eser ılgıt ılgıt
Ve ansızın yeşeren bir Eylül gününde
Saçları memleketim kadar güzeldir.

Konuşur buğular ama
En çok portakal sevdiğini bilirim
O, uzak uzak bakarken de

Yalnızlık; resitalleri taşınan yüreğime
Yalnızlık, dudaklarının pembeliğidir...
Uysal bulutların başucunda
Şimdi sevdiğim
 Bir yağmurdur selvi boylu
Ve dalları çok gecede
Karıncayı bile incitmemiştir.

NECDET EKİCİ (D.1955)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Arıtış köyünde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Hatay Dörtyol'da tamamladı. Samsun Eğitim Enstitüsü'nün Türkçe bölümünü bitirdi. Öğretmen olarak görev aldı.

Hikâye, deneme ve incelemeleri Türk Edebiyatı, Milli Kültür, Milli Eğitim, Töre, Türk Yurdu, Yeni Birlik, Konevi, Güneyde Kültür, Hasat, Güneysu, Kardelen dergileriyle Zaman, Yeni Düşünce, Türkiye gazetelerinde yayınlandı.

Türk Edebiyatı Vakfı'nın Ömer Seyfettin Hikâye yarışmasında 1995'de ikincilik, Yeni Düşünce gazetesinin İslamiyet ve Gençlik konulu inceleme yarışmasında birincilik aldı.

Eserleri; Yüreğimi Sana Bıraktım (1988), Yüreğimdeki Cemre (1991), İdeoloji ve İnsan (1992), Gül Olacaksın (1997)'dir.

NECİP EVLİCE (D.1956)

Kahramanmaraş'ın Andırın ilçesinde doğdu. İlk öğrenimini doğduğu yerde yaptı. Orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. Dil Tarih Coğrafya Fakültesinin Kütüphanecilik bölümünü bitirdi. Muhtelif yerlerde yazdı.

Eserleri; Batı Topu (1983), İkinci Tayfaları (1991)'dir.

RÜZGÂR ATINDAN HİÇ İNMEDİ

a

gözlerinin kesiti su gibi ak
sözün zehir zemberek senin
sesin keskin
aramızda zaman
üstümüzde gece
yüreğimiz bin kez girdi şiire
şiir dolu dolu yaşamaktı

gözlerinin kesiti süt beyaz
yüzün kan revan senin

b

onu bunu bilmem
yolculuk tamamlanacaktır
rüzgâr atından hiç inmeyecek
yüreğimde darağaçlarıyla dans eden
ne bir kadın
ne bir aşk kalacak
hiçbir şeyi bilmediğim kadar biliyorum
yerimde bir avuç boşluk da kalmayacak
ve dahi çare yok
yanmaktır yolculuk

ateşten korkmuş su gibi
her zaman soluk yüzüm

NECİP FAZIL KISAKÜREK (D.1905-Ö.1983)

Kahramanlara'tan İstanbul'a gitmiş ve orada yerleşmiş bir ailenin çocuğu. İstanbul'da doğdu. Çeşitli mekteplerde okudu. Bahriye mektebi dahil kaydını yaptırdığı yüksek okulların hiç birini bitiremedi. Eğitimi yarıda bıraktı. Banka memurluğu ve öğretmenlik yaptı. Üniversitede ders verdi.

Yere göğe sığmadı. Sonunda asıl yerini buldu. Basın hayatına girdi. Basın ve yazı hayatında kimsenin yapamadığını yaptı. Ağaç dergisini ve ardından Büyük Doğu'yu çıkarttı. Müesseseleştirdi. Partileştirdi. Ekol oluşturdu.

Şiirde ülkenin en büyüğü oldu.

Tarih tezleri geliştirdi. Yakın tarihle alakalı kimsenin konuşamadığı şeyleri dile getirdi. Abdülhamit'i yazdı. Sultan Vahdettin'i kaleme aldı. İşi Menderes'e kadar uzattı. Son dönemin din mazlumlarını kitaplaştırdı. Ceremesini de çekti.

Dil davasını yazdı. Dilin yozlaşmaması için mücadele verdi. Dînî, tasavvufî eserler kaleme aldı.

Tam bir fikir adamıdır. Her konuda düşünceler, tezler ortaya koyar. Millî davayı her kalemde eksiksiz anlatır, savunur.

Hikâyecidir. Romancıdır. Senaryo kaleme alır. Eser sâdeleştirir. Fikri eserler neşreder.

Anadolu insanını söz sahibi yapmak için her şeyi yapar. Yollara düşer. Konferanslar verir. Tam bir umut ve heyecan adamıdır. Mahkemelere çıkar, hapse girer, mücalededen vazgeçmez. "İdeolocya Örgüsü"nü sahibidir. Yani dünya görüşü ortaya koymuştur. Kimsenin giremediği konulara girmiş, kimsenin yazamadığı kadar yazmıştır. Eserlerinin sayısı yüzü aşkındır.

25 Mayıs 1983'de İstanbul'da vefat eder.

ANNEME MEKTUP

Ben bu gurbet ile düştüm düşeli,
Her gün biraz daha süzölmekteyim.
Her gece, içine mermer döşeli,
Bir soğuk yatakta büzölmekteyim.

Böylece bir lahza kaldığım zaman,
Geceyi koynuma aldığım zaman,
Gözlerim kapanıp daldığım zaman,
Yeniden yollara düzölmekteyim.

Son günüm yaklaştı görünesiye,
Kalmadı bir adım yol ileriye;
Yüzünü görmeden ölüsem diye,
Üzölmekteyim ben, üzölmekteyim.

NIHAT YÜCEL (D.1949)

Kahramanmaraş'ın Süleymanlı bucağında doğdu.
İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. İstanbul'da
İ.T.İ.A'yı bitirdi. Memur olarak görev yaptı.

Şiirleri çeşitli dergilerde yayınlandı. Bir grup arka-
daşıyla Öncüler dergisini çıkardı. Alkış dergisinin Yazı
İşleri Müdürlüğünü üstlendi.

Eseri; Utku Türküleri'dir.

SONUNÇ

Bir sancıysa yüreğimdeki
Bir sancıysa yüreğindeki
Yüreğimizdeki bir sancıysa
Kurtuluşun muştusudur
bu sancılar

Bu sancılarla büyür Türkeli'm
Bu sancılarla doğar
Büyük Türkeli'nin
Muştusudur
bu sancılar

NUH ÖMER ÇETİNAY (D.1960)

Kahramanmaraş'ta doğdu. Yıldız Üniversitesi mimarlık Fakültesi'ni bitirdi.

Şiirleri Adam Sanat, Çağdaş Türk Dili, Karşı, Varlık ve Yazıt dergilerinde yayınlandı. Yüreği Kurşun Edem (Maraş Destanı) şiiriyle 1988'de Akademi Kitabevi Şiir Mansiyon Ödülü'nü aldı.

Eserleri; Yüreği Kurşun Edem (1988), Kanrevanmaraş (1990)'dir.

YOL UZUNDUR

Kaç urum kızının
yüreğini titretti Tarkan

Titretirdi yeri göğü
çekince kılıcını Karacaoğlan

Titredik biz de
resimli romanlar gibi

ayaz gecelerde

NURİ PAKDİL (D.1934)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini doğduğu kentte yaptı. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi. Avukatlık yaptı. Devlette hukuk müşâvirliği gibi bir çok işte çalıştı. Yer yer ayrıldı. Yayıncılık yaptı. Emekli oldu.

Erken dönemde mahalli gazetelerde yazdı. Büyük şehirlere gitti. Edebiyat dergisini çıkardı. Tarz oluştu ve kendi tarzında yazan bir gençliğin yetişmesine vesile oldu.

Gayet velûd bir şair, bir yazardır. Çok sayıda eseri ve tercümeleri vardır. Kalem oynatmadığı alan yok gibidir.

Eserleri; Batı Notları (1972), Biat I (1973), Biat II (1977), Bağlanma (1979), Bir Yazarın Notları I-II (1980), Put Yapımevleri (1980), Biat III (1981), Bir Yazarın Notları III (1981), Bir Yazarın Notları IV (1982), Kalbimin Üstünde Bir Avuç Güneş (1982), Edebiyat Kulesi (1984), Derviş Hüneri (1997), Arap Saati (1997), Klas Duruş (1997), Umut (1997), Korku (1997), Sükût Suretinde (1997), Ahid Kulesi (1997), Kalem Kalesi (1998), Osmanlı Simitçiler Kasîdesi (1999), Otel Gören Defterler 1: Çarpışan Sesler (1999), Otel Gören Defterler 2: Yazının Epik Resmi Çekildiği Sırada (2000), Otel Gören Defterler 3: Büyük Sorgu (2001), Otel Gören Defterler 4: Simsiyah (2002), Otel Gören Defterler 5: Ateş Hattında Harf Müfrezeleri (2003), Otel Gören Defterler 6: Yazmak Bir Mucize (2005)'dir.

DÜŞ GÖREN ATIN ŞİİRİ

I

Dağ yürür bir yerinde

Çıkar üstüne dağın

Bu çelik çağında
Ata iyi binin

Kalbinde bir gül bu atın
Ceyhan sızar gibi gözlerinden
Düş gören at
Bellidir gözlerinden

Ses yüklediler
Varacağı üs Kudüs
Titretir güney yeli
Bir dal buğdayı

Alın bu atı denize atın
Geçer denizden de
Bakıyor özenle
Sayfalarına kitabın

İnsan saçı yelesi
Yürüyen bir fabrika
Tüylerinde oyun
Roman şiir

OĞUZ PAKÖZ (D.1947)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirdi. Biyokimya uzmanı olarak görev yaptı.

İlk makalesi Kahraman Kent gazetesinde 1976'da yayınlandı. Şiir ve yazıları; Aksu, Kahraman Kent, Yorum, Doğuş, Madalyalı Tek Şehir, Milad, Türk Yurdu ve

Alkış gibi çeşitli gazete ve dergilerde yayınlandı. Mahalli radyo ve TV'lerde kültür sanat programları hazırladı. Sosyal faaliyetlerin içerisinde oldu. Türkocağı, Güreş İhtisas Kulübü, Kültür Sanat Evi gibi kuruluşların yöneticiliğini yaptı. K.Maraş Kültür Sanat Evi Adına Alkış dergisini çıkardı. 1997 yılında Türk Tabipler Birliği Behcet Aysan Anlatı Özendirme ödülünü aldı.

Eserleri; Kılıgı (1998), Var Varanın (2000)'dir.

YANGI

Gönül telimin tınısı
Yürek yürek ezgi çalar
Sevdiceğim türkü yakar
Yankılanır yangı bende

Yangı alınımın yazısı
Muştı muştı dilek açar
Sevdiceğim gönenç saçar
Oyalanır yangı bende

Özümün özgesi utku
Petek petek özlem yapar
Sevdiceğim umut katar
Yuvalanır yangı bende

Gönlümün örgüsü tutku
Kıvanç kıvanç sevgi tutar
Sevdiceğim özlem takar
İralanır yangı bende
Mayalanır yangı bende

OSMAN SARI (D.1946)

Kahramanmaraş'a bağlı Sarımollalı köyünde doğdu. İlköğretimini köyünde tamamladı. Liseyi Maraş İmam Hatip Lisesinde okudu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi. Türkiye'de İş Denetimi adlı tezi ile aynı okulda doktorasını yaptı. Çalışma bakanlığında İş Müfettişi olarak görev yaptı.

Sakarya Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak çalıştı.

İlk şiirleri lise öğrencilik yıllarında Gonca dergisinde yayınlandı. Daha sonra Çıkış, Defne, Diriliş, İlim ve Sanat, Edebiyat, Maveria gibi dergilerde yazdı.

Eserleri; Bir Savaşçıdır Kalbim (1975), Aydınlar İhaneti (1991), Önden Giden Atlılar (1992), Şiirler (1995)'dir.

BATI

Kopardın bütün çiçeklerimi

Irmaklarımı kuruttun

Zincire vurdun rüzgârı bile

Kavurdu alevlerin

Otları çimenleri

Ağaç dallarını

Kana ve ateşe boğdun bizi

Kendine ayırdın bütün hakları

Ve bütün zulümleri bize

ÖMER ARSLAN (D.1970)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Afşin'de tamamladı. 1993'de memur olarak göreve başladı.

Şiir yazmaya küçük yaşta başladı. Şiirleri çeşitli gazete ve dergilerde yayınlandı.

Eserleri; Tılsımlı Gözler (1990), Şerare ve Şule (2005)'dir.

JUMNA

Gözlerin mi güzel

Jumna ırmağı mı

İkisini de görmedim...

Birisi İndinaya da

Birisi benden çok uzak

Jumna ırmağının kenarındaki otları

Şafakta, çiğ damlaları süsler

İstemem senin kirpiklerini;

Göz yaşların süslemesin

James Gardan'ın bahşişi kadar olmasa da

Gönlümden bir şeyler bırakmak isterim

Gönül ceplerine...

Ve yine bir gün

Yağmur kokulu parfümümden sürünüp

Denize çiçek atmaya gitmek isterim

Senle beraber...

Yalnızlık beynimde depremler oluşturdu

Yalnızlık katranlı gecelere benzer...

En umulmadık anda gelir duygular...

Ve işte girdiler gönül penceremden

Hoş geldiniz...

ÖMER FARUK AYTEMİZ (D.1919)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. Ankara'da Aytemiz Radyo laboratuvarını kurdu.

Şiirleri çeşitli dergilerde yayınlandı. 5 ciltlik radyo ve elektrikle ilgili teknik bir kitap yazdı.

Eserleri; Otuzbeş Damla (1955), Dal (1956), Hangi Rüzgar, Dönüşü Yok Bu Yolun, Sulusepkin ve Topçu Çıkmazı'dır.

AHIR DAĞI

Ahır Dağı kusuk
Sel – sel iner yazıya,
Bir yağmur başlar incesinden
Ahır Dağı pusuk.

Baş verir Ahır Dağı sır vermez!
Ahır Dağı bahşiş ister yol vermez,
Kızanlar der: “Bu bellerden geçilmez.”
Ahır Dağı küsük.

Kekik kokar, keklik öter doruğunda;
Yücesinden sesler gelir Tanrıca
Yer – gök zangır zangır iniler
Ahır Dağı kuduruk.

ÖMER KAYA (D.1943)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta okulu Elbistan'da, liseyi Maraş'ta okudu. Ankara İlahiyat Fakültesini bitirdi. Öğretmenlik mesleğine atandı. İlk görev yeri Denizli Çivril Lisesi'dir. Buradan sonra, değişik seviyedeki okullarda görev yaptı. En son Kahramanmaraş İlköğretim Okulu'ndan 1996'da emekliye ayrıldı.

Maraş halk kültürünü araştırmak için köy köy gezdi. Farklı alanlarda araştırmalar yaptı. Birinci Dünya Harbinde Ermeni Çetecilerin Katliamına Uğramış Mağdurlar Derneği'nin başkanlığını yaptı.

Çeşitli gazete ve dergilerde şiir, araştırma ve öyküleri yayınlandı.

Eserleri: Acıpayam'ın Tatlı Verimi (I. Kitap 1971), Bilgehan (1972) Elbistan Bilmeceleri (1976), Bahçeci Hoca (1999), Yüz Yaşın Sırrı (2002), Mahallî Kelimeler Sözlüğü (Müşterek; 2003), Kahramanmaraş'ta Ceridoğulları (Müşterek; 2003), Osman Sadi Kazancı Camii ve Damlalar (2005), Hüsne Hatun (2006), Damlalar (2008)'dir.

DAMLALAR

Zulmetse bir dağ dağa, zulmeden dağ yıkılır;
Mazlum bir “âh!” eylese, zâlim yere çakılır.

Diyen der, biz demezdik; “ân”ı bilebilseydik;
Ne olurdu dünyaya, yine gelebilseydik.

Ok yaydan fırladıysa, bekleme gelmeyecek.
Eceli gelen, gayrı; dirilip ölmeyecek.

Zerreyi miktar hayrı, görüp gözeten O'dur.
Sevdiğini sevdire, gönlü bezeten O'dur.

RASİM ÖZDENÖREN (D.1940)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlkokula Maraş'ta başladı ise de babasının görevi gereği Malatya'da, ortaokulu Tunceli'de tamamladı. Liseyi Maraş'ta okurken mahalli gazetelerde ve okul dergisi olan Hamle'de hikayeler yazdı.

İlk hikayeleri; Varlık, Akarsu, Türk Sanatı ve Arayış gibi dergilerde yayınlandı.

İ.Ü. İktisat Fakültesi Gazetecilik Enstitüsünü ve İ.Ü. Hukuk Fakültesini bitirdi. Bu yıllarda Sezai Karakoç'la tanıştı. Bu tanışıklık sanat hayatı ve düşünce dünyasının şekillenmesinde etkili oldu. Devlet Planlama Teşkilatına uzman yardımcısı olarak girdi. Yüksek lisansını Amerika'da yaptı. Bir süre Kültür Bakanlığı Bakanlık Müşaviri olarak görev yaptı ise de askerlik sonrası yeniden DPT'ye girdi.

Yeni İstiklal Gazetesinin sanat sayfasını yönetti. A.Gaffar Taşkın imzası ile köşe yazarlığı yaptı. İlk kitabı Hastalar ve Işıklar'ı 1967'de yayınladı.

Çok Sesli Bir Ölüm (1984) ve Çözülme (1973) adlı hikayeleri Tv filmi yapıldı. Prag'da yapılan Uluslar arası TV Filmleri Yarışmasında Jüri Özel Ödülü'nü kazandı.

Bir süre hikayeye ara vererek özellikle 1983'den itibaren düz yazıya yöneldi.

D.P.T. Genel Sekreteri olarak görev yapmakta iken 2005'te emekli olduYeni Şafak gazetesinde köşe yazarlığı yaptı.

Eserleri; Hastalar ve Işıklar (1967), Çözülme (1973), Çok Sesli Bir Ölüm (1974), Çarpılmışlar (1977), İki Dünya (1977), Gül Yetiştiren Adam (1979), Denize Açılan Kapı (1983), Müslümanca Düşünme Üzerine Denemeler (1985), Yaşadığımız Günler (1985), Ruhun Malzemeleri (1986), Yeniden İnanmak (1987), Çapraz İlişkiler

(1987), Yumurtayı Hangi Ucundan Kırmalı (1987), Müslümanca Yaşamak (1988), Red Yazıları (1988), Yeni Dünya Düzeninin Sefaleti (1996), Ben ve Hayat ve Ölüm (1997), İpin Ucu (1997), Acemi Yolcu (1997), Kent İlişkileri (1998), Yüzler (1999), Köpekçe Düşünceler (1999), Kuyu (1999), Hışirtı (2000), Ansızın Yola Çıkmak (2000), Eşikde Duran İnsan (2000), Toz (2002), Yazı İmge ve Gerçeklik (2002), Aşkın Diyalektiği (2003), Düşünsel Duruş (2005)'dur.

RECEP ŞÜKRÜ GÜNGÖR (D.1971)

Kahramanaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini memleketinde tamamlayarak Cumhuriyet Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. Öğretmen olarak görev aldı.

Öyküleri Martı, Okuntu, Yalnızardıç, İnsan Saati, Destina, Sühan, Duyuş ve Düşünüş, Kuyudakikoro, İksir, Yedi İklim, Yitik Düşler, Eylül Öykü ve Kaşgar gibi dergilerde yayımlandı. Derleme ve sadeleştirmeler yaptı.

Eserleri; Yüreğimin Mevsimi (2001), Kuruluş / Kurtuluş (2002) Hüsn ile Aşk (2003), Adem ile Havva (2005), Yas Ayini (2005)'dir.

REMZİ ÇAYIR (D.1959)

Kahramanmaraş'ın Abbaslar köyünde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. Ankara Üniversitesi Fen Fakültesine kayıt yaptırdı. Öğrencilik yıllarında tutuklandı ve 13 yıl hapis yattı. 1991'de mahkumiyeti bitti. Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde sistem operatörü olarak çalıştı.

Cezaevinde bulunduğu yıllarda hikâye ve roman yazdı. Hikâyeleri Türk Edebiyatı, Bizim Ocak, Aylık Dergi, Ma-

vera, Vahdet, Birliğe Çağrı, Gözyaşı ve Dolunay gibi dergilerde ve Gündüz gazetesinde yayınlandı.

Eserleri; Koğuş Türkiye Koğuş Dünya (1986), Onlar Diridirler (1987), Zerafet'in Fal Çiçekleri (1988), Kelepçemin Türküsü (1989), En Büyük Silah Barabellum, Zibilde Papatya Açtı (1990), Medeniyetinizden İstifa Ediyorum (1995)'dir.

RIDVAN BAĞRIAÇIK (D.1930)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlköğrenimini Maraş'ta, orta öğrenimini Malatya'da tamamladı. Gazi Eğitim Enstitüsünü bitirerek öğretmen olarak görev yaptı. 1979'da emekli oldu.

Şiirleri çeşitli dergilerde yayınlandı.

Eserleri; Modern Koşmalar ve Çocuk Şiirleri, Hac Yolunda Gördüklerimiz (2000), Kabe Yolunda (2001)'dir.

HINZIRIN DÖLÜ

Yüksekten görünür Kumaşır Gölü
Bir kızı kaçırmış hınzırın dölü
Boynuna dolamış bir yumak hörü
Ölümün arıyor hınzırın dölü

Evlenmek isterse vardır bir yolu
Mahallemiz bizim kız ile dolu
Elleme kaçarken kırılın kolu
Ölümün arıyor hınzırın dölü

Güzel Emine'yi kim tutar artık
Çirkin kızını da altınla tarttık
Bizim oğlana diyormuş mırtık
Ölümün arıyor hınzırın dölü

Gitsin de bizleri herkese sorsun
Getirin kızını turşusun kursun
Kabırına onun baykuşlar konsun
Ölümün arıyor hınzırın dölü

Altın kemer taksın ince beline
O ölürse kına yaksın eline
Konuşurken sahip olsun diline
Ölümün arıyor hınzırın dölü

Bıraksın da gitsin gurbet eline
Kapılmasın akan tufan seline
Allah düşürmesin el diline
Ölümün arıyor hınzırın dölü

SERDAR YAKAR (D.1965)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümünü bitirdi.

İlk hikayesi Erciyes dergisinde yayınlandı. Üniversite öğrencilik yıllarında ulusal gazetelerde kültür sanat sayfaları hazırladı. "Kadın ve Aile" ve "Gül Çocuk" dergilerinde Yazı İşleri Müdürü, Timaş Yayınları'nda Editör olarak çalıştı.

Yazı çalışmaları; Milli Gazete, İslam, İlim ve Sanat, Altınoluk, Kadın ve Aile, Gül Çocuk, Sur, Maveria, Uzunoluk, Kurtuluş, Dört Mevsim Maraş, Alkış, Yorum, Kahramanmaraş'ın Sesi, Bugün, Manşet, Cesur Haber, Ukde Haber, Kimlik gibi dergi ve gazetelerde yayınlandı.

1992 yılında Kahramanmaraş Belediyesinde memur olarak göreve başladı. Bir süre Belediye Özel Kalem

Müdürlüğü görevini yürüttü. 1993 yılında atandığı Yazı İşleri Müdürlüğü görevini 12 yıl sürdürdü. Aynı zamanda Belediye Memurları Sendikası (BEM-BİR-SEN)'in şube başkanlığını da yaptı.

Bir gurup arkadaşıyla birlikte kurduğu Ukde Basın Yayın ve Organizasyon bünyesinde haftalık “Ukde Haber” gazetesi, ve “Kurtuluş” dergisini çıkarttı. Kitap yayıncılığı yaptı. Yerel yayın yapan Yunus TV’de haftalık “Ukde Sanat Edebiyat” programları düzenledi.

Yüksel lisansını Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yaptı. “Yerel Yönetimlerde Alternatif Hizmet Sunma Yöntemleri: Kahramanmaraş Belediyesi Örneği” adlı çalışması ile “Kamu Yönetimi Uzmanı” unvanını aldı.

Belediye Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğüne 2005’de kurucu müdür olarak atandı. Bir süre Belediye Terminal Müdürü olarak da görev yaptı.

Kahramanmaraş yerel mahkemelerinde belediyecilikle ilgili adli davalarda Bilirkişilik yaptı.

Eserleri; Necip Fazıl ve Mücadelesi (1995), Gönül Dostu Mehmed Zahid Kotku ve Bağlanma (1995), Kurtuluş Dair Üç Eser (Derleme, 1996), Memleketime Dair Tarihi, Ekonomisi, Sosyal Yapısı ile Kahramanmaraş (1997), Hayatı ve Mücadelesi İle Hafız Ali Efendi (Müşterek, 1998), Yerel Yönetimlerde Alternatif Hizmet Sunma Yöntemleri (2003), Kahramanmaraş’ta Ceridoğulları (Müşterek, 2003), İstiklâl Savaşında Maraş (Müşterek, 2008), Memleketime ve Şahsıma Dair Bir Hukuk Mücadelesi (2008), Âşık Durdu Mehmet Yoksul (Âşık Mahfuzî) Hayâtı ve Şiirleri (Müşterek, 2008), Âşık Mustafa Zulkadiroğlu Hayâtı ve Şiirleri (Müşterek, 2008), Muhammed Kâmil Ağdaş (Bahçeci Hoca) Hayâtı ve Şiirleri (müşterek 2009), Maraş’ta Divanından Parça Kalmış Halk Şairleri (müşterek 2009)’dir.

SİDDİK ELBİSTANLI (D.1945)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta yaptı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Pedagoji bölümünü bitirdi. Öğretmen oldu. İdarecilik yaptı. Modern şiirin Maraş'ta ilk temsilcilerindendir. Dergi çıkardı. Muhtelif dergilerde yazdı.

Eserleri; Doğrulup Yeniden (1990), Kırmızı Papatyalar (1998), Bir Pancur Aç (2003)'tır.

BİR PANCUR AÇ

Bir pancur aç günün bir saatinde
Sen ey kaygısız ve sessiz uyuyan
Güz sonunun yorgun kıyılarına
Bir güvercin uçar rüyalarından

Limon limon gözlerinin bebeği
Cesur bekçileri karanlık sokakların
Belirgin bir aşk yaşatır
İki gül yaprağı dudakların

Sen uyu, soluyuşunla güller açılısın
Ve ben uyku meleğın senin
Yeni görünüşler aramaya gidiyorum
Özünü vermek için güzelliklerin

SİDDİK ÖZER (D.1947)

Kahramanmaraş'ın Ekinözü ilçesinde doğdu. İlkokulu Ekinözü'nde, ortaokulu Elbistan'da tamamladı. Akçadağ İlköğretmen Okulunu bitirdi ve öğretmen olarak görev aldı. 1995'te emekli oldu.

Şiir yazmaya lise öğrencilik yıllarında başladı. Halk şiiri geleneğine uygun tarzda şiirler yazdı. Şiirleri Elbistan'ın Sesi, Yeşil Afşin, Pazarcık, Kahramanmaraş, Aksu, Ortadoğu, Türkiye, Madalyalı Şehir, Yeni Hasat, Dava, Uzunoluk, Öğretmen Dergisi, Tepe Edebiyat, Türk Edebiyatı gibi çeşitli dergi ve gazetelerde yayımlandı.

Eseri; Vuslat (1997)'dir.

SALAVAN DAĞI

Seni her gün görsem 'Salavan Dağı'
Yine de doyamam görmek isterim.
Zirvenden üç asır önceye dönüp,
Gökdelen saçların örmek isterim.

Doruktan uzanır etrafı bakar,
Uç dalımlağöğü yarmak isterim!

Bulutlar yükselir yüce tepende.
Tavşanlar sekende, keklik ötende.
Sılasın ellere hasretin bende;
Yirmi yıldır seni sarmak isterim.

Delikli Kaya'dan gağlığa çıkan
Üçler Konağı'na varmak isterim.

Gök menekşe sarp kayanda işlenir,
Dostluk çiçeninde sevda ıslanır,
Lâlelerin, sümbüllerin seslenir
Yüreğimi serip dermek isterim.

Koyaklara, yatağının başına:
Sabâ yeli ile girmek isterim!...

ŞEREF TURHAN (D.1937-Ö.1999)

Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Maraş'ta tamamladı. Ankara Konservatuvarı Devlet Tiyatrosu Çocuk Bölümü'nü bitirdi.

Devlet Tiyatrosu'nda görev aldı. Yeni Sabah Yeni İstiklâl gazetelerinde muhabirlik yaptı. Memleketine dönerek gazetecilik yaptı. Matbaa kurdu. Işık gazetesini çıkardı. Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü'nün Anadolu Basınıni Özendirme Yarışmalarında sekiz kez Türk Dili dalında birincilik aldı.

Şiir, deneme ve hikayeleri Varlık, Pazar Postası, Dost, Yeditepe, Türk Dili, Çağrı, Türk Sanatı gibi sanat edebiyat dergilerinde yayımlandı.

TRT Kahramanmaraş il temsilciliği yaptı. Mahalli TV'lerde görev aldı.

Eserleri; Maraş'lı Şairler Antolojisi (1960), Bildiri (1960)'dir.

DİLEKÇE

En can alıcı anında zamanın
Bir şarkı başlamalı gecedен
Büyük düşüncelerin sonsuzluğunda
Doğmuş gibi olmalıyım yeniden

Sonra ap'aydınlık bir gün başlamalı
Cümlesi yanımda sevdiğlerimin
Tutkunum yaşamağa tutkunum
Yeterki yaşatsın beni bilmediklerim

Bunların dışında en güzeli
Gözlerine yıldızların konuştuğu
Halden anlıyan şiir yazan
Ufacık-tefecik bir karım olmalı

ŞEVKET BULUT (D.1938-Ö.1996)

Kilis'te doğdu. Maraşa okullarını bitirip bir arkadaş hatırına geldi. Maraş'tan evlendi. Maraş'ta Milli Eğitim ve Bayındırlık Müdürlüğünde çalıştı. Emekli oldu. Temâmen Maraşa yerleşti. Serbest iş yaptı. Maraşlı oldu. 1996'da Maraş'ta vefat etti.

Hikâyeye sonra başladı. İlk başta çok güzel fevkalâde mükemmel koşmalar yazdı. İlk kitabı "Gönül Defteri" bir şiir kitabıdır. Bu kitabın dışında kalmış gazete ve dergilerde yayınlanmış çok sayıda şiirleri vardır.

Sadık dostum sen askere gidince,
Ahbaplarla ava gitmek zor oldu.
Köyün sürüsünü eller güdünce;
Davarları azgın kurtlar yer oldu.

Kaçakçılar ağaç kesti ormanda
Köy ağası hile etti harmanda.
Sıhhiyeci hata yaptı dermanda:
Eminenin iki gözü kör oldu.

Kırklara karıştı Omarın adı.
Dul Hatice yırtığını yamadı
Köy hocası Hac'hasan'ın damadı:
Kazancının dört başını yer oldu.

Dul Döne kendine bir gişi arar.
Kör Mahmut işinden ediyor zarar,
Bire beşyüz ürün veren tarlalar:
Ekilmeyip birer birer bor oldu.

Jandarma İsmail kendini vurmuş.
Yavuklun geçen ay birine varmış
Emmini öldüren eşkiya Durmuş;
“Çabuk gelsin, barışayım” der oldu.

ŞEVKET YÜCEL (D.1930-Ö.2001)

Kahramanmaraş'ın Süleymanlı bucağında doğdu. İlkokulu köyünde okudu. Diyarbakır Dicle Köy Enstitüsünü ve Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümünü bitirdi. Öğretmen olarak görev yaptı. Bir süre idarecilik de yaptı. 1981'de emekli oldu.

Şiir, hikaye, deneme gibi farklı türlerde eserler verdi. İlk şiiri 1956'da Demokrasiye Hizmet gazetesinde yayımlandı.

Daha sonra Varlık, Türk Dili, Hisar, Edebiyat Dergisi, Ilgaz, İmece, Güney, Meltem, Edebiyat Cephesi, Hakimiyet Sanat, Ozanca, Oluşum, Sesimiz, Yeditepe, Yaba, Ekin, Kıyı, Şiir-Öykü, Damar, Çağdaş Türk Dili, YAN-SIMA, Abece, Söylem, İnsancıl, Kiraz, Karşı, Öğretmen Dünyası, Alkış gibi bir çok sanat edebiyat dergisinde yazdı.

1970 yılında TRT Deneme Başarı Ödülünü kazandı. 3 Şubat 2001'de vefat etti.

Eserleri; Görmeden Gidenler (1966), Kuş Gölgesi (1967), Güneşin Parmakları (1970), Kendini Yenilemek (1976), Çocukla Keklik (1977), Boşta Bırakılanlar (1979), Sakar Oğlak (1980), Bir Sevgi Adamı (1983), Beyaz Sesler (1984), Umut Bir Gül Uzatırken (1986), Sevgi Güneşi (1996), Barış İstiyorum (1996), Sözcüklerle Öpüşmek (1998), Güz Rengi Ayrılıklar (2000), Şiirle Gelen Aşk (2001)'dir.

GELİRSEN EĞER BİR GÜN

Yonca rengi, gül bakışlı gel bana
Gözlerinde sevdalı türküler olsun
Nice yıllar burada bekledim seni
Uçar gelirsin diye

Gel gecikme, yenilensin yaşamım
Usandım şu aynı geçen günlerden
Muştularla gel bana, şiiirlerle gel
Sesindeki sümbülleri özledim

TAHSİN YÜCEL (D.1933)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğdu. İlkokulu Elbistanda, liseyi parasız yatılı olarak Galatasaray Lisesi'nde okudu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. Aynı bölüme asistan olarak girdi. Doktorasını tamamlayarak 1978'de profesör oldu. 2000'de emekliye ayrıldı.

Öyküleri; Varlık, Seçilmiş Hikâyeler, Yeryüzü, Beraber, May gibi dergilerde yayınlandı. Fransız edebiyatından seksene yakın çeviri yaptı. 1956'da Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, 1959'da Türk Dil Kurumu Öykü Ödülü'nü, 1984'de Azra Ferhat Çeviri Yazını Ödülü'nü, 1993'de Orhan Kemal Roman Ödülü'nü, 1999'da Sedat Simavi Ödülü'nü, 2003'de Yunus Nadi Roman Armağanı'nı aldı.

Eserleri; Uçan Daireler (1954), Haney Yaşamalı (1955), Anadolu Masalları (1957), Düşlerin Ölümü (1958), Mutfak Çıkmazı (1960), Dil Devrimi (1968), L'Imaginaire de Bernanos (1969), Yaşadıktan Sonra (1969), Dönüşüm (1975), Vatandaş (1975), Yazın ve Yaşam (1976), Anlatı Yerlemleri (1980), Dil Devrimi ve So-

nuçları (1982), Yapısalcılık (1982), Yazının Sınırları (1982), Ben ve Öteki (1983), Aykırı Öyküler (1989), Yazı ve Yorum (1990), Eleştirinin Abecesi (1991), Figures et Messages dans la Comedie Humaine (1992), Peygamberin Son Beş Günü (1992), Tartışmalar (1993), Yazın Gene Yazın (1995), Bıyık Söylencesi (1995), Alıntılar (1997), Söylemlerin İçinden (1998), Komşular (1999), Salaklık Üstüne Deneme (2000), Görünmez Adam (2001), Yalan (2002), Kumru İle Kumru (2005)'dur.

TAYYİP ATMACA (D.1962)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Topaktaş köyünde doğdu. Osmaniye Ticaret Meslek Lisesini bitirdi. Şiir, deneme ve hikaye yazdı. Çalışmaları Güneysu, Dolunay, Mina, Tepe Edebiyat, Karçiçeği, Âvâz, Çınar, Erciyes, Millî Eğitim gibi sanat edebiyat dergilerinde yayımlandı. Güneysu dergisinin yayın yönetmenliğini yaptı.

Eserleri; Hüzünlerin Düğünü (1980), Külüngün Taşlara Çizdiği Nakış (1993), Sarı Kitap (1997), Med Cezir Vakitleri, Susarak Konuşsan Gözüm Dinlese, Bende Yanan Türkü Sende Sönüyor, Gece Vardiyası ve Düş Defteri'dir.

SEVGİLİ

Gündüz işlerimde, gece düşümde
Aklımı, fikrimi çelme sevgili
Gidişin sonunda ayrılık varsa
Tekrar öldürmeye gelme sevgili

Yeniden dalıma sular yürüdü
İçimi, dışımı bir haz bürüdü
Yürek sağır idi, yürek körüdü
Sevgimi başıma çalma sevgili

Sevda bir tohumdur, sevda harmandır
Sevda bir yaradır, sevda dermandır
Kirpiğin kalemdir, kaşın femandır
Boşa orduları salma sevgili

Dağıttım korkuyu yazı yabana
Koy da savur beni, koy da yabana
Ya seni sende ko, getir ya bana
Bir karar ver artık dalma sevgili

YASİN MORTAŞ (D.1967)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğreniminin ardından Sağlık Meslek Lisesini ve A.Ü. Açık Öğretim Fakültesi İşletme Bölümünü bitirdi. Sağlık memuru olarak görev aldı.

Şiirleri Kıracağı, Dolunay, İnsan Saati, Yalnız Ardiç, Güneysu, Bengisu, Genç Kalemşörlere, Şardağı gibi sanat edebiyat dergilerinde yayımlandı.

Şiirlerini "Güvercin Vadisi" (1997) adlı kitapta topladı.

SEZGİ
yorgun
fırtınaların
hangi dağın arkasında
nasıl boyun büktüğünü
görmedim mi sandınız
şefkatsiz çocuk
yüzünü güneşe döndürüp
ruhunu dinlendirirken
içime çağladığını
taşmadım mı sandınız

loşluğun
ıssız geçitlerinde
sözcük bahçelerime
bir ufuk takıldı
sezmedim mi sandınız

yine elde bir sen kaldım yâr

YÜKSEL KANAR (D.1953)

Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinin Çiçek köyünde doğdu. İlkokulu köyünde, ortaöğrenimini Diyarbakır İmam-Hatip Lisesinde tamamladı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümünü bitirdi. Aynı bölümde master yaptı.

İmam-Hatip olarak görev yapmakta iken 1995'de İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde görev aldı.

Lise yıllarında yazmaya başladı, hikaye ve yazıları Tek Yol, Düşünce, Yönelişler, Türk Edebiyatı, Altınoluk, Diriliş, Yedi İklim dergileri ve Yeni Devir ve Milliyet gazetelerinde yayınlandı.

Eserleri; Çağımızın Batıl İnançları (1983), İbadet (1984), Eminönü Camileri (komisyon, 1987), Türk İslam Felsefesinde Bilgi Kaynaklarının Değerlendirilmesi (yüksek lisans tezi, 1987), Kelebek Nereye Kaçar Yağmur Yağınca (1982), Kendini Kaplan Sanan Kedi (1982), Allah Hakkında Kitap (1982), Kızılderililerle Bir Gün (1982), Hayvanların Dili (1982), Hırsız Terzi (1983), İslam Tarihinden Hikâyeler (1983), Ali Baba ve Kırk Haramiler (1983), İslam Tarihinin Kaynakları (M. Şemsettin Günaltay'dan, 1991), Feryadım (Ahmet İzzet Paşa'dan, 1992)'dir.

KAYNAKLAR

- Arslan, Ömer (2005), **Şerare ve Şule**, Halim Ofset, Kahramanmaraş.
- Avcı, Ramazan (2008), **Kahramanmaraşlı Şairler Antolojisi**, Kahramanmaraş Valiliği, Kahramanmaraş.
- Avcı, Ramazan – Tuygun, Mine (1997), **Dolunay Sevda Şiirleri Antolojisi**, Dolunay Yayınları, Kahramanmaraş.
- Baltutan, Mehmet Akif (2000), **Kan Kırmızı Geceler**, Ukde Kitaplığı, Kahramanmaraş.
- Bayazıt, Erdem (1979), **Sebeb Ey**, Akabe Yayınları, Ankara.
- Büyükçapar, Ali (1996), **Malabadi**, İnsan Saati Yayını, Kahramanmaraş.
- Çetinay, Nuh Ömer (1990), **Kanrevanmaraş**, Belge Yayınları, İstanbul.
- Çiftçi, Cemil (2000), **Maraşlı Şairler Yazarlar Alimler**, Kitabevi, İstanbul.
- Elbistanlı, Sıddık (2003), **Bir Pancur Aç**, Sentez Kitaplığı, Kahramanmaraş.
- Eren, Arif (2006), **Zaman Yerinde Durmaz**, Öncü Kitap, Ankara.
- Erinç, Ömer (1991), **Turna Gözleri ve Karanfil**, Öncü Kitap, Ankara.
- Gemci, Mehmet (2005), **Yanlı Parantez**, Yalnızardıç Kitaplığı, Kahramanmaraş.
- Işık, İhsan (2008), **Türkiye Edebiyatçılar ve Kültür Adamları Ansiklopedisi** (10 cilt), Elvan Yayınları, Ankara.
- İdris, Mevlana (1997), **İyi Geceler Bayım**, Asanat, İstanbul.
- K., Bünyamin (2002), **Hiçbir Baloda Yokum**, Şule Yayınları, İstanbul.
- Karakoç, Bahattin (1991), **Uzaklara Türkü**, Kültür Bakanlığı Yayını, Ankara.
- Karakoç, Bahattin (1996), **Dolunay Şiir Güldestesi**, Dolunay Yayınları, Kahramanmaraş.
- Kaya, Ömer (2008), **Damlalar**, Kurtuluş Ofset, Kahramanmaraş.
- Mortaş, Yasin (1997), **Güvercin Vadisi Şiirleri**, Kırağı, Osmaniye.
- Narlı, Mehmet (1988), **Çiçekler Satılmasın**, Dolunay Yayınları, Kahramanmaraş.
- Okumuş, Mustafa (2007), **Uzaklara Özlem**, Yılmaz Matbaası, Kahramanmaraş.

- Ozan, Mevlüt (1999), **Sevda Yağmuru**, Ocak Yayınları, Ankara.
- Özdenören, Alâeddin (1975), **Güneş Donanması**, Edebiyat Yayınları, Ankara.
- Özer, Sıdık (1997), **Vuslat**, Dolunay Yayınları, Kahramanmaraş.
- Sarı, Osman (1992), **Önden Giden Atlılar**, İz Yayınları, İstanbul.
- Tahiroğlu, Cuma (2004), **Gönlümün Sesi**, Ukde Kitaplığı, Kahramanmaraş.
- Turhan, Şeref (1960), **Bildiri**, Şeref Basımevi, Kahramanmaraş.
- Us, Hüseyin Burak (1997), **Bir Çocuk Tutar Ellerimden**, İnsan Saati Yayını, Kahramanmaraş.
- Yakar, Serdar (1995), **Necip Fazıl ve Mücadelesi**, Kahramanmaraş Belediyesi, Kahramanmaraş.
- Yücel, Nihat (tarihsiz), **Utku Türküleri**, Türk Ocakları, Kahramanmaraş.
- Yücel, Şevket (2000), **Güz Rengi Ayrılıklar**, Özgün Yayıncılık, Adana.
- Zarifoğlu, İbrahim Y. (tarihsiz), **Kendimi Beklerken**, Fa Ajans, Kahramanmaraş.

DERGİ VE GAZETELER

- Alkış Dergisi**, Yıl 8, Sayı 44, Mart-Nisan 2009, Kahramanmaraş
- Demokrasiye Hizmet Gazetesi**, 13.3.1957, Maraş.
- Edebiyat Ortamı**, Yıl 1, Sayı 2, Mayıs-Haziran 2008, Ankara.
- Edik**, Sayı 50, Şubat 2006, İstanbul.
- Hece Dergisi**, Yıl 10, Sayı 110, Şubat 2006, Ankara.
- Hece Dergisi**, Yıl 10, Sayı 117, Eylül 2006, Ankara.
- Kardeş Kalemler Dergisi**, Yıl 1, Sayı 9, Eylül 2007, Ankara.
- Mavera Dergisi**, Yıl 6, Sayı 65, Nisan 1982, Ankara.
- Mavera Dergisi**, Yıl 13, Sayı 155, Kasım 1989, Ankara.
- Yeni Ufuk**, Yıl 7, Sayı 11, Ağustos 2008, Kahramanmaraş.

UKDE KİTAPLIĞI YAYINLANAN KİTAPLARIMIZ

1. Anılar ve İbretler / *Cemal NAR* (Mevcudu Yok)
2. Gönül Dostu / *Serdar YAKAR* (Mevcudu Yok)
3. Kurtuluştan Bir Kesit / *Esmâ YAKAR* (Mevcudu Yok)
4. Ruhların Parmakları / *Mehmet ALPEREN* (Mevcudu Yok)
5. Bu Sistemden İslama / *Cemal NAR* (Mevcudu Yok)
6. Sultan Vahdettin ve Mustafa Kemal Paşa Milli Mücadelede /
Mehmet FATİŞOĞLU (Mevcudu Yok)
7. Sorgulanması Gereken Kavramlar / *Mehmet SERTPOLAT*
(M.Yok)
8. Necip Fazıl ve Mücadelesi / *Serdar YAKAR* (Mevcudu Yok)
9. İslamlaşma Bilinci / *Cemal NAR* (Mevcudu Yok)
10. Memleketime Dair / *Serdar YAKAR* (Mevcudu Yok)
11. İslam Sancısı / *Cemal NAR* (Mevcudu Yok)
12. Delil ve Hikmetleriyle İslam Fıkhı / *Ramazan PAK* (M. Yok)
13. Hayatı ve Mücadelesi ile Hafız Ali Efendi / *Yıldırım ALKIŞ –*
Serdar YAKAR (Mevcudu Yok)
14. Arş Gölgesi / *Cemal NAR* (Mevcudu Yok)
15. Tasavvufun Anahtarı / *Cemal NAR* (Mevcudu Yok)
16. Kahramanmaraş'ta Bayazitoğulları / *Bekir Sami BAYAZIT*
(M.Yok)
17. Güz Yağmurları / *Kadir TANIR* (Mevcudu Yok)
18. Betül'ün Günlüğü / *Elif Betül YAKAR* (Mevcudu Yok)
19. Kurtuluşumuzun Manevi Mimarları / *Mehmet ALPEREN*
(M.Yok)
20. Kurtuluşa Dair Üç Eser / *Serdar YAKAR* (Mevcudu Yok)
21. Kıssa-ı Eshab-ı Kehf / *Yaşar ALPARSLAN* (Mevcudu Yok)
22. Bahçeci Hoca / *Ömer KAYA*
23. Kan Kırmızı Geceler / *M. Akif BALTUTAN*
24. Cahit Zarifoğlu / *Nazım ELMAS*
25. Hac Yolunda Gördüklerimiz / *H. Rıdvan BAĞRIÇIK* (M.Yok)
26. Kabe Yolunda / *H. Rıdvan BAĞRIÇIK* (Mevcudu Yok)
27. Yüz Yaşın Sırrı / *Ömer KAYA*
28. Mısır'da Hüküm Süren Çerkez Sultanları / Tercüme: *Kemal*
GÖRÜCÜ (Mevcudu Yok)

29. Yerel Yönetimlerde Alternatif Hizmet Sunma Yöntemleri
Kahramanmaraş Belediyesi Örneği / *Serdar YAKAR*
30. Mahalli Kelimeler Sözlüğü / *Ömer KAYA – Hacı Abdullah KOZAN*
31. Tarihi, Kültürü ve Sosyal Yapısı İle Kahramanmaraş'ta
Ceridoğulları / *Serdar YAKAR – Ömer KAYA*
32. Kalbime Sığırdıramadıklarım / *Cuma TAHİROĞLU*
33. Gül Medeniyeti Kurtlar Sofrasında / *Cuma TAHİROĞLU*
34. Fıkıh Usulü / *Ramazan PAK*
35. Gönlümün Sesi / *Cuma TAHİROĞLU*
36. Milli Hassasiyet ve Manevi Mesuliyet / *Cuma TAHİROĞLU*
37. Alimin Önderliği / *Cemal NAR*
38. Münâcaât ve Na'tlar / *Yaşar ALPARSLAN*
39. Tarihte Alcı - Tecirli (Beğdili – İlbeyli – Elbeyli) Türkmenleri
Soykimlikleri / *Mehmet ADİL (ALCIOĞLU)*
40. Dulkadir Beyliği Araştırmaları I / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN, Mehmet KARATAŞ, Serdar YAKAR*
41. Heşt Bihişt –Kuruluştan Yükselişe Osmanlı Tarihi- / *İdris-i Bitlisî. Hazırlayan: Mehmet KARATAŞ, Selim KAYA, Yaşar BAŞ*
42. Maraş Yollarında / *Hasan Reşit TANKUT*
43. İstiklâl Savaşında Maraş / *Yaşar ALPARSLAN – Serdar YAKAR*
44. Gül Medeniyeti Çölde Bir Pınardır / *Cuma TAHİROĞLU*
45. Maraş Tarihi ve Coğrafyası / *Besim ATALAY*
46. Dulkadir Beyliği Araştırmaları II / *Hazırlayanla: Yaşar ALPARSLAN, Mehmet KARATAŞ, Serdar YAKAR*
47. Aşiretlerin İskanları / *Bekir Sami BAYAZIT*
48. Bir Hukuk Mücadelesi / *Serdar YAKAR*
49. Maraş Emîrleri / *Editörler: İlyas GÖKHAN / Selim KAYA*
50. Küskün / *Kadir TANIR*
51. Maraş'ta Misyoner Faaliyetleri ve Misyoner Okulları / *Mustafa ÇABUK*
52. Zeytin ve Çevresindeki Ermeni İsyancıları / *A. Latif DİNÇASLAN*
53. Âşık Durdu Mehmet Yoksul (Âşık Mahfuzî) Hayatı ve Şiirleri /
Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR
54. Âşık Mustafa Zülkadiroğlu Hayatı ve Şiirleri / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR*

55. İlkçağdan Dulkadirli'lere Kadar Maraş / *Yrd. Doç. Dr. İlyas GÖKHAN, Yrd. Doç. Dr. Selim KAYA*
56. Maraş Merkez Ağzı / *Mine KILIÇ*
57. Dulkadir Eyâletinin Kuruluşu ve Gelişmesi / *Dr. İsmail ALTINÖZ*
58. İlâveli Esmârü't-tevârih Maa Zeyl / *Mehmed Şemî Efendi, Hazırlayan: Dr. Mehmet KARATAŞ*
59. Muhammet Kâmil Ağdaş (Bahçeci Hoca) Hayatı ve Şiirleri / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR*
60. Mevlid / *Mar'aşî Kurâ-zâde Nâdiri / Hazırlayan Gülcan Tanıdır ALICI*
61. Osmanlı Diploması Tarihinden Bir Kesit Osmanlı Avusturya Diplomatik İlişkileri (1526- 1791) / *Uğur KURTARAN*
62. Maraş'ta Divanından Parça Kalmış Halk Şairleri / *Hazırlayanlar: Yaşar ALPARSLAN - Serdar YAKAR*